

Pełna tabela loterii na str. 6-tej.

Oplata pocztowa stażczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok VII

ŁÓDŹ NIEDZIELA, 24 MARCA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 35 GROSZY.

Nr. 82

Kryzys w izbie Przemysłowo-Handl.

Przemysł średni i drobny wycofał prez. Babiackiego z prezydium izby przemysłowo-handlowej.—Radcowie wielkiego przemysłu złożą mandaty.—Walka o zmianę statutu izby.

Dalsze przesilenie w prezydium i dyrekcji izby nieuniknione.

Zeszłej niedzieli „Republika“ podała wiadomość o zamiarze radców wielkiego przemysłu złożenia mandatów do izby. Stało się to po rezygnacji konsula Geyera ze stanowiska prezesa izby.

Krok ten był protestem przeciwko taktyce, tych ugrupowań w izbie, które stawiały wielki przemysł, posiadający ilościowo niewiele reprezentantów, wobec faktów dokonanych, uchylając się jednocześnie od wszelkiej dyskusji, zmierzającej do osiągnięcia kompromisu. Gospodarza przewaga wielkiego przemysłu nie znajdowała żadnego wyrazu we wpływie ich na rozwój wypadków w izbie. Było to czynnikiem stale wzmagającym się rozgoroczenia. Ostatnio więc przeważała w gronie radców wielkiego prze-

mysłu opinia iż należy dążyć do zmiany statutu izby, który powinien być znowelizowany w sposób, odpowiadający strukturze gospodarczej naszego okręgu.

Bezpośrednią jednak przyczyną było zamianowanie dyrektorem izby p. Bajora.

Wczoraj reprezentanci przemysłu średniego i drobnego, którzy zachowywali dotychczas stanowisko neutralne, a nawet cicho popierali grupę handlową, przyszli do przekonania, iż stosowanie TAKTYKI PRESJI wobec gospodarzo- tak potężnej grupy, jak przemysł wielki jest oczywistym nonsensem. Nie chcą jednocześnie przyjmować na siebie obowiązku występowania w imieniu całego

łódzkiego przemysłu, którego stanowią drobny stosunkowo ułamek.

POSTANOWILI WYCOFAĆ Z PREZYDIUM P. BABIACKIEGO.

Rozważana jest również możliwość złożenia mandatów przez wszystkich radców drugiej kurji przemysłowej. Obecnie stwierdzić można więc, iż łódzka izba przemysłowo-handlowa znajduje się w stadium najostrejszego kryzysu i uratowania może być w drodze kompromisu, jedynie za cenę ustępstw personalnych, zarówno w prezydium, jakoteż w dyrekcji izby.

Analizę wytworzonej sytuacji zawiera nasz artykuł wstępny w dziale handlowym.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie radców drugiej kurji przemysłowej na którym uchwalono zaakceptować stanowisko p. Babiackiego, który zdecydował się zrezygnować z mandatu wiceprezesa izby. Prezes Babiacki wyśtosował na ręce urzędującego wiceprezesa izby p. Sachsa list następującej treści.

„W myśl mego oświadczenia na posiedzeniu izby w dniu 13 bm. odbyłem naradę z moimi kolegami. Wymiana zdań na tej naradzie przekonała mnie o niemożności mojej współpracy w prezydium izby, wobec wytworzonych obecnie warunków“.

Kartel organizuje lombard przedzy.

Postęp wewnętrznej konsolidacji.—Codzienne raporty rynkowe.—Lombard przedzy ma zapobiec obniżaniu cen.—Sytuacja w rękach banków.

Akcja konsolidacyjna kartelu przedsiębiorców bawełnianych postępuje naprzód. Wpłynęły na to dwa czynniki. Z jednej strony pewne ożywienie w związku z rozpoczęciem sezonu letniego, z drugiej zaś nieomal 10-procentowy wzrost cen bawełny. Utrzymanie się mocnej tendencji surowca sprawiło, iż dociągnięcie cen rynkowych do notowań minimalnych ustalonych przez kartel. Przewidywania nasze z zeszłej niedzieli, iż utrzymanie się wzmocnionej tendencji surowca wpłynęło na konsolidację kartelu, sprawdziły się.

Obecnie zarząd oczekuje zatwierdzenia traktatu przez ministerstwo, poczem niezwłocznie zażąda od członków złożenia kaucyjnych weksli gwarancyjnych. W obecnym momencie nie przystąpią do kartelu następujące firmy: „Wola“, „Schlesserowska Manufaktur“, „Zawiercie“, „Żyrardów“, i „Ejtingon“. Nie ulega jednak wątpliwości, iż wobec opieki jaką sądzi otacza kartel na te firmy wywarły będzie nacisk kredytowy, zarówno przez Bank polski, jakoteż zależne od niego banki akcyjne, celem zmuszenia tych firm do podpisania umowy kartelowej.

Bardzo ważnym czynnikiem w zespoleniu organizacji kartelu jest wprowadzenie nie codziennych raportów w których

członkowie kartelu podają: 1) ilość sprzedanej przedzy, 2) ceny, 3) sposób pokrycia, 4) numer przedzy.

Następnego dnia otrzymują wszyscy pozostali członkowie kartelu wykazy, przedstawiające stan transakcji w dniu

ubiegłym. Dzięki temu przedsiębiorcy zyskują możliwość kontrolowania tendencji rynkowych. Na zasadzie obserwacji bieżącego tygodnia należy liczyć się z możliwością podwyższenia cen 322 już od poniedziałku. W bieżącym tygodniu 18

największych firm przysyłało regularne sprawozdania o stanie transakcji.

Jednocześnie prowadzona jest akcja zmierzająca do utworzenia w łonie kartelu biura lombardowo-sprzedającego. Należenie do tego biura nie byłoby przy musowe, lecz pozostawione byłoby swobodnemu uznaniu poszczególnych firm. Głównym zadaniem tego biura byłoby umożliwienie należącym do niego przedsiębiorcom lombardowania przedzy w okresach niepomysłnego kształtowania się rynku.

Faktem bowiem jest, iż z chwilą nastawiania zastoju na rynku szereg przedsiębiorców pozbawionych odpowiednich rezerw finansowych nie jest w stanie trzymać składu. Są one zmuszone do rzucania przedzy na rynek po niższych cenach celem zdobycia koniecznej gotówki na opędzenie terminowych płatności. Zadaniem biura byłoby przychodzenie takim firmom z pomocą, przez lombardowanie ich produkcji. O ileby projekt ten został zrealizowany kartel od razu otrzymałby bardzo mocną wewnętrzną strukturę.

Jak mogliśmy stwierdzić jeden z tułtejszych banków, w którym reprezentowany jest kapitał amerykańsko-włoski, odnosi się negatywnie do propozycji wzięcia częściowego udziału w finansowaniu operacji lombardowych kartelu.

Mury Dąbrowy Górniczej pękają! Miastu grozi katastrofa zniszczenia. Pospieszna ewakuacja domów mieszkalnych.

SOSNOWIEC, 23 marca. MIESZKANCY DĄBROWY GÓRNICZEJ ŻYJĄ W CIĄGLEJ TRWODZE, MIASTU BOWIEM GROZI STRASZNA KATASTROFA ZUPEŁNEGO ZNISZCZENIA.

W SKUTEK USTAWICZNYCH WSTRZĄSÓW PODZIEMNYCH, SPOWODOWANYCH ROBOTĄ W KOPALNIACH, WSZYSTKIE PRAWIE BUDYNKI W DĄBROWIE GÓRNICZEJ SA SILNIE ZARYSOWANE I PEWNEGO DNIA MOGĄ RUNĄĆ, GRZEBIĄC

POD GRUZAMI LUDNOŚĆ MIASTA. DO SZEREGU EWAKUOWANYCH JUŻ BUDYNKÓW PRZYBYŁO WZORAJ 14 DOMÓW Z UL. SZOPENA. Z POWODU PĘKANIA MURÓW NIEBEZPIECZENSTWO ZAWALENIA SIĘ BUDYNKÓW BYŁO TAK GROŻNE, ŻE MUSIANO LOKATORÓW WYSIEDLIĆ I UMIEŚCIĆ W BARAKACH DLA BEZDOMNYCH.

ZARZĄDZENIE TO DOTKNEŁO NAJSTARSZĄ UBOŻSZĄ LUDNOŚĆ DĄBROWY.

Poseł Towarnicki uniewinniony przez sąd marszałkowski.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Sąd marszałkowski powołany do rozpatrzenia zarzutów o szantaż postawionych posłowi Towarnickiemu przez posła Langerę ogłosił wczoraj wyrok brzmiący zupełnie niespodziewanie. Po przesłuchaniu świadków i zapoznaniu się z materiałem SĄD MARSZAŁKOWSKI UZNAŁ POSŁA TOWARNICKIEGO NIEWINNYM CZYNIEM PARYGONNEGO,

zaznaczając tylko, że przeprowadzenie transakcji akcyjami wówczas, gdy sprawa kupna terenów naftowych znajduje się w sejmie nie powinna była nastąpić. Natomiast o wiele gorzej rzecz cała wypadła dla Langerę. Z oskarżyciela zamienił się nie tylko w oskarżonego ale i skazanego.

SĄD UZNAŁ, ŻE POSTĘPOWANIE JEGO BYŁO WYSOCE LEKKOMYŚLNE.

Oszczędny Hoover sprzedaje jacht.

London, 23 marca. Donoszą z Waszyngtonu, że prezydent Hoover zamierza sprzedać swój jacht „May Flower“ ponieważ koszty związane z utrzymaniem jachtu są zbyt wysokie.

Min. Stresemann w Mentonie.

Paryż, 23 marca.

Telegram własny „Expressu“

Z Nicei donoszą, iż minister spraw zagranicznych Stresemann, który jak wiadomo bawi na urlopie wypoczynkowym w San Remo, przybył w dniu dzisiejszym do Mentony.

Dnia 25-go marca b. r. zostanie otwarty
Oddział w Łodzi
 przy ul. Piotrkowskiej Nr. 84
 wspaniały sklep i salon demonstracyjny

Polskich Zakładów

MARCONI

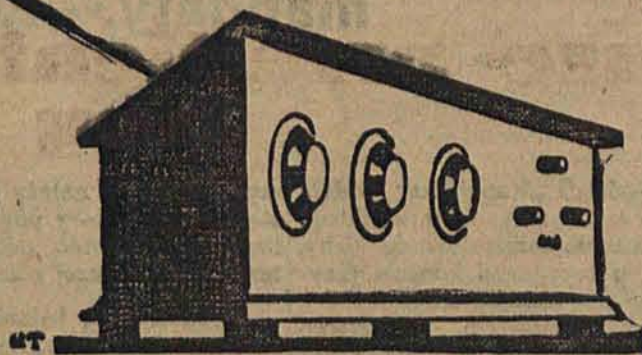
zaopatrzone w najnowsze i najlepsze modele aparatów, głośników, części i t. p.

Prosimy P. T. Klientów o jaknajliczniejsze odwiedzenie naszego salonu, zaznaczając, iż chętnie udzielamy porad i demonstrujemy **bez obowiązku kupna.**

Polskie Zakłady MARCONI S. A. Warszawa

ZARZĄD, FABRYKA:
Mokotów, Norbutta № 2.

ODDZIAŁ W ŁODZI:
ul. Piotrkowska 84 — tel. 80-84.

LUNA

Dzisiaj i dni następnymi

Wielka orkiestra symfoniczna pod dyktando Teodora Rydera.

Początek przedst. o godz. 4-ej p. poł., w sob. i niedz. o g. 12-ej w poł., ostatniego o g. 10-ej wiecz.

Wspaniały podwójny program słynnej wytwórni First National

SWIAT dla KOBIETY

Współczesny dramat miłosny, romantyczne dzieje młodzieńca, którego nadmierna życzliwość kobiet doprowadza do ruiny
 W rolach głównych **LYA JANA I HARRY HALM.**

PONAJTO:

15 MINUT STRACHU

Tryskająca humorem komedia w 10 aktach

W rolach głównych znani fabrykanci śmiechu
Charles Murray i George Sydney

Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł w sob. i niedz. od g. 12 do 3 pp. wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Abe Gutnajer Ostatnie dni! WYSTAWA dzieł sztuki

GRAND-HOTEL — Sala Mała i Złota

Obrazy najwybitniejszych mistrzów Polskich, częściowe pochodzą z muzeów. Meble-unikaty. Bronzy — Srebro. — Porcelana, „Sevrs”. Dywany oryg. Perskie Beludzistan, Nebati, Tebris, Keschan, Kirman, Buchara, Teheran, Mesched. Ekspozycje pochodzące z domów b. panujących carskiej Rosji. **WEJŚCIE ZI. 1. P. S. Nadeszły nowe ekspozycje.**

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, iż z dniem 26 marca r. b. otwieram pierwszorzędną perfumeryjną W ŁODZI przy ul. Konstantynowskiej 1

p. f. **„DORIS”** (wł. S. Rzeziński)

Jedyną źródło taniego i dobrego zakupu kosmetyki oraz przyborów fryzjerskich pod kierunkiem

D. CHARENZOWSKIEJ

Polecam: Pudry, perfumy, mydła kolońskie wody, kremy, brzytwy, maszyny do strzyżenia, nożyczki, żelazka do ondulacji, narzędzia do manicure, miski do mycia głowy, aparaty elektryczne — wszystko po cenach konkurencyjnych!

Każdy kupujący dostaje na święta 1 śmigusówkę gratis.

Dla kupców i fryzjerów specjalny rabat!

Bank Gospodarstwa Krajowego

Oddział w Łodzi

zawiadamia Szan. P. P. Klientów, że z dniem 25 marca r. b. biura i kasy Banku przeniesione zostały do własnego gmachu

przy ul. Al. Kościuszki 63.

Telefony:	Kierownik oddziału	1-58	Wydz. Giełdowo-Dewizowy	13-37	Telefony:
	I zastępca kierownika	1-57	Wydział Inkasowy	62-87	
	II zastępca kierownika	80-57	Szef Buchalterji	80-37	
	Szef sekretariatu i Wydz. Kred.	80-58	Szef Korespondencji	80-56	
	Szef Wydz. Budowlanego	3-87	i Wydz. Pocztowego	80-48	
			Ogólny		

Komunikacja autobusowa ŁÓDZ — TUSZYN — PIOTRKÓW

Podajemy do ogólnej wiadomości, że po długotrwałej przerwie z powodu zasp. śnieżnych na szosie, z dniem 25 marca r. b. zostaje wznowiona komunikacja z Piotrkowem według następującego rozkładu:

z Łodzi o godz. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20-ej
 z Piotrkowa o godz. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, i 20-ej.

Samochody odchodzą z własnego postoju przy ul. RZGOWSKIEJ 85,

dojazd tramwajami 11 i 4.
 Powyższy rozkład jest ściśle przestrzegany i autobusy odchodzą bez względu na ilość pasażerów.

**WŁAŚCICIELE AUTOBUSÓW LINII
 Łódź — Piotrków.**

Informacje: tel. 12-73.

MEBLE p. g. najnowszych wiedeńskich modeli orzechowe i brzożowe
 Sypialnie, Jadalnie, Gabinety i Panięskie pokoje.

FABRYKA MEBLI Wschodnia 66

L. SALOMONOWICZ Tel. 34-25.

Dogodne warunki! Długoletnia gwarancja!

O czem myślą w Belwederze.

Coś się dzieje za kulisami Wielkiego Ołtarza politycznego. Codziennie napływają wiadomości o przesunięciach personalnych na najwyższych stanowiskach, mówią nawet o mogących nastąpić poważnych zmianach w składzie rządu, o radykalnej zmianie całego ustroju państwowego, a równocześnie — ten, komu wszystkie te posunięcia i czyny są przypisywane, względnie, w czym imieniu są dokonywane, — milczy.

Marszałek Piłsudski od pewnego czasu nie bierze udziału w pracach rządu, nikogo nie przyjmuje, z nikim nie rozmawia. Marszałek Piłsudski pono był niezdrow, ale nie ta okoliczność spowodowała jego „abstynencję polityczną”, w grę wchodzi inne, poważniejsze przyczyny.

Znaną jest rzeczą, że Marszałek Piłsudski patrzy na życie polityczne kraju pod kątem sytuacji naszej na terenie międzynarodowym. Temu też przypisać należy fakt, że interesuje się on głównie dwoma resortami: sprawą polityki zagranicznej i armią. Te dziedziny są pierwszą jego troską i przynależą — mają decydujący wpływ na wszystkie inne strony naszego życia państwowego.

Znane przemówienie marsz. Piłsudskiego na posiedzeniu komisji budżetowej senatu było spowodowane wyłącznie troską o budżet armii, a przy tej okazji padło kilka bardzo ciekawych słów pod adresem sejmu, który swoim „poprawkami” popsuł mu, opracowany przez zaufanych fachowców, plan utrzymania i zaopatrzenia wojska. Do tego ulubionego przedmiotu nie dopuszcza Marszałek niczyjej ingerencji.

A potem zapanowała cisza. Wszystkie drzwi Belwederu zamknęto i żaden odgłos z ul. Wlejskiej tu nie docierał.

Marsz. Piłsudski zastanawia się bowiem nad nową sytuacją na terenie polityki zagranicznej. Bo i tam zapanowała groźna cisza. Cisza oczekiwania. Cisza przed burzą.

Oczy wszystkich polityków zwrócone są ku Anglii, tu bowiem rozegra się główna batalia, której wynik zdecyduje na dłuższy okres o stosunkach w Europie. Wyhory do parlamentu angielskiego przynieść mają zwycięstwo partii robotniczej (Labour Party), a w związku z tem z mieni się bardzo wiele w Europie. A więc przedewszystkiem:

- 1) Sojusz angielsko-francuski, który tyle krwi napsuł Amerykanom, ulegnie rewizji.
- 2) Naprężone stosunki angielsko-amerykańskie niewątpliwie zostaną złagodzone, a może nawet na pewien czas pozornie uporządkowane.
- 3) Anglia nawładzie ponownie stosunki dyplomatyczne i handlowe z Sowietami, co przyczyni się do pacyfikacji Dalekiego Wschodu.
- 4) Niemcy powrócą do łask angielskich i rozwiną większą aktywność na terenie międzynarodowym.
- 5) Rosja będzie dyplomatycznie lawrowała między Ameryką a Anglią i okaże się bardziej agresywną w stosunku do sąsiadów z Zachodu, pewna, iż rząd Mac Donalda zachowa jaknajdalej idącą rezerwę.
- 6) Dla Polski i jej sąsiadów wynikają z tej sytuacji nowe zadania, nowa taktyka, nowe możliwości, nad którymi warto, trzeba poważnie się zastanowić.

Oto dlaczego marsz. Piłsudski zam-

knął się w Belwederze, i, jak powiada, „gra w szachy”...

Tak, istotnie ma on trudną „partię” do rozegrania, a jako namiętny, przewidujący, dobry gracz — musi się zawczasu dobrze — dobrze namyślić. Zwłaszcza, że nowa sytuacja międzynarodowa mieć mu-

si również wpływ i na sprawę pozornie wewnętrzną — na zmianę konstytucji, która u nas oznaczać ma radykalną zmianę ustroju.

Trzeba więc rozstrzygnąć, czy nowa sytuacja w

Europie sprzyjać będzie takim radykalnym zmianom, i jak to pociągnąć może za sobą skutki.

Nad tem wszystkim zastanowić się musi ten samotny człowiek z Belwederu.

TADEUSZ GÓRSKI.

Ameryka ma za dużo pieniędzy.

40.000 milionerów. — Robotnikom nie dzieje się jednak zbyt dobrze. — Dochody państwowe wynoszą 900 miliardów dolarów. — Każda rodzina ma radjo i telefon. — Cały handel i przemysł opiera się tylko na reklamie.

Urzędowe dane statystyczne wykazują, że w Ameryce mieszka obecnie około 40.000 milionerów.

Do nazwy „milioner” a nawet „miliarder” przyzwyczajaliśmy się w czasach inflacji, kiedy to nawet żebracy mogli się poszczycić posiadaniem miliardowych banknotów, ale skoro słowo „milion” dotyczy dolarów — to już inna sprawa! A tu w dodatku 40.000 takich milionerów, wśród nich zaś kilka tysięcy osób, mających dziesiątki milionów dolarów, i kilka dziesiątków miliardów.

Nie należy jednak z tego wyciągać wniosku, że po tamtej stronie oceanu wszystko jest w najlepszym porządku. Ameryka mimo posiadanych milionów wie również, co to znaczy pauperyzacja mas, bezrobocie i kryzysy ekonomiczne.

Półtora miliona ludzi pracuje w Ameryce tylko przez trzy dni w miesiącu, a około 1.000.000 robotników kołaczy bez wyniku do bram fabryk i różnych instytucji.

W Ameryce daleko jeszcze do rajy społecznego, ale pod względem dobrobytu kraj „yankesów” znacznie prześcignął swą nauczycielkę — Europę.

Dane statystyczne, dotyczące Ameryki, dowodzą, że w porównaniu z rokiem 1914-ym płace robotnicze wzrosły niemal dwukrotnie, lecz z drugiej strony ceny artykułów wzrosły o 100 procent. Ponadto skrócony został dzień pracy, lecz i ta korzyść nie jest kompletna, albowiem wprowadzili robotnicy w zakładach Forda zamiast 8-łu pracują 6 godzin, lecz ta praca jest tak wyczerpująca, że pochłania więcej sił, niż dawna ośmiogodzinna.

wyczerpująca, że pochłania więcej sił, niż dawna ośmiogodzinna.

O dobrobycie, panującym w Ameryce dowodzą jeszcze inne dane. W roku 1913-ym naprzykład dochody państwowe wyrażały się liczbą 32 miliardów dolarów, czyli na każdego obywatela przypada 300 dolarów (w Niemczech w tym samym roku przypadało — 146 dolarów) a w r. 1927 dochody państwowe sięgały 900 miliardów dolarów, czyli, że na każdego obywatela przypadało około 870 dolarów (w Niemczech 171 dol.).

Dalej: Kapitały ulokowane w bankach i kasach oszczędnościowych sięgały w 1913-ym roku 131 miliarda dolarów a w 1927-ym roku — 320 miliardów dolarów!

Oto rezerwa amerykańskich kapitałów! Nic więc dziwnego, że w Ameryce znaleźć można dostateczną ilość pieniędzy na najkosztowniejsze przedsięwzięcie. Amerykanie duszą się prosto wśród tych gór złota. Morganowie są dziś wierzycielami połowy kuli ziemskiej, mahuczeko, a cały świat będzie ich dłużnikiem.

Uprzemysłowienie Stanów Zjednoczonych posuwa się naprzód w tempie gigantycznym. Główna moc przemysłu amerykańskiego tkwi w jego rozległym rynku wewnętrznym.

Żaden kraj nie daje przemysłowi tak różnorodnych i wielkich możliwości rozwoju. Wprawdzie Rosja i Chiny posiadają może pod względem rozmiarów taki sam rynek, lecz trzeba wziąć pod uwagę, że poziom kulturalny ludności w

tych krajach jest stosunkowo o wiele niższy.

Dość wspomnieć, że w okresie dziesięciolecia (1917—1927) Amerykanie zakupili 16 milionów aut, 5 i pół milionów elektrycznych wyzmaczek, 9 milionów patefonów, 8 milionów odkurzaczy i t. p. Mieszkanie bez telefonu jest tam taką samą rzadkością jak u nas na prowincji mieszkanie z telefonem. W New-Yorku w ciągu ostatnich pięciu lat założono przeszło trzy miliony aparatów. W ciągu zaś trzech lat istnienia radia sprzedano w Ameryce 13 i pół miliona radjo-aparatów z czego wyciągnąć należy wnioski, że poza głuchymi zakatkami Stanów Zjednoczonych niema rodziny w Ameryce, któraby nie posiadała radia, podczas gdy w Europie nawet w tak kulturalnych krajach jak Francja lub Niemcy jeden aparat radjowy przypada na 70 osób.

O rozmiarach rozpowszechnienia radia świadczy najlepiej ilość radiostacji: wystarczy powiedzieć, że w samym New-Yorku istnieje 28 stacji, w Chicago — 22, a w Los - Angeles — 19.

Przemysł radjowy w Ameryce pracuje już nie tylko dla rynku wewnętrznego, który jest już prawie nasycony, lecz i dla Azji, Afryki oraz Polinezji.

Ta sama skala da się zastosować do przemysłu wydawniczego. Prasa amerykańska ma na względzie przedewszystkiem rozwój handlu i przemysłu, sprawy kulturalne zaś stoją na drugim planie.

Pod względem ilości zużywanego papieru, Ameryka również pobija rekord. Dla amerykańskiej gazety należy do artykułów codziennej potrzeby. Amerykanie wydają dziennie milion dolarów na gazety!

Naogół w Ameryce wychodzi dziennie około 50 milionów egzemplarzy różnych gazet, nie licząc tygodników, czasopism i specjalnych wydawnictw.

Nie napróżno Amerykanie czynią stania by wydobyć papier ze stał: Ameryce grozi w najbliższym czasie wytrzebienie lasów...

N. Bor.

Fundusz dyspozycyjny min. Składkowskiego ponownie skreślony przez komisję budżetową sejmu.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Komisja budżetowa sejmu przejrzała wczoraj budżet, który został sejmowi przesłany przez senat z poprawkami. Przeprowadzono głosowanie, w którym przeważna część poprawek wprowadzonych przez sejm została odrzucona. Mle-

dzy innemi odrzucono poprawkę przyznającą min. Składkowskiemu fundusz dyspozycyjny w sumie 6 mil. zł. Dla zatwierdzenia tej uchwały komisja przez sejm musi się znaleźć większość 11/20 posłów. Sprawa ta znajduje się na porządku dziennym poniedziałkowego posiedzenia sejmu.

Przygotowania do pogrzebu marsz. Focha.

Wyjazd delegatów polskich do Paryża.

Lwów, 23 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Dnia 23 b. m. przed południem odbyło się w Bazylice katedralnej łacińskiej uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Ferdynanda Focha, marszałka Francji i Polski.

Warszawa, 23 marca.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Referat prasowy gabinetu ministra spraw zagranicznych komunikuje, że nabożeństwo z powodu śmierci marszałka Focha, organizowane przez wojsko odbędzie się we wtorek dnia 26 b. m. o godzinie 10-ej rano w katedrze warszawskiej.

Paryż, 23 marca.

Ambasador Chłapowski został przyjęty przez prezydenta republiki Doumergue'a, któremu imieniem Prezydenta Rzplitej Mościckiego złożył kondolencję z powodu śmierci marszałka Francji Ferdynanda Focha.

Paryż, 23 marca.

Dzisiaj rano przybył z Warszawy gen. Romer w towarzystwie przydzielonego do jego osoby mjr. Kopańskiego, złożył hołd zwłokom marszałka Focha.

Pogrzeb marszałka Focha nosić będzie charakter olbrzymiej manifestacji narodowej, w której oprócz oficjalnych przedstawicieli państw sojuszników, wojska i t. d. wezmą udział wszystkie warstwy narodu.

W sobotę — wypłata pensji dla urzędników

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Wobec tego, że święta w r. b. przypadają w dniu 31 marca ministerstwo skarbu rozesało do wszystkich urzędów rozporządzenie, ażeby pensje urzędników wypłacono w sobotę 30 b. m.

Ofensywa Amanullaha na Kabul.

Londyn, 23 marca.

Donoszą z Peshawaru, że wojna domowa w Afganistanie rozgorzała na nowo. Wojska Amanullaha przeszły na całej linii do ofensywy. Przednie strażnice armii Amanullaha zbliżają się do Kabulu. Szczep Gilzajów opowiedział się za byłym królem. Natomiast szczepy Durani i Shinvari sprzeciwiają się powrotowi Amanullaha na tron jakkolwiek odnoszą się w niemniej wrogi sposób do Habibullaha.

Dziś i dni następnych.

CASINO

Muzyka pod dyrekcją L. KANTORA.
Początek o godzinie 12-ej w poł.

Fascynujący salonowy film o błękitnym płaku, którego życie było jedną wielką wyrafinowaną intrygą i jedną wielką awanturą miłosną

W roli głównej bożyszcze tłumy

AMANT VALENTINO

RUDOLF

niedawno odnaleziony szlagier ekranowy, w którym geniusz nieśmiertelnego Valentina jaśnieje jak słońce całą pełnią blasków i potęgi odtwórczej.

Od godz. 12-ej do godz. 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Wielki przebój sezonu na tle najpopularniejszej piosenki p. t.

Całuję Twoją dłoń, Madame!

Ostatnia tryumfalna kreacja HARREGO LIEDTKE

— który rolą swą w tym filmie bije swe wszystkie dotychczasowe rekordy artystyczne. —
Piosenkę „Całuję Twoją Dłoń, Madame” odśpiewa znakomity tenor p. ULLAS.

Początek o godz. 12-ej w poł.

Ceny miejsc na 1-szy seans od 50 groszy.

Dziś i dni następnych

Ostatnie dwa dni!

„MOULIN ROUGE“

W roli głównej

OLGA CZECHOWA

Oryginalny Jazz-Band.

Reżys. E. A. Dupont'a.

— Śpiewy Chóru. —

Zwiększona orkiestra symfoniczna.

Fundusz dyspozycyjny dla Marszałka Piłsudskiego.

Zarząd wojewódzkiej federacji polskich związków obrońców ojczyzny zawiadania wszystkie organizacje byłych wojskowych 12 dnia 26 b. m. o godzinie 20-ej w lokalu związku podoficerów rezerwy przy Al. Kościuszki 53, odbędzie się organizacyjne zebranie wojewódzkiego komitetu zbiórki na fundusz dyspozycyjny dla Marszałka Piłsudskiego na które wszystkie stowarzyszenia winny delegować po 1 przedstawiciela.

CMENTARZ KOMUNALNY W ŁODZI.

W dniu 20 bm. zgłosiła się delegacja Polskiego Związku Myśli Wolnej do Magistratu i odbyła konferencję z p. prezydentem Ziemięckim i p. wice prezydentem Rapalskim, tematem konferencji było przyspieszenie założenia cmentarza komunalnego. P.p. prezydenci przyjęli delegację b. życzliwie i oświadczyli, że magistrat poczynił już niezbędne kroki celem założenia w najkrótszym czasie cmentarza komunalnego. Pp. prezydenci przypuszczają, że cmentarz komunalny w dn. 1 sierpnia 1929 r. będzie faktem dokonany.

FIRMA E. SRYKIER PRZY ul. PÓLNOCEJ 1 jest najstarszą i najsolidniejszą w naszym mieście. Piwnice są zaopatrzone w wyborne wina różnych gatunków. Specjalnym uznaniem cieszą się stare węgierskie wina różnych najlepszych roczników. Prócz tego skład jest bogato zaopatrzony w koniaki, likiery z wybranych wódzanych pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych.

MYDŁO DO GOLENIA

DAJE OBFITĄ DELIKATNĄ NIENYŹCZAJĄCĄ PIANĘ
TANIE 9-15-30-30P
WYKONANE W WIELKIM
WODY I ZUŻYWAJĄ
SIE SZYBKO

PRZEDSTAWICIELSTWO
NA POLSKIE I GÓRNIK
MAISON LKORYTKO ET CIA
WARSZAWA, ul. MARSZAŁKOWA 200 9-12-14-15-16-17-18-19-20

Podatek od zbytku mieszkaniowego obowiązywać zacznie w Łodzi od dnia 1-go lipca.

Jak wiadomo, rada miejska uchwaliła w swoim czasie podatek od zbytku mieszkaniowego, który będzie obowiązywał na terenie Łodzi. Obecnie podatek ten, został zatwierdzony przez władze nadzorcze i w ostatnim numerze „Dziennika urzędowego województwa łódzkiego” (nr. 7) ogłoszono statut tego podatku. Statut ten obowiązywać będzie od 3-go kwartału bież. roku, t. zn. podatek ściągany będzie dopiero od 1 lipca.

W myśl statutu, opodatkowaniu podlegają części mieszkalne, które ze względu na swe przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważa się za zbędne. Podatkowi temu podlegają również części mieszkalne zajęte przez właściciela nieruchomości w domu własnym.

Za części mieszkalne zbędne, należy uważać we wszystkich mieszkaniach pokoje, które więcej niż o jeden przekraczają liczbę osób, zamieszkujących lokal, z wyłączeniem służy domowej.

Do liczby pokoiów nie zalicza się alkowy, kuchni i spiżarni, przedpokoju, pokoju kąpielowego, werandy i pomieszczeń dla służy domowej.

Od podatku od zbytku mieszkaniowego wolne są: a) części mieszkalne, przez naczne wyłącznie do wykonywania zawodu, o ile zawód ten wykonywa się w domu, b) mieszkania zajęte przez cudzoziemskich przedstawicieli państw obcych, o ile są obywatelami państwa wysyłającego, c) reprezentacyjne mieszkania urzędników państwowych i samorządowych i d) mieszkania duchownych wszelkich wyznań.

Podstawę wymiaru podatku stanowi roczne komorne, wzgl. wartość czynszowa całego mieszkania z czerwca 1914 roku przeliczona na złote w stosunku 1:2.66.

Podatek od zbytku mieszkaniowego wynosi: przy 1 pokoju zbędnym — 10 proc. rocznego komornego, wypadającego za zbędne pokoje, przy 2 pok. zbędn. — 20 proc. rocznego komornego, wypadającego za zbędne pokoje, przy 3 pokojach zbędnych — 40 proc., przy 4 pokojach

zbędnych — 70 proc., ponad 4 pokoje zbędne — 100 proc.

Właściciele nieruchomości lub ich zastępcy, oraz właściciele lokali, winni na żądanie przedkładać wydziałowi podatkowemu magistratu zeznania w oznaczonym czasie, udzielać odpowiedzi na określone pytania jakoteż przedkładać księgi gospodarcze i inne dowody.

Wymiar i pobór podatku od zbytku mieszkaniowego, wykonywany będzie w tenże sposób i w tym samym czasie, co i podatek od lokali.

Niewiszczony w terminie podatek ściągany będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych, kar za zwłokę i odsetek za odroczenie, według postanowień zawartych w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r.

Wykroczenie przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości zł. 345.90, o ile przekroczenia nie podpadają pod działanie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, przewiduje karę wyższą.

Odwolania w sprawach wymiaru podatku wnosić będzie można w terminie 1 trybnie przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku. (—ia).

NOWY LOKAL BANKU GOSP. KRAJOWEGO.

Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Łodzi przeniósł z dnia 25 bm. biura i kasy Banku do własnego gmachu przy ulicy Al. Kościuszki 63. W nowym gmachu zainstalowano następujące telefony: kierownik oddziału BGK . 1-58, I zastępca kierownika 1-75, II zastępca kierownika 80-57, szef sekretariatu i wydz. kredytowego 80-58, szef wydz. burowlanego, 3-87, wydz. giełdowy — dewizowy i wydz. inkasowy 13-37, wydział dyskontowy 62-87, szef korespondencji i wydz. pocztowego 80-56, ogólny 80-48.

PRZYJAZD P. MINISTROWEJ MORA CZEWSKIEJ.

Dzisiaj o godz. 10 min. 2 na Dworzec Kaliski przybywa do naszego miasta p. Ministrowa Moraczewska, udając się na Zjazd Delegatów Zrzeszenia Wojewódzkiego Związku Pracy Obywatelskiej Kobiety.

DYŻURY W ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY.

Sekretariat Związku Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego jest czynny w poniedziałki, czwartki i soboty w godzinach wieczornych od 7-ej do 8-ej. Siedziba Związku mieści się przy ul. Zachodniej nr. 74, parter, wejście z ulicy.

Jednocześnie podaje się do wiadomości P.P. Oficerów rezerwy i podchorążych że zapisy nowych członków są uskuteczniwane w wyżej wymienionym czasie.

WKRÓTCE

Po kątach czai się rewolucja, trzęsie się kolos świata — złowrogo trzaskają brauningi. A nad Rosją ginącą tańczą wśród orgiastycznej bachanalji

CASINO

Rasputin i kobiety

KAPUŚNIAK

Kilogram mięsa wędzowanego lub wołowego gotować z włoszczyzną pół godziny, dodać potem pół kilo kapusty kwaszonej, jedną cebulę i gotować razem z mięsem przez 2 godziny. Przed wydananiem zaprawić makią z wodą, dodać kilka kropli Maggi'ego przyprawy do smaku i zagotować. Podaje się kartofelki ze słoniną.

MARZEC
24
NIEDZIELA

Dziś Tymoteusza
Jutro Zwiastow. N. M. P.
Wschód słońca o g. 5.32
Zachód słońca o g. 5.55
Wschód ka. o g. 4.50
Zachód ka. o g. 5.43
Długość dnia: 10.45.
Przybyło dnia: 4.45.

Moja szpileczkij.

M. P. P.

To znaczy: magistrat potrzebuje pieniędzy.

Magistrat łódzki uporawczy się już z brukami w tym sensie, że postanowił do sprawy bruków wogóle się nie wtrącać, załatwiwszy już sprawę kanalizacji, która łączy miasto z miasteczkiem z miejscami, i wogóle uważając, że co się tyczy mieszkańców Łodzi i potrzeb miasta wszystko jest w najidealniejszym porządku, postanowił zabrać się do niesienia ulgi mieszkańcom miasteczka naszego grodu, maluczkim obywatelom bujającym w obłokach — ptakom.

Mój Boże, tytu „niebieskich ptaków“ żyje sobie wygodnie na bruku łódzkim, czemu więc miałaby się dźbiać krzywdą wróbelkom, jaskółkom i skowronczkom?...

A pomoc ta wygląda bardzo ładnie, choć troszkę dziwnie...

Oto z polecenia magistratu rozwieszono w różnych punktach miasta na drzewach i na słupach zielone klateczki dla ptaków, a wewnątrz dobroczynna ręka magistracka orzypała okruchy chleba, bułek i cukru...

Ponadto każda klateczka podobnie jak dorotka oraz taksówka ma swój numer oraz napis „M. P. P.“ — co ma służyć znaczyć „Miejska przyrównała ptaków“, a po ptasim prawdopodobnie — „Magistracki pomysł poroniony“, albo: „Magistrat potrzebuje pieniędzy“.

Czyż to nie rozczulające?...

Leci sobie wróbel, a tu patrzy — wisi na drzewie Hija magistratu łódzkiego w postaci zielonej klateczki...

Według numerku odrazu orientuje się w ja kie jest dzielnicy i czy ta klatka należy do jego rewiru.

Tylko niewiedomo poco widnieją ów napis na klateczkach...

Czy dla orientacji ptaków, czy też jako ostrzeżenie dla ludzi, którzy mogliby miejską przyrównała ptaków uważać za przystanek tramwajowy lub kasa do śmieci...

Pik...

Słoneczną pogodę

zapowiada P. I. M. na dziś.

Dziś: Naogół pogoda słoneczna z poranną mgłą lub oparami, jedynie w Wielkopolsce i na Pomorzu przejściowy wzrost zachmurzenia z możliwym deszczem. Nocą tylko na południu kraju lekkie przymrozki, pozatem ogólny wzrost temperatury. Na wschodzie i południu słabe wiatry południowe, na zachodzie i północy po żywych południowych obrót ku zachodowi.

P. min. Składkowski

bawił wczoraj w Łodzi.

W dniu wczorajszym około godziny 5-ej minut 30 po południu przejeżdżał przez Łódź samochodem p. minister spraw wewnętrznych Składkowski w otoczeniu pięciu wyższych urzędników ministerjalnych.

P. minister jechał w kierunku Pabjanic, dążąc do Kępna, gdzie ma zamiar dokonać inspekcji.

Jak się dowiadujemy, w drodze powrotnej z Kępna p. minister Składkowski prawdopodobnie zatrzyma się w Łodzi.

Przyjazd p. ministra ma nastąpić jutro w godzinach popołudniowych.

— d. —

Lek. dent. F. BORUNSKA
przyjmuje

Alcja Kościuszki Nr. 21.

Młodzież austriacka nie chce matury.

Większość uczniów po ukończeniu sześciu klas idzie do szkół zawodowych.

Zamiast inżynierów, lekarzy i prawników, potrzebni nam są wykształceni rzemieślnicy.

Wiedeń jest obecnie niewątpliwie wzorem dla wszystkich pedagogów europejskich. Już nawet pod względem zewnętrznym szkoły wiedeńskie znacznie różnią się od naszych zakładów naukowych. Różnice te występują jeszcze wyraźniej, gdy zaczęliśmy porównywać organizację szkolnictwa wiedeńskiego i naszego. Na pierwszy rzut oka zwraca uwagę przede wszystkim w szkolnictwie wiedeńskim pewna celowość działania, wytknięta linja, po której zdążają pedagodzy wiedeńscy wytrwale nie zbacząc ani na chwilę z drogi.

U nas kwestja ta wygląda w ten sposób, że młodzież dopiero po otrzymaniu matury zaczyna się zastanawiać nad tem do czego ma się zabrać, dokąd pójść na studia, na uniwersytet, czy też na politechnikę, i jaki wydział obrać medyczny, prawny, pedagogiczny, czy też lepiej może poświęcić się naukom handlowym? Na tego rodzaju rozmyślania i medytacje traci się bardzo wiele czasu, a ponieważ czas ten jest bardzo drogi idzie się na chybił trafił, albo też stosuje się metody eksperymentalną t. zn. jeden semestr przebywa się na fakultecie prawnym, drugi na medycznym itd.

Oczywiście, że rezultat tych eksperymentów jest niezbyt zachwycający. A wszystko to wypływa z braku celowości w nauczaniu z nieumiejętności przystosowania się młodzieży do specyficznych dążeń i warunków.

W Wiedniu n. p. uczeń pierwszej klasy, 14-letni smarkacz, wie już doskonale czem chce zostać w życiu, do czego ma zdolności i zależnie od tego układa dalszy plan studjów. Jeżeli więc możemy czegoś zazdrościć pedagogom wiedeńskim, to właśnie ich rezultatów pracy, będących ze swej strony rezultatem planowej, systematycznej działalności pedagogicznej.

Dzieci od lat dwóch do sześciu wychowują się przede wszystkim w tak zw. „Kindergartenach“.

Prawdziwa nauka rozpoczyna się jednak dopiero w „Volksschule“ będącej instytucją podobną do naszej szkoły powszechnej z tą tylko różnicą, że w Wiedniu wszyscy bez wyjątku muszą przejść przez szkołę powszechną, albowiem prywatnych zakładów naukowych równorzędnych niema tam wcale.

Każda szkoła powszechna posiada nie tylko gabinety fizykalnochemiczne, ale sale gimnastyczne, zbiory botaniczne i inne tego rodzaju niezbędne akcesoria naukowe, lecz również własne boisko sportowe, własną pływalnię, oraz ogród.

Po ukończeniu szkoły powszechnej młodzież wstępuje do wyższego zakładu do t. zw. „Bürgerschule“, zakładu naukowego odpowiadającego naszym sześciu klasom gimnazjalnym. Po ukończeniu tej szkoły następuje segregacja:

Zdolni, pracowici i lepiej sytuowani, a więc mogący sobie pozwolić na koszt, związane z dalszą nauką, kształcą się dalej w gimnazjach realnych, lub humanistycznych, przyczem zaznaczyć należy, że takich jest o wiele mniej. Młodzież wiedeńska nie garnie się bynajmniej do matury, ani do wyższych studjów, zdając sobie doskonale sprawę z tego, że żyjemy w okresie nadmiaru inteligencji i, że zamiast inżynierów, lekarzy i prawników, potrzebni nam są zdolni, wykształceni rzemieślnicy.

Dlatego też większość po ukończeniu Bürgerschule przechodzi do szkół zawodowych, które w całej Austrii postawione są na bardzo wysokim poziomie.

Specjalną opieką otaczane są przedszkola wiedeńskie. Piękne gmachy przeznaczone na te szkoły dziecięce wydawałyby się niewątpliwie naszym dzieciom ze szkół powszechnych pałacami z bajek egzotycznych.

Wszystkie „Kindergarteny“ prowadzone są systemem Montessori.

A więc dzieci same się myją, same się ubierają, przygotowują sobie jedzenie, same sprzątają sale, nawet same robią sobie manicure, a skutki wychowawcze tego systemu są wprost niewiarygodne. Pięcioletni wychowanek takiego przedszkola imponuje zresztą nie tylko inteligencją, aktywnością i trzeźwością w sądu.

Casino.

Amant

z Rudolfem Valentino.

Wydobyty z ukrycia, gdzie przebywał kilka lat, film „Amant” mimo, iż technika kinowa uległa ostatnio niemałym zmianom, prezentuje się jako zlagier o pierwszorzędnym walorach artystycznych. Barwna i awanturzysta jest fabuła, stanowiąca zgrab „Amanta”.

Miljoner Mac Millan ma drugą żonę Edytę i córkę z pierwszego małżeństwa Mary. Niezbyt czysta przeszłość miliona była już nieraz powodem szantażu, przygodny przyjaciel pani Edyty, Robert Francini, znalazł się w posiadaniu reworweru, który kompromitował Mac Millana. Miljoner usiłuje się przeciwstawić próbom szantażu ze strony Franciniego, ale ten nie daje za wygraną i obiera inną drogę, poślubiając Mary. Małżeństwo, do którego zmusiła Mary jedynie obawa o ukochanego ojca, pozostawia obu stronom zupełną niezależność. Mary kocha Franciszkę Douglasa, a Robert, mając już dość Edyty, spotrząca, że Mary nie jest mu obojętna. Ostrząca Edyta popełnia samobójstwo, zaś, dręczony wyrzutami sumienia Robert wraca dobrowolnie wolność swej żonie i idzie na front, gdzie ginie śmiało walczyńskich, Mary poślubia Franciszkę Douglasa.

Atrakcją tego ciekawego filmu jest kapitalna kreacja Rudolfa Valentina.

Splendid.

Król Karnawału.

Obraz, który pierwszorzędną fabułą łączy z niebywale barwną i efektowną wystawą, w którym sensacyjność kryminalnej intrygi stapia się z uśmiechem pogodnego sentymentu. A nad tem wszystkim góruje triumf kochającego serca, nie wahającego się ani przez chwilę tam, gdzie idzie o poświęcenie się dla drogiej osoby. Treść „Króla Karnawału” zaczerpnięta została ze słynnego dzieła Noela Scotta p. t. „Dzoker”.

Cecylja, żona bogatego lorda, pada ofiarą szantażu ze strony niebieskiego ptaka Boricka, który będąc w posiadaniu listów, pisanych niegdyś przez Cecylję do swego kochanka, maltretuje nieścoześliwą kobietę, żyjącą w ustawicznym strachu, by mąż nie dowiedział się prawdy. W sprawę wniósł się Dzoker, król karnawału nicejskiego, i zainteresował się niemało ze względu na piękną siostrę Cecylji, Gilberte. Cała druga część obrazu to emocjonująca walka Dżokera i Borika o listy — walka która kończy się zwycięstwem Dżokera, który za swą szlachetność otrzymuje od losu najpiękniejszą nagrodę: rękę ukochanej.

Barwną kanwą na której snuje się akcja, to olśniewający przepychem karnawał w Nicei, przepyszne kostiumy, scenki z wielkich kabaretów stwarzające dla „Króla Karnawału” specjalny nastrój i koloryt. Niezrównana czwórka aktorów tej miary jak: Elga Brink, Gabriel Gabrio, Renee Heribel i Henry Edwards da je prawdziwy koncert.

Greta Garbo w Zarze Miłości.

Tempo, stuprocentowa miłość i niebysza emocja oto cechy wspaniałego arcydzieła z Gretą Garbo „Zar Miłości” wchodzącego w tych dniach na ekran kina „Splendid”. Fred Niblo jeden z najgenialniejszych reżyserów Ameryki stwożył tym filmem nową stronę w dziejach filmu erotycznego: przedstawił widzom opowieść z życia namiętnej, opowanej żądźkami kobiety — szpiega, rozkochanej w przystojnym oficerze sztabowym, którego musi zdradzić dla swej ojczyzny, kradnąc mu ważne państwowe dokumenty i dostarczając je wywiadowi rosyjskiemu. Greta Garbo stwarza tu po stać najwspanialszą z tych, które oglądaliśmy. Biję „Somfonję Zmysłów”, „Annę Kareninę” i „Boską Kobieta”. Jest tu pełna życia, werwy, temperamentu, kreśli sylwetkę kipiącą prawdziwym uczuciem, pełną i mocną w wyrazie. Greta Garbo jest kochanką stuprocentową i w jej objęciach tulący się Conrad Nagel sta je się również płomiennym i nienasyconym. Sceny masowe tego filmu, osnutego na tle głośnej powieści L. Wolfa są wspaniale wyreżyserowane.

Pełna tabela wygranych szesnastego dnia ciągnięcia 5-tej klasy 18-tej loterii państwowej.

Table with lottery numbers and prizes. Columns include prize amounts (e.g., 25.000 zł, 10.000 zł, 5.000 zł) and corresponding winning numbers.

Urzędowe Tabele Wygranych codziennie oglądać można bezpłatnie w Kolekturze Loterii Państw.

Kurt Wytrzye

Łódź, Piotrkowska 141, tel. 63-49.

Tamże wypłata wszelkich wygranych oraz zamiana stawek na nowe losy.

Table with lottery numbers and prizes. Columns include prize amounts (e.g., 500 zł) and corresponding winning numbers.

SPLENDID

Dzisiaj i dni następnych. Król Karnawału

Największy tegoroczny film wytwórni „NORDISK”. W rolach głównych:

ELGA BRINK Gabriel Gabrio

Bogata i efektowna wystawa! Kapitalne kreacje! Olśniewający karnawał! Nadzwyczajna gra!

Ilustracja muz. pod bat. A. Czudnowskiego. Pocz. o g. 12-ej. Pocz. o g. 12-ej.

Od godziny 12 do godziny 3-ej cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Table with lottery numbers and prizes. Columns include prize amounts (e.g., 580 628 59 706 39 50 93 879 62022 114 304 43) and corresponding winning numbers.

Wisła rusza.

Raptowny przybór wody spodziewany jest we wtorek.

Na Narwi i Bugu lody się jeszcze trzymają; wody przybierają powoli.

Na Warcie w pobliżu Sieradza i Konia, lody pękają; pod Osiakowem woda kładzie po lodzie, koło Korwinowa, w pobliżu Czesny, ugrupował się duży zator lodowy, który rozbił saperzy.

Na terenie Warszawy na Wiśle przybyło wczoraj 20 cmtr. wody, lód trzyma się jeszcze, grubość jego wynosi 48 cmtr.

Raptowny przybór wody na Wiśle w Warszawie spodziewany jest we wtorek lub środę. Na brzegach Wisły czuć będzie ostre pogotowie.

Pod Płockiem i Toruniem woda przybiera powoli, lód trzyma się tam przy grubości 50 cmtr.

Pod Tczewem pracują dość pomyślnie lodo-lamacze i w miarę możliwości, posuwają się w głąb Wisły oczyszczając Wisłę z lodu.

Ceny chleba

pozostają bez zmiany.

Pod przewodnictwem nac. Ankersztajna odbyło się posiedzenie sekcji mączno-chlebowej komisji, do ustalania cen, w związku z wysuniętymi przez organizację piekarzy żądaniem podwyższenia cen chleba i bułek.

Część członków komisji wypowiedziała się za podwyższeniem ceny chleba do 51 gr., część zaś do 53 groszy za podstawę ustalenia ceny chleba, wzięto cenę mąki gr. 50 i 52 za klg.

Magistrat opierając się na fakcie ustabilizowania się ceny żyta na giełdzie poznańskiej na poziomie zł. 34 za centnar oraz na obliczeniach, iż godziwa cena mąki żytniej wynosić winna zł. 49.50 za 100 klg. loco piekarnia, postanowił obowiązującą cenę chleba żytniego pozostawić bez zmiany. Magistrat postanowił również utrzymać obowiązującą cenę na bułki w wysokości zł. 10 za klg.

Otwieranie listów i podsłuchiwanie rozmów w świetle nowej procedury karnej, która wchodzi w życie za 3 miesiące.

Naruszenie tajemnicy listowej i telefonicznej—tylko za zgodą władz sądowych.

Opinia publiczna ma jeszcze w pamięci świeżo odbyty przed sądem okręgowym w stolicy proces bandy fałszerzy pieniędzy, oskarżonych jednocześnie o zabójstwo jednego z współuczestników tejże bandy.

W sensacyjnym tym procesie, jak nie czerwona w ciągu całego postępowania przewijał się

problem podsłuchu telefonicznego, jako środka dowodowego w sprawie.

Już przy pierwszej potyczce walczących stron obrona wystąpiła, jak wiadomo, z bardzo energicznym atakiem, żądając wykluczenia ze sprawy wszystkich dowodów, zdobitych jej zdaniem, w sposób nielegalny, tj. w drodze podsłuchu telefonicznego zastosowanego w toku dochożeń wstępnych w tej sprawie.

Rzecznik urzędu prokuratorskiego oraz pełnomocnicy powoda cywilnego zapoinjowali przeciw takiemu stawianiu kwestji i, powołując się na praktykę sądów paryskich, żądali brania pod uwagę przez sąd całkowitego materiału uzyskanego przez śledztwo bez względu na sposób uzyskania tegoż materiału.

Trybunał wyrokujący podzielił punkt widzenia oskarżycieli i wniosek obrony pozostawił, jak wiadomo, bez uwzględnienia. W ten sposób podsłuch telefoniczny uznany został w danej sprawie za legalny środek dowodowy dopuszczalności podsłuchu.

Sprawa posiada, oczywiście, poza danym procesem znaczenie zasadnicze zwłaszcza z tego względu, iż za 3 miesiące wchodzi w życie nowa procedura kar na oparta o konstytucję marcową. Zajrzyjmy więc, choć pobieżnie, do postanowień nowej ustawy, aby zorientować się

jak ona rozwiązuje kwestjonowany problem podsłuchu telefonicznego.

Interesujące nas normy zawarte są w rozdziale zatytułowanym: „Rewizja i zatrzymanie rzeczy”. Z nagłówka wynika, iż chodzi tu o dowody rzeczowe. Termin „podsłuch telefoniczny” nie jest w ustawie zamieszczony tak samo, jak nie mówi o nim bezpośrednio procedury dział w Polsce obowiązujące.

naruszona tylko w przypadkach przez prawo przewidzianych. Jakże to mogą być przypadki o tym właśnie traktuje procedura karna.

Obowiązująca w b. Kongresówce procedura karna rosyjska zastrzega tylko, iż rewizję papierów osoby podejrzanej należy dokonać ze szczególną oględnością bez ujawnienia okoliczności niedotycających śledztwa. Ustawa austriacka sta

952.648 zł. wyniósł nasz obrót za rok 1928

wobec

760.833 zł. w roku 1927.

Zwyczaj ta wpłynęła na obniżenie się kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa i pozwoliła nam w roku 1929 na dalszą obniżkę cen wielu artykułów.

Na nadchodzące święta prosimy odwiedzić nasz obficie zaopatrzonej skład win, wódek i świeżych delikatesów oraz towarów kolonialnych.

Bracia Ignatowicz
Piotrkowska 96. Tel. 8-33.

W rozważaniach naszych za punkt wyjścia bierzemy analogię zachodzącą między rewizją korespondencji pocztowo-telegraficznej, tym naruszeniem tajemnicy prywatnej, a podsłuchem telefonicznym naruszającym tajemnicę rozmowy.

Konstytucja marcowa w art. 106 postanawia, iż tajemnica listów może być

znacznie czujniej na straż prawa tajemnicy korespondencji i podkreśla, iż wrznięcie braku zgody posiadacza papierów na ich przejrzanie należy je opieczętować i złożyć w sądzie. Przejrzeć papiery te może władza śledcza dopiero za zgodą sądu, który daje niewątpliwie gwarancje obiektywizmu.

Jest jeszcze jedna sytuacja specjalna, która zachodzi wtedy, gdy potrzeba zatrzymania korespondencji, lub przesyłki wyniknie w toku dochodzenia, tj. w okresie gdy akcję śledczą prowadzi policja. Gdyby organom administracji przyznać tak rozległe i delikatne prawo przegladania korespondencji, a zwłaszcza decydowania o konieczności tegoż — pole do nadużyć powstałoby olbrzymie. Z tego względu prawodawca nasz zarządził, iż władza prowadząca dochodzenie winna złożyć odpowiedni wniosek sądowi grodzkiemu, który po rozpoznaniu poszlak wydać decyzję.

Co do osoby uprawnionej do otwierania korespondencji, to prawodawca nasz dekretuje kategorycznie, iż tylko sąd, lub prokurator mają prawo ją otwierać.

Tyle mówią najistotniejsze postanowienia nowej procedury w materji zatrzymywania i otwierania korespondencji osób oskarżonych o spełnienie przestępstwa.

W dziedzinie podsłuchu telefonicznego naruszenie prawa tajemnicy prywatnej jest znacznie głębsze. Moment włączenia aparatu podsłuchowego do rozmowy prowadzonej z aparatu podsłuchowego postawił należy narówni z otwarciem listu obywatela. Nie wolno też zapominać o tem iż przy podsłuchu może być ujawniona tajemnica prywatna osoby trzeciej nie z przestępstwem nie mającej wspólnego. Gdyby podsłuch mógł znajdować się w ręku osoby dającej małe gwarancje dyskrecji, byłby to środek śledczy nader niebezpieczny.

W myśl postanowień naszej procedury, naruszenie prawa tajemnicy listowej czy telefonicznej będzie mogło mieć miejsce jedynie w wypadkach wyjątkowych, uznanych za takie przez władzę sądową, dającą pełną ręką powagi i obiektywizmu.

To stanowisko prawodawcy polskiego uważać należy za nawiąskroś nowożytny i odpowiadające zasadom konstytucyjnie zagwarantowanych praw obywatelskich. K. KL

Przy zatruciu wywołanem zepsutymi potrawami jak również alkoholem, nikotyną, kokainą zastosowanie naturalnej wody gorzkiej Franczka Józefa jest cennym środkiem pomocniczym. Lekarskie dzieła spoścjalnie stwierdzają, iż przy zatruciu ołowiem wywołanem uporczywą obstrukcją i będącym powodem męczących bólów kiszowym, woda Franczka Józefa szybko usunąć te objawy, żądac w aptekach i drogeriach.

Ci mają pierwszeństwo.

Bezrobotni, którzy korzystają z akcji doraźnej i najdłużej pozbawieni są pracy i chleba.

Za kilka tygodni rozpoczyna się w Łodzi roboty sezonowe miejskie i publiczne. W dniach najbliższych tedy magistrat rozpocznie angażowanie robotników do budowy kanalizacji i innych robót sezonowych, przy naprawie bruków, na plan tacie miejskie itd, jak również zaangażuje najprawdopodobniej część robotników okręgowa dyrekcja robót publicznych.

W związku z tem wysuwa się pewne zagadnienie pierwszorzędnej wagi. Chodzi nam w danym wypadku przedewszystkiem o roboty sezonowe miejskie, przy których zatrudnia się dość znaczną liczbę robotników.

Mamy w Łodzi bezrobotnych, którzy wyczerpali już dawno swe prawo do u-

stawowych zasiłków i korzystają obecnie z t. zw. pomocy doraźnej. Bezrobotni ci, którzy są już bez pracy od dłuższe go czasu, od kilku nawet lat, bezskutecznie kołatają rokrocznie, pragnąc bodaj na jeden sezon otrzymać robotę i zarobek, który dopomógłby im wybrnąć z ciężkiej sytuacji materialnej.

Zrozumiałe jest bowiem, że pobierając przez taki długi okres czasu niezwykle niskie sumy zapomogowe, po kilka lub kilkanaście zł. tygodniowo, nie są oni w możności wyżyć siebie i swych rodzin.

Należy wziąć pod uwagę, że znajdują się wśród nich ludzie, którzy mają na utrzymaniu po kilka osób. Bezrobotni ci, nie otrzymując pracy przez długi szereg lat znajdują się w okropnej nędzy.

Uważamy, że magistrat, angażując w roku bieżącym robotników do prac sezonowych, powinien przedewszystkiem uwzględnić prośby tych, którzy są najdłużej bez pracy. Ci, którzy najbardziej zostali upośledzeni i zgnębieni przez bezrobocie, powinni uzyskać absolutne pierwszeństwo. W tym wypadku nie powinna odgrywać rolę jakakolwiek przynależność partyjna czy związkowa.

Na froncie bezrobocia sytuacja nie uległa zmianie.

Na terenie państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty) łódzki, łaski, sieradzki, łęczycki i brzeziński w dniu 23/III-29 r. było w ewidencji zarejestrowanych bezrobotnych: 26.375, w Zdunskiej-Woli 831, w Tomaszowie-Maz. 1899, w Konstancynie 117, w Aleksandrowie 171, w Rudzie Pabjanickiej 322.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 18.588 w tem 18.054 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu bezrobocia i 534 bezrobotnych brało zapomogi ze skarbu państwa.

W samej Łodzi brało zasiłki 14.067 z czego 13.804 z Funduszu bezrobocia i 263 zapomogi ze skarbu państwa.

Pracowników umysłowych brało zasiłki doraźne 130.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 723 bezrobotnych, otrzymało pracę 586, wysłano do pracy 98.

Urząd rozporządza 71 wolnemi miejscami dla robotników różnych zawodów.

Udekorowanie robotnika

S. p. Kostrzyński odznaczony został krzyżem zasługi.

W dniu 22 marca odznaczony został brązowym „Krzyżem zasługi” za zasługi położone na polu obrony państwa w czasie inwazji bolszewickiej, s. p. Ignacy Kostrzyński, robotnik łódzki, zamieszkały przy ulicy Ogrodowej 28.

W tych dniach w starostwie grodzkim w Łodzi odbyło się uroczyste wręczenie krzyża zasługi wdowie po s. p. Kostrzyńskim.

Ceremonja wręczenia krzyża dokonał następca starosty grodzkiego na m. Łódź p. Rosicki.

Biblioteka Groszowa już od 5 lat wysyła

BEZPŁATNIE co tydzień 1 tom

BIBLIOTEKĘ BELETRYSTYCZNA

obejmującą najlepsze powieści polskie i obce, a będącą ozdobą każdego kulturalnego domu i prawdziwie

interesującą lekturą.

Nazwiska takie, jak: Tełmajer, Dygalski, Daniłowski, Gomulicki, V. Hugo, London, Twain, Wells, Tolstoj i wielu najznakomitszych współczesnych powieściopisarzy mówią same za siebie.

Wszystko to bezpłatnie, za zwrotom kosztów reklamy, opakowania i przesyłki pocztowej, co czyni

78 groszy od tomu.

Wyciąć, wypełnić i nadesłać jako druk:

Do Biblioteki Groszowej Warszawa (109) Moniuszki 11 Proszę o bezpłatne nadesłanie prospektu B. G.

Imię i nazwisko: _____

Dokładny adres: _____

Strajk włoski

rozpocznie się w gazowni od jutra

Jak wiadomo, rada nadzorcza nie udzieliła związkowi polskiemu odpowiedzi na żądanie robotników gazowni, którzy domagali się 15 proc. podwyżki do plac zasadniczych i 10 proc. dodatku mieszkaniowego, który obecnie wynosi tylko 83 grosze miesięcznie, z których ściąga się 14 gr. podatku.

W sprawie powyższej odbyło się wczoraj zebranie robotników i uchwalono od poniedziałku przystąpić do strajku protestacyjnego, a mianowicie co dwie godziny ustanie praca również na dwie godziny.

O ile strajk protestacyjny nie pomoże, pracownicy mają proklamować ostry strajk na terenie gazowni. (b).

W poniedziałek dnia 25 marca, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

B. P.

ADAMA BORNSTEINA

odbędzie się na cmentarzu w Tomaszowie, o godz. 12-iej w poł. nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiają

Żona i Rodzina.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj niedziela, dwa przedstawienia: o godz. 4 popołudniu po cenach popularnych ostatnie po wtórzenie „Hinkemana” z A. Socha. Wieczorem dziś, we wtorek i we środę przyjęta gorąco przez publiczność na wczorajszej premierze wyborna komedia M. Hemera „Dwa panowie B”.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj o godz. 5-iej popołudniu po cenach znizowanych po raz ostatni wyborne „Kokoty z towarzystwa” Lonsdale’a. Ostatnie powtórzenia „Polawiacza cieni” Pobyt Aleksandra Węgrki na naszej scenie dobiega końca. Znakomity ten artysta wystąpi jeszcze dzisiaj i we wtorek w głównej sztuce J. Sarment’a „Polawiacz cieni”.

TEATR POPULARNY

Jeszcze tylko 5 razy w okresie przedświątecznym grana będzie baśń wschodnia z 1001 nocy ze śpiewami i tańcami „Ali-Baba i 40-ty rozbójnik”, t. j. dziś o godz. 4 po południu i 8.20 wieczorem, oraz w poniedziałek, wtorek i środę o 8.20 wiecz.

„ARARAT”

Rzadkie walory artystyczne, jakimi obdarzona jest „Mias Judea”, wysuwają program ten (VI w tym sezonie) na jedno z czołowych miejsc wśród dotychczasowych programów „Araratu”. Udział bierze cały zespół araratowy wraz z nowozaangażowanymi siłami artystycznymi.

Dyżury aptek.

Dzisiaj w nocy dyżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowsko 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Perelman (Cegielniana 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), Jankielewicz (Stary Rynek 9).

PRAWDZIWIE
przyjemne
świąta
E W I G
będziecie mieli, używając powszechnie uznaną za najlepszą herbatę we wszystkich gatunkach i opakowaniach.
Szczególną uwagę zwracamy na gatunki
„Standart 10”
— i —
„Róża Cejlońska”

„Płomyk” endeckiej demagogii. W tygodniku dla dzieci niema ani słowa o marszałku Piłsudskim.

Wychodzi w Warszawie pismo dla dzieci p. n. „Płomyk”. Tygodniczek ten podpisuje jako wydawca niejaki p. Józef Włodarski w imieniu związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych, a jako redaktorka — pani Helena Radwanowa.

Podobno „Płomyk” jest pismkiem dość zręcznie kolportowanym, a więc dociera do bardzo znacznej ilości dzieci. Tembardziej należy się więc dziwić, że kierownicy tego pismka nie ustosunkowują się rzetelnie do spraw i zjawisk najważniejszych.

Dotyczy to szczególnie ostatnich numerów tego całkiem dla dzieci nieodpowiedniego pismka.

Każde dziecko musiało chyba być zainteresowane w dniu 19-tym marca odświętnym widokiem ulic, rozwiezionymi nad bramami flagami, a wreszcie faktem święta w szkole.

Nauczyciel lub nauczycielka wspomnieli prawdopodobnie, że dzień 19-ty marca jest dniem imienia Pierwszego Marszałka Polski — Józefa Piłsudskiego i dla tego dzieci świętują.

I oto nazajutrz dnia 20 marca dzieci otrzymują swe pismo „Płomyk” i nie znajdując w nim ani słowa o wczorajszym święcie!

Redakcja tygodniczka dla dzieci nie uważała za stosowne wyjaśnić dzieciom, na czym polegało święto 19-go marca i kim jest marszałek Józef Piłsudski.

Tak samo w numerze, poprzedzającym święto imienia marszałka niema ani słowa o Piłsudskim.

Mógłby ktoś przypuszczać, że to „przeoczenie” jest dziełem przypadku (ładne przeoczenie!), ale i tę ewentualną

Dr. med. J. POLAK

Choroby alergiczne (astma, pokrzywka, artretyzm) przeprowadził się na ul. 6-go Sierpnia 22 fr. I piętro, tel. 64—21 przyjmuje od 12.30 do 2-iej

Maturzyści-bacność! Wstępujcie na ochotnika do wojska.

Minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej dla mężczyzn, urodzonych w latach 1909, 1910 i 1911.

W rozporządzeniu tem między innymi zaleca się wszystkim tegorocznym maturzystom we własnym ich interesie ochotnicze zgłoszenie się do służby. Bowiemy w myśl nowych przepisów, ograniczono odroczenie służby wojskowej dla słuchaczy wyższych zakładów naukowych zasadniczo do lat 23-ich.

Ministerstwo spraw wojskowych będzie udzielało przedłużań odraczających tylko w nielicznych, wyjątkowych wypadkach.

wątpliwość rozprasza redakcja w przedostatnim numerze swego pismka.

Dnia 19-go marca radio polskie poświęciło chwileczkę czasu „Dziadkowi” i dzieciom. We wszystkich programach radiowych czas między godziną 16. 15. a 16.45 zajęty był przez program dla dzieci następującej treści: „P. W. Tatarkiewiczówna omówi „Listy od dzieci do „Dziadka”.

„Płomyk” na ostatniej stronie umieszcza programy radiowe, dotyczące dzieci, umieszczył więc również program z dnia 19 marca ale „po swojemu”, gdyż wydrukował poprostu: „P. W. Tatarkiewiczówna omówi „Listy do dzieci”.

I oto wyzłoło sztydo z worka! Okazało się, że to „przeoczenie” w obydwóch wypadkach nie było przypadkowe, lecz celowe.

Opuszczono zupełnie „Dziadka”, wyeliminowanego, kazano dzieciom o nim zapomnieć.

Jest jeszcze jedno możliwe usprawiedliwienie dla niefortunnej redakcji „Płomyka”. Może zechce się ona bronić tem, że wogóle nie chce zaprzętać umysłów dziecięcych „polityką”.

Nie wchodząc w to, czy wyjaśnienie okolicznościowe na temat, kim jest Piłsudski wchodzi w zakres polityki czy też wiedzy ogólnej, nadmienimy tylko, że w ostatnich numerach „Płomyka” mówi się bardzo wiele o tem co to jest Konstytucja, a w ostatnim numerze poświęcono artykuł Szymonowi Konarskiemu z okazji 90-tej rocznicy jego tragicznej śmierci.

Z tego widać że redakcja dziecięcego pismka zajmuje się aktualnymi zjawiskami i sprawami z dziedziny rzekomej polityki, lecz świadomie przemilcza o faktach i osobach, które sprzeciwiają się jej poglądom partyjnym.

Przemilczanie pewnych zjawisk o charakterze ogólnopolskim jest równie agitacja.

Warto więc zwrócić uwagę „Płomykowi”, ażeby agitacji tej zaniechał, traktując wszystkie fakty i zjawiska nie pod kątem szkodliwej dla dzieci metody partyjnej, lecz szczerze, bez ogródek, odpowiednio do umysłu dzieci i tak, jak na to zasługują.

Ego.

MAGGIego
buljon
do przygotowania
zup i sosów

FARBUJĄCE OBUWIE
I INNE WYROBY SKÓRZANE
KRAJOWE MI BARWNIKAMI
KOLORYT
RADJOPROGRAM

NIEDZIELA
10.15 — Transmisja nabożeństwa z Katedry wileńskiej. 11.56 — Sygnal czasu, hejnał marjański, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12.10 Transmisja poranku symfonicznego z Filharmonii warszawskiej. 14.00 — Pogadanka dla gośpodni wiejskich — wygl. p. Marja Karzeńska. 14.20 — Odczyt p. t. „Budowa uli”, odczyt I — wygl. p. K. Bajorek. 14.40 — Odczyt p. t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze” — wygl. dyr. S. Miedrzycki. 15.00 — Komunikat meteorologiczny. 15.15 — Koncert z Filharmonii warszawskiej. 17.50 — Odczyt p. t. „Mickiewicz” — odczyt II-gi — wygl. dr. Konrad Górski. 17.55 — „Z przeżytych i dzieł narodu”. 18.20 — Audycja ludowa literacko-muzyczna, poświęcona A. Asnykowi. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Odczyt p. t. „Zalozna historia tubra i jego towarzyszy” — wygl. dr. Stan. Gumński. 19.45 — 19.55 — Komunikaty. 20.00 — „Rozrywki umysłowe” — por. Cyrgan Jabłonowski. 20.30 — Koncert wieczorny. 21.00 — Kwadrans literacki: p. Tad. Bocheński odczyta fragment z „Płacówki” Prusa. 21.15 — Dalszy ciąg koncertu. 22.00 — Komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T., policyjny i sportowy

Tylko 30 złotych!
Przeróbka odbiorników radiowych starych systemów na najnowsze.
Ukutecznia się w ciągu 24 godzin.
RADIO-SPLENDID,
Piotrkowska 65, wejście przez sklep optyka.

Radioamatorzy!
Zwracamy uwagę na
obniżenie cen
na baterje anodowe
Centra
przy równoczesnym podwyższeniu ich jakości.
Pw 8210-C. 2000.

Prawdziwie nowoczesnym środkiem do pielęgnowania dzieci jest **HYGENOL** puder dla dzieci

Rob. Bank Spółdzielczy rozwija bardzo intensywną działalność.

W piątek dnia 22 bm. w sali obrad Rady Miejskiej przy ulicy Pomorskiej 16 odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie członków Robotniczego Banku Spółdzielczego z ogr. odp. w Łodzi, ul. Piotrkowska 216 przy udziale 227 członków na ogólną liczbę 1.312 członków Banku.

Zebrań zażądał o godzinie 19.00 i pół prezes Rady Nadzorczej pan Górniak Stanisław, proponując na przewodniczącego Zebrania p. Starostę Rzewskiego Aleksandra, którego Zebranie jednomyślnie powołało.

Do prezydium powołano pp. Zubryk na W., Coblę H., Durkę A. i Woźniaka A. Sprawozdanie z działalności za 1928 rok złożył prezes Zarządu dyrektor Władysław Wanatowski.

Sprawozdanie w imieniu Rady Nadzorczej i jej Komisji Rewizyjnej złożył pp. Górniak i Kieler.

Ze sprawozdań tych wynika, że Bank rozwija się nader pomyślnie. W roku sprawozdawczym bilans zamknięto sumą zł. 330.647.72, wzrost bilansu w ciągu roku wynosi 192 proc. Liczba członków wzrosła do 1.121 czyli o 100 proc., liczba wkładców do 2.925 czyli o 166 proc. Najważniejsze pozycje bilansowe wykazują sumy: udziałów zł. 65.613.60, wzrost w roku sprawozdawczym o 132 proc., wkłady zł. 152.456.22, wzrost o 168 proc., pożyczki zł. 269.590.55, wzrost o 192 proc.

Czysty zysk za 1919 rok wyniósł zł. 10.500.94 który podzielono zgodnie z pro pozycją Rady i Zarządu na wypłacenie 10.5 proc. dywidendy od udziałów zł. 2.791.10, na fundusz zasobowy zł. 2.100— na fundusz rezerwowy zł. 2.000— na fundusz budowy własnego domu zł. 3.609.84.

Sprawozdanie, r-k strat i zysków, bilans oraz projekt podziału zysku Walne Zgromadzenie jednomyślnie zatwierdziło udzielając Radzie Nadzorczej i Zarządowi absolutorjum.

Wino naświetlone lecznicze Tokaj Medicinal WITAMIN

PAT. Nr. 76-25.

Wzmocnia organizm, zbawienny dla rekonwalescentów i przede wszystkim w każdym domu.

Generalny Przedstawiciel na Polskę

M. ŁUBA, Łódź, Pl. Wolności 5

Tel. 21-52

Do nabycia we wszystkich aptekach, skł. apt. skł. win. delik. kolonialnych i t. p.

Tajny spis abonentów telefonicznych. Angielska rodzina królewska zażądała ujawnienia jej numerów telefonicznych.

Telefon, odgrywający tak ważną rolę we współczesnym życiu i dający wielkie udogodnienia, ma jednak i swoje złe strony. Przedewszystkiem trudno zabezpieczyć się przed niepożądanymi rozmowami przez telefon.

Można np. czekać na pilną wiadomość telefoniczną, gdy wtem dzwoni ktoś, na rozmowie z kim wcale nam nie zależy, lub odwrotnie, nie możemy nie raz dodzwonić się do kogoś tylko dlatego, że w tym właśnie czasie ów ktoś zżyma się na natrętą rozmowę jakiegoś „instruza telefonicznego”.

Są jednak i inne ujemne strony posiadania telefonu: spis abonentów telefonicznych jest niejako księgą adresową i bardzo często według niego właśnie różne firmy rozsyłają wszelkiego typu reklamy, prośby, wzory, a nieraz również i agentów.

Dzięki temu falanga „intruzów telefonicznych” wzrasta zatrważająco i nie ma wobec niej innego wyjścia, jak zrezygnować z telefonu. Otóż w Londynie radzą sobie z temi dolegliwościami w ten sposób, że wiele osób, posiadających telefony zastrzegają sobie nieumieszczanie nazwisk w spisie abonentów. Powstaje w ten sposób tajna lista abonentów telefonicznych. Obecnie jednak zwyczaj ten rozpowszechnił się w Lon-

dynie o tyle, że w niedalekim czasie może dojść do zupełnej likwidacji spisów abonentów, gdyż każdy prawie chciałby uniknąć wszelkich nieproszonych pośrednich i bezpośrednich wzywań „intruzów telefonicznych”.

Rzucano więc obecnie hasło, aby ujawniać swe nazwiska w spisie abonentów, a przykładem służy rodzina królewska, numery telefonów której figurują już obecnie w spisie abonentów londyńskich sieci telefonicznej.

Jak wywołać uśmiech dziecka?

Z Warszawy donoszą o wydaniu przez „PANORAMĘ” bardzo pomyslowej zabawki dla dzieci „KOCIA PANORAMA”

Niezwykła pomyslowość wraz z artystycznym wykonaniem zadowni najbardziej wybredny gust. „KOCIA PANORAMA”

Ilustrowana przez artystę malarza Kamila Mackiewicz zachwyca oczu dziecięca. Piękne wiersze poety Juliana Ejsmonda. Niska cena zachęca szeroki ogół do kupna.

Należy przypuszczać, że wszystkie firmy łódzkie sprowadzą tę miłą zabawkę.

Tad. Rog

BIELIZNĘ MĘSKĄ dzienną i nocną NA RATY poleca

J. Worobiejczyk Kilińskiego 41 lewa oficyna II p.

Oryginalna woda ziołowa

JAVOL

znoma wszędzie do nabycia.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ISKRA RADIO

69 Piotrkowska 69. Tel. 77-79

poleca

WSZELKIE MATERIAŁY RADIOTECHNICZNE Sprzedaż hurtowa.

„ARARAT” Żydowski Teatr Kameralny

Kier.: M. Broderzan i B. Rajgelmán 43 Zachodnia 43

Dziś o 7.45 (ceny popularne) i 10 wiecz. powtórzenie sukcesownego programu p. n.

Miss Judea

Jutro i codziennie 1 przedstawienie. Początek o godz. 9.30 w. Bilety do nabycia od godz. 7 w.

Salon mód „ZOFJA”

Łódź, Andrzeja 27a.

— Poleca najnowsze modele. —

SALON MOD M-me Michel

Sienkiewicza 52, tel. 38-03

Wróciła-modele paryskie

Modes Nouvelles wł. L. Goldmanówna

poleca na sezon wiosenny i letni najnowsze modele paryskie oraz kopie.

ul. Cegielniana 26, Tel. 4-28

Dnia 23 marca 1929 roku zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach

b. p. IZRAEL ICCHOK LESMAN

Kupiec przeżywszy lat 57.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w dniu 24 marca o godzinie 12-ej z domu przy ul. Kilińskiego 4 na cmentarz żydowski. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych i znajomych

ŻONA I DZIECI.

Wkrótce ukazuje się w najwytworniejszym kinie m. Łodzi przepiękny film według powieści **Gabrjeli Zapolskiej**

„POLICMAJSTER TAGIEJEW”

W rolach głównych:

Zbyszko Sawan, Bogusław Samborski, Jerzy Marr, Marja Bogda, Nora Ney i w. innych.

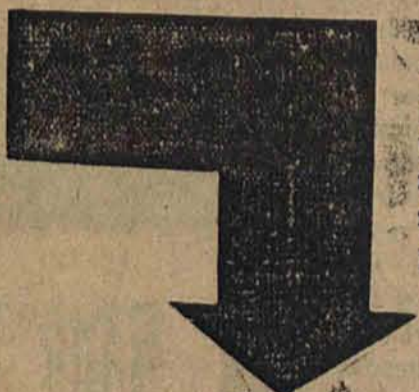
Pod własnym dachem na własnej ziemi

Oto jest cel i dążność każdego zdrowo myślącego obywatela. Chcąc dościsnąć tego, nabywaj parcelę w Jabłonie-Legjonowej

Sprzedaj na raty miesięczne płatne w ciągu dwóch lat. Informacji udziela Zarząd Dóbr Jabłonna w Warszawie, ul. Ujazdowska 22 m. 2, tel. 129-31, w godzinach od 9 — 13 i 16 — 17 i pół.

Z Paryża powróciłem z nainowszemi Modelami
A. ROZENBLATT
PRACOWNIA OKRYC DAMSKICH
Narutowicza 30. — — Tel. 63-59.

PODCZAS ROZTOPÓW WIOSENNYCH

uchronisz się przed przeziębieniem nosząc najpraktyczniejsze

KALOSZE PEPEGE

NA PODSZEWCE TRYKOT. DAMSKIE ... 10.— MĘSKIE ... 11,50

ŻAŁAĆ WSZĘDZIE

ZWRACAJCIE UWAGĘ NA ZNAK FABR.

Ostateczny rozłam w izbie.

Walka na terenie łódzkiej izby przemysłowo-handlowej, która już w zeszłym tygodniu nabrała charakteru ostrego, obecnie przechodzi w stadium decydujące. Można się liczyć z możliwością złożenia mandatów radców przez przedstawicieli przemysłu wielkiego, jako z faktem dokonany. Ponieważ nie przyjmą spuścizny po nich również zastępcy radców, więc cała i kurja przemysłowa pozostanie bez reprezentacji.

Formalnie nie miałyby to większych skutków, gdyż art. 41 statutu łódzkiej izby przemysłowo-handlowej, normujący czas kadencji i sposób ustąpienia radców z wyboru nie przewiduje postępowania na wypadek złożenia mandatów przez całą kurję. Rzeczywiście, to co w Łodzi ma w najbliższych dniach nastąpić, jest rzeczą niezwykłą i dotychczas niespotykaną. Widać okoliczności, w jakich nastąpiło mianowanie p. Bajera na dyrektora izby, wytworzyły taką atmosferę, która uniemożliwiła wszelką współpracę tej grupy z dyrekcją izby.

Jest rzeczą drugorzędą, czy taktykę stosowaną przez wielki przemysł należy akceptować, czy też potępiać. Trzeba się bowiem liczyć wyłącznie z faktami. Z pośród niewielu środków, jakie pozostają do dyspozycji mniejszości, którą stanowi wielki przemysł w grupie izby, obrona taktyka jest najostrożniejsza. Wynikie więc stąd skutki muszą być najbardziej radykalne.

Wobec takiej sytuacji grupa przemysłu średniego i drobnego, która mimo pewnych sprzeczności interesów jest organicznie związana z przemysłem wielkim, postanowiła wycofać swojego reprezentanta z prezydium, p. Bablaczego. Choć trochę późno, tem nie mniej reprezentowane przez p. Bablaczego grupy przemysłowe zdobyły się na manifestację zaznaczenia solidarności z poglądami grupy przemysłu wielkiego. Jednakowoż radcowie II kurji przemysłowej nie zdradzają narazie ochoty do złożenia swych mandatów jak to mają zamiar uczynić radcowie I kurji. Jest to jednak okoliczność drugorzędna, gdyż w wytworzonych warunkach łódzka izba przemysłowo-handlowa nie może w żadnej mierze spełnić swojego zadania, jeśli cały bez wyjątku przemysł zrezygnował z współpracy w prezydium.

Jaki są więc możliwości zwalczania kryzysu, który wybuchł w izbie.

Jedną z nich byłoby zignorowanie przez większość t. j. sfery handlowe faktów, które się zdarzyły. Z pierwszej części obowiązującego statutu, zawierającego regulamin wyborczy, nie można wnioskować, jakie stanowisko w stosunku do wypadków w łódzkiej izbie zająć mogą władze. Samo złożenie mandatów przez radców wielkiego przemysłu nie może mieć formalnie żadnych skutków. Obowiązujący statut nie zawiera przepisu, na podstawie którego możnaby zarządzić wybory uzupełniające.

Zresztą gdyby nawet się tak stało, wówczas przemysł wielki mógłby zrezygnować z przysługującego mu prawa czynnego i biernego wyborczego.

Zupełnie jednak inaczej przedstawia się sprawa w prezydium. Art. 44 statutu łódzkiej izby zawiera przepis, iż do prezydium izby wejść muszą dwaj wiceprezesi, należący do sekcji przemysłowej. Jeśli więc przywódcy kupców postanowią pójść na dalszą walkę z przemysłem, to wówczas, mimo wszystko,

będą mieli w prezydium zaledwie 3 ludzi, t. j. 2 wiceprezesów i jednego prezesa.

Przemysł średni i drobny, przez swoją decyzję wycofania p. Bablaczego z prezydium, stwierdził, iż nie ma zamiaru i nie chce brać odpowiedzialności za reprezentację interesów całego przemysłu na terenie izby.

Stanowisko to jest słuszne i logiczne. Zaznaczyć trzeba, iż niektóre czynniki nadać chcą walce przemysłu akcji antyrządowej. Dla tego rodzaju stawiania kwestii nie ma żadnych uzasadnionych przyczyn. Wielki przemysł nie walczy bowiem z izbą, jako taką, lecz nie chce współpracować

jedynie z pewnym funkcjonariuszem izby. Podrzedną jest zupełnie okoliczność, iż funkcjonariusz ten zajmuje najwyższe stanowisko w hierarchii urzędników izby.

Nie może więc tu być mowy o żadnej akcji antyrządowej. Wszak sejm a więc również ciało, pochodzące z wyborów, ma prawo zwalczać i żądać ustąpienia najwyższych urzędników państwowych, t. j. ministrów, mianowanych do tego przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Skoro wolno żądać ustąpienia najwyższych urzędników i używać wszelkich dopuszczalnych środków taktycznych, to tembardziej zasada ta stosuje się do urzędnika mianowanego przez ministra przemysłu i handlu.

Podział hipoteki łódzkiej na Łódź-Wschód i Łódź-Zachód.

Na mocy reeskrtytu ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21. lutego br. numer II A. 9393-28 o powiększeniu liczby pisarzy hipotecznych przy sądzie grodzkim w Łodzi do dwóch, prezes sądu okr. w Łodzi p. Stefan Bełżyński dokonał podziału dotychczasowej hipoteki łódzkiej w sposób następujący:

Tworzy się dwie kancelarie hipoteczne przy wydziale hypot. sądu grodzkiego w Łodzi: Łódź — Wschód i Łódź — Zachód.

Do właściwości kancelarii hipotecznej Łódź — Wschód należą będą nieruchomości położone w obrębie miasta Łodzi na wschód od linii utworzonej przez ujęcie ulicy Rzgowskiej od granicy miasta aż do wylotu tej ulicy przy placu Reymonta przekątną łączącą wierzchołek kąta południowo-wschodniego placu Reymonta z wierzchołkiem kąta północno-zachodniego tegoż placu, od ulicy Piotrkowskiej od wylotu jej przy placu Reymonta aż do wylotu przy placu Wolności, średnicą placu Wolności, łączącą osie ulic Piotrkowskiej i Nowomiejskiej, osie ulicy Nowomiejskiej i osie ulicy Zgierskiej

aż do granicy miasta;

Do właściwości kancelarii hipotecznej Łódź Zachód należą będą nieruchomości położone w obrębie:

a) miasta Łodzi na zachód od linii wyżej wyszczególnionych, b) miast: Aleksandrowa, Konstantynowa, Rudy Pabjanickiej, Tuszyńska i Zgierz, c) i wszystkich miejscowości, położonych w powiecie łódzkim.

Kancelarie hipotecznej Łódź — Wschód prezes sądu powierzył p. pisarzowi hipotecznemu p. Henrykowi Konarzewskiemu, który postanowieniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 1929 r. przeniesiony został ze swego stanowiska pisarza hipotecznego wydziału hipotecznego przy sądzie okr. w Piotrkowie. Kancelarie hipotecznej Łódź — Zachód. Prezes sądu powierzył nowo-mianowanemu p. pisarzowi hipotecznemu p. Bronisławowi Witkowskiemu, b. wiceprezesowi sądu okr. w Łodzi.

Podział powyższy wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 i z tymże dniem nowo-mianowani pisarze hipoteczni rozpoczynają urzędowanie.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ
GOTÓWKA: Dolary 8.90, CZEKI: Holandia 357.26, Londyn 43.29, Nowy Jork 8.90, Paryż 26.42, Szwajcaria 171.60, Sztokholm 238.29, Wiedeń 125.36, Włochy 46.71, Berlin 211.61.

AKCJE.

Bank Polski 164, 165, Bank Zarobkowy 85, Spółka 255, Elektr. Dabrow. 105, Silesia i Światło 136, Modrzewów 28.25, 28.75, Ostrowieckie 90, Starachowice 30.50, Borkowski 10.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 108, 110, 109.50, skarżówka 90.50, 90, 5 proc. konwersyjna 67, 8 proc. konwers. kol. 59, kolejowa 102.50, 8 proc.

B-ku Gosp. Krajowego 94, 7 proc. B-ku Gosp. Krajowego 83.25, 7 proc. Przem. Polskiego dolarowe 86, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 49.30, 5 proc. m. Warszawy zł. 51.30, 51.75, 8 proc. m. Warszawy zł. 68.25, 68.75 10 proc. m. Siedlec 70.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 22 marca. — Bawelna egipska, zamknięcie: styczeń 19.42, marzec 18.36, maj 18.60, lipiec 18.80, październik 18.65, listopad 18.95.

Aleksandria, 22 marca. — Bawelna egipska, zamknięcie: styczeń 38.62, marzec 37.85, maj 38.43, lipiec 38.60, listopad 38.52, Ashmout: kwiecień 24.12, czerwiec 24.55, sierpień 24.55, październik 24.67.

Bank Handlowy w Warszawie

Spółka Akcyjna

Oddział w Łodzi,

Narutowicza 17,

przyjmuje wkłady w złotych i walutach obcych
na książeczki wkładowe
na okaziciela (beziemienne).

W obecnym momencie osoba dyrektora izby stara się sprawą drugorzędą, gdyż zjednoczony przemysł rozpoczął walkę przeciwko statutowi izby, nie uwzględniającemu układu sił gospodarczych w naszym okręgu przemysłowym. Skutki tego błędu umożliwiającego możliwość decydowania, wbrew woli przemysłu dały fatalne rezultaty.

Doszło do takich absurdów, iż istnieje poufna uchwała rządzącej większości o podziale posad w izbie, wedle klucza WYZNANIOWEGO!!!

Jakie jest przejściowe wyjście z tej sytuacji?

Przedewszystkiem należałoby zapobiec złożeniu przez wielki przemysł swych mandatów. Przepuszczanie osłabnąć będzie można tylko w ten sposób, jeśli obie grupy przemysłowe przekonają się o zamiarach kompromisowych strony przeciwniej.

W tych warunkach jedyną możliwością byłoby złożenie mandatów przez wiceprezesów sekcji handlowej. Wówczas dopiero byłby czas na prowadzenie poufnych konferencji, których wynikiem miałyby być ustalenie nowego prezydium.

Niewątpliwie zaśoby tam musiały zmiany personalne, z tego względu, iż pewne jednostki zbyt zaangażowały się w całej dotychczasowej walce na terenie izby i współpraca ich z przemysłem jest zupełnie niemożliwa. Zdaniem nowego prezydium byłoby zajęcie stanowiska w stosunku do p. Bajera.

Wówczas pozostają dwie możliwości: 1) albo nowe prezydium uzna za możliwą współpracę swoją z p. Bajerem,

2) albo też uzna, iż współpraca ta jest niemożliwa.

Gdyby druga ta ewentualność była brana pod uwagę, izba musiałaby rozwiązać umowę z p. Bajerem, która została zawarta na rok. Oczywiście konsekwencją tego byłoby zapłacenie pokątnego odszkodowania. Tanią jest to jednak cena w porównaniu z doniosłością, jaką posiada dla spraw łódzkich okoliczność jaknajściślej kooperacji wszystkich sfer gospodarczych na terenie izby.

Oczywiście tylko tego rodzaju kompromisowe rozwiązanie sytuacji jest w stanie usunąć cały niesmak, spowodowany niezręcznym prowadzeniem kampanii wyborczej przez pewne czynniki.

Nie należy zapominać, iż izby przemysłowo-handlowe są instytucjami parlamentaryzmu gospodarczego i stosowane muszą być w nich zasady parlamentarne. Niemożliwym więc jest rozwiązanie bez reprezentantów najpoważniejszej grupy w Łodzi, t. j. przemysłu, gdyż napewno doprowadzi to do kompromitacji izby.

Nie można też ze sprawy personalnej uczynić zagadnienia pierwszorzędnej wagi i paraliżować przez to całą działalność izby. Niema bowiem ani ludzi niezbędnych, ani też niezastąpionych. Z tej starej prawdy należy wyciągnąć wniosek przy rozwiązaniu obecnego kryzysu w łódzkiej izbie przemysłowo-handlowej.

Dr. LESZEK KIRKIEN.

INŻYNIEROWIE - ARCHITEKCI

Paweł Rozental i Ignacy Reicher

PLANY - DOZÓR BUDOWLI - ARCHITEKTURA WNĘTRZ.
ŁÓDŹ, MONIUSZKI 1. TELEFON 484.

W nofesiku businessmana.

Łódź, 24 marca

LOTERIE BUDOWLANA projektuje urząd-
 niki P. K. O. p. Raciążek. Wedle tego projektu
 powstać ma specjalna spółka akcyjna budowy
 domów.

Będzie ona dostępna najszerszym warstwom
 społeczeństwa, gdyż cena akcji będzie wynosić
 100 zł. (wzgl. 200), spłacanych w ratach mie-
 sięcznych (dziennie 10 gr.) przez 2 lata (wzgl.
 6 lat).

Każda akcja stanowić będzie równocześnie
 los loteryjny, a premia będą mieszkania w uo-
 wowybudowanych domach, przydzielone wy-
 grywającemu darmo, tj. bez tak zwanego „od-
 stepnego”.

Realność projektu wydaje się nam mocno
 wątpliwa.

Czarnoksiężnik ciemnoty
 i zabobonów XX wieku na
 carskim dworze — to RAS-
 PUTIN.

1001 noc w Lunie

to, czego jeszcze nie było
 to co całą Łódź dziś

SZECHEREZADA

wspaniała ta baśka odegrana będzie przez

Iwana Pefrowicza

Nikołaja Kolina

Marie Albani

Petersen Mozzuchinową

Aleksandra Wertyńskiego

gdyż dostarcza PP. Urzędnikom 50
 największych sklepów wszelkich
 towarów **na raty, po cenach
 gotówkowych**
 Spis sklepów wydaje się na ża-
 danie.

„RATPOL”

Al. Kościuski 13, tel. 71-56
 Dzisiaj otwarte od 1-6 ej.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trikotynowe i t. p.
przyjmuje do reperacji.
 ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro
 Tanie, bo w prywatnym mieszkaniu

LOKAL

jedno lub dwa pokoje w centrum
 miasta poszukiwany na biuro. Oferty
 uprasza się składać do adm. „Republi-
 ki” pod „Nr. 6246”.

BIURALISTKA

Zgłaszać się między 2-3 popoł., Piotr-
 kowska 69. Pogotowie Ratunkowe Pa-
 sów Ochronnych.

FRYZJER

zdolny do damskiego salonu poszuki-
 wany. Zawadzka 8. Zakład tryzjeski.

ABSOLWENT
 wyższej szkoły włókienniczej w Bieł-
 sku z praktyką jako pomocnik majstra
 w większej fabryce wyrobów włókien
 nitych, ze znajomością księgowości
 fabrycznej poszukuje odpowiedniej po-
 sady.
 Oferty sub „Dessinateur” do Adm.
 „Republiki”.

Manipulant i kierownik

większej przedalni (stretcharu) za-
 prowadzony u pierwszorzędnych kli-
 jentów, poszukuje posady lub udział
 w takim interesie.
 Oferty sub „Z.” do administracji ni-
 niejszego pisma.

„Molpan”

Hermetyczne szafy gumowe
 do przechowania garderoby i futer
 Chronią od moli, kurzu i wilgoci.

Wyrób krajowy.

Wyrób krajowy

Generalne przedstawicielstwo na Polskę
A. MIELNIKOW

Łódź, Traugutta 6, tel. 3-38.

„Molpan” jest to hermetyczna szafa guma-
 wa o szczelnym zamknięciu służąca do przecho-
 wania nie tylko ubrań, futer, ornatów kościel-
 nych i t. p. lecz także do przechowywania
 wszystkich innych przedmiotów, które chcemy
 uchronić od

moli, kurzu i wilgoci

MOLPAN

jest wyrobem krajowym i został nagrodzony
**Wielkim medalem na Targach
 Północnych w Wilnie w 1928 r.**
 oraz **Dyplomem Uznania w Białymstoku**
 (Opatentowany Nr. 2765).

„Molpan” uważany jest za najbardziej sku-
 teczny sposób chronienia wszelkiej garderoby
 bez potrzeby używania cuchnącej naftaliny,
 wietrzenia, trzepania i innych zabiegów, zwi-
 anzanych z przechowaniem i konserwacją ga-
 deroby.

Liczne listy dziękczynne naszej P. T. Klijen-
 teli świadczą dowolnie o cennych zaletach tego
 wynalazku.

„Molpan” jest łatwy w przenoszeniu, gdyż
 jego waga wynosi od 2-3 kg. i daje się zwinię-
 ty zapakować wraz z garderobą do walizki.

„Molpan” jest różnej wielkości i w zależno-
 ści od potrzeb poszczególnych osób daje się za-
 stosować zarówno do użytku pojedynczej osoby
 jak i całej rodziny, oraz do **ZAKŁADÓW KRA-
 WIECKICH, KUŚNIERSKICH i t. p.**

„Molpan” jest tani i sprzedaje się **NA DO-
 GODNYCH WARUNKACH.**

Dla obejrzenia posyłamy pokazy do domu
 na każde żądanie bez zobowiązania do kupna.
 Prosimy telefonicznie 3 38.

Choroby płucne są uleczalne

Gruźlica płuc. Suchoty. Kaszel. Suchy
 kaszel śluzowy. Nocne poty. Katar o-
 skrzel. Katar krtani. Zaflegmienie.
 Krwotok gwałtowny. Krwopłucie. Cięż-
 ki katar. Rzęszenie astmatyczne. Kłucie w
 boku i t. d. są uleczalne. Już tysiące
 osób zostało wyleczonych. Proszę za-
 dać mojej kszaltki p. t.

„Nowy system odżywczy”

który już wielu uratował. Ten system
 może być zastosowany przy zwykłym
 trybie życia i ułatwia szybko zwalczanie
 choroby. Waga ciała zwiększa się, a
 stopniowo zwalnianie koi cierpienia.
 Poważaj w zakresie wiedzy lekarskiej
 potwierdzają zalety mojej metody i ch-
 etnie ją zalecają. Im wcześniej rozpo-
 czeto kurację podług mojej metody, t-
 em łatwiej osłaga się wyniki.

ZUPELNIENIE GRATIS

otrzyma każdy moja książka, z której dowie się o wielu rzeczach nauko-
 wych. A więc każdy, komu dolegają cierpienia, kto pragnie pozbyć się ich
 szybko, radykalnie i bezpiecznie, niech napisze jeszcze dzisiaj. Powtarzam
 z naciskiem, każdy otrzyma wskazówki

ZUPELNIENIE BEZPŁATNIE

bez żadnego zobowiązania ze swej strony, i każdy lekarz napewno zaakcep-
 tuje ten uznany za doskonały przez wybitnych profesorów

NOWY SPOSOB ODŻYWIANIA

To też w interesie każdego leży, aby natychmiast napisał i każdy zawsze
 obsługiwany zostanie na miejscu przez moje przedstawicielstwo. Niech każdy
 się nauczy i wzmocni dążenie do zdrowia z książki doświadczonego lekarza.
 Książka ta dodaje otuchy i radości życia i zwraca się z apelem do wszyst-
 kich chorych, interesujących się obecnym stanem leczenia płuc.

Mój adres:

GEORG FULNER, Berln. — Neukölln Ringbahnstrasse Nr. 24.
 Oddział 644.

Diaczego

elegancy Łodzianie ubierają się w **ZAKŁADZIE KRAWIECKIM
 B. KRYSZTAŁA, PIOTRKOWSKA 24, telefon 25-85**

gdyż słynie z wytwornego smaku i wykwińskiego wykończenia.

UWAGA! Zakład jest w stałym kontakcie z zagranicznym światem mody.
 Najnowsze desenie towarów krajowych i zagranicznych stale na składzie.

Pomarańcze

Mandarynki

Cytryny

w skrzynkach po 80, 100 i 150 sztuk po cenach nader przy-
 stępnych poleca znana FIRMA WŁOSKA

Pietro GARGANO

Łódź, Półdniowa 4.

tel. 37-13.

Stalówka gwarantowana na 25 lat.

Pióro PARKER DUOFOLD zostało tak skonstruowane, aby funkcjonowało bez zarzutu. Jest ono rezultatem 35-cio letnich dociekań naukowych i udoskonalenia. Więcej niż 17.000.000 piór wiecznych PARKERA jest obecnie w użytku. Stalówka z 14-o karatowego złota jest gwarantowana na 25 lat. Stalówka ta jest zdumiewająco miękka i pozwala pisać bez najmniejszego wysiłku.

Nie tłukąca się nigdy obciążką. Żadna inna firma nie może Wam dostarczyć takiego wyboru stalówek i kolorów. PARKER DUOFOLD jest piórem dla prawdziwych znawców.

- SENIOR ..... zł. 75.-
- SPECIAL ..... zł. 65.-
- JUNIOR ..... zł. 55.-
- LADY ..... zł. 55.-

Parker Duofold

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych sklepach materiałów piśmiennych.

Generalne przedstawicielstwo na Polskę i na w. m. Gdańsk oraz sprzedaż hurtowa:

A.J. Ostrowski. Łódź. Piotrkowska 53. Tel. 3-54; Oddział w Warszawie Białąska 18 tel. 119-82.

LOKAL biurowy

o dwóch pokojach w śródmieściu do odstąpienia natychmiast. Oferty pod „Lokal Piotrkowska” do Administracji „Republiki”.

Samochód

turystyczny, 5-cio osobowy, marki „Buick” w doskonałym stanie, okazynie do sprzedania. Obejrzać można ul. Przejazd 13-a, między 11-1, portier wkaże.

Moją znakomicie urządzone

apreturę i farbiarnię

zamierzam natychmiast wydzierżawić. Adolf Schmidt, Łódź, Siewna Nr. 1 (Zabieniec).

ZAGINEŁA SUKA DOBERMAN

8-miesięczna czarna „Nina”, z długimi uszami. Odprowadzić lub powiadomić za nagrodą — Benikowski, Koperska 49, tel. 73-93.

OKAZYJNIE DO NABYCIA stary, kapy, poduszki, dekoracyjne, ręcznie haftowane. M. Sosńska, ul. 6-go Sierpnia 22.

Na sezon letni nadeszły świeże transporty

OBUWIA ludowego sportowego tenisowego znanych krajowych fabryk Tow. Akc. F. W. Schweikert „PEPEGE”

Posiadamy również na składzie duży wybór dywanów chodników **LINOLEUM, Inled i Balafum**

oraz wszelkie wyroby gumowe techniczne — chirurgiczne **OPONY** do samochodów i rowerów, węże ssące i tłoczące, wyroby azbestowe, pasy transmisyjne, pianki, ceraty.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Ceny b. niskie.

Tow. Handl. „GUNA”

Sp. z ogr. odp. Łódź, Piotrkowska 149. Tel. 77-86, wprost ul. Ewangelickiej.

BAR-LOCK

najlepsze angielskie maszyny do pisania o zamiennych karetkach

MEBLE BIUROWE

POLECA

Edward Telatycki

ul. Piotrkowska 48, tel. 10-63

Własne warsztaty reparacyjne maszyn biurowych.

Ozdób dom na święta

— efektowną lampą lub żyrandolem, — piękną maszynką do kawy lub herbaty, rozpylacze do perfum i t. p.

ZAKŁADY ELEKTROTECHNICZNE **ADOLF MEISTER i SKA** ul. PIOTRKOWSKA 165 · TELEFON 24-61 W ŁODZI.

— NA RATY! — ROWERY oraz różnych marek krajowych i zagranicznych

wszehiświatowej sławy **Patefony** BRENBOR wylączna sprzedaż poleca: Kokosko i Borysewicz 6-go Sierpnia 3.

Przyjaciele dziecka sprzymierzeńcy matki to PUDER i MYDŁO **BEBE SZOFMANA**

LEKARZ-DENTYSTA

R. BOCZKIS-ROZENBLUM Piotrkowska 229 (róg Radwańskiej) 2-gie p. front.

LUSTRA TREMA

Wytwórnia Luster i Szlifownia Szkła i Grawerowanie na szkle stołowym liter i monogramów **Józef Ligocki** Łódź Zamenhofska 6 (dawniej Rozwadowska)

KROSNA 48 do 52” do sprzedania, tamże krosna do wydzierżawienia, Łódź, Karola 9. **SKRADZIONY ZOSTAŁ WEKSEL** na sumę zł. 50 z wystawienia A. Pietrzykowski, na zlec. J. Garellicka, pl. 3. 5. r. b. Niżejszym weksel ten unieważniam. Ch. Goldfarb, Podrzeczna 12

Ogłoszenia drobne.

Posady

POTRZEBNA manicurzystka od zaraz Południowa 15. Wigocki. 25

POSZUKUJE posady biurowej. Znam język niemiecki, buchalterję i pisanie na maszynie. „Dla praktyki bezpłatnie” Łaskawe of. sub „E. P.”

MATURYSTKA znająca pisanie na maszynie, poszukiwana. Of. „M. Z.”

POTRZEBNY do zakładu fryzjerskiego praktykant i chłopiec do sprzątania Targowa 37. Wodny Rynek.

POSADĘ kasjera, inkasenta, przedstawicielstwo lub kierownicze stanowisko przyjmuje zaraz bez różnicy na jaką okolicę. Mogę podróżować. Na żądanie mogę złożyć kaucję do 8.000 zł. Oferty pod „E. R.”

NIJANIA potrzebna od zaraz do 10-cro miesięcznego dziecka. Zgłaszać się co dzień między 7-9 wieczór. Konstantynowska 20, m. 6.

POSZUKUJE się młoda inteligentna panienka (izr.) do 2 małych chłopczyków. Zgłaszać się można Aleja 1-go Maja 35, p. Wajnsztek.

POTRZEBNY szofer z czerwonym prawem jazdy. Wiadom. Napiórkowackiego 7, u dozorczy.

POSZUKUJE się panny do czteroletniego dziecka. D. Kajtman, Ceglarniana 4.

ENERGICZNA inkasentka izraelska poszukiwana od zaraz. Oferty pod „Inkasentka do admn. „Republiki”.

200 ZŁOTYCH dam za wyrobienie mi jakiegokolwiek stałej posady, najchętniej na tramwajach. Łaskawe oferty upraszam składać do „Republiki” pod „200 W. W.”

(CEROWACZKA) Sztoperka poszukuje pracy. Znam również trójbowanie na jedwab. Łaskawe oferty nadsyłać do dnia 26. III. dla „Pracowitej”.

POSZUKIWANI inteligentni agenci-agentki do sprzedaży sezonowego ustawowego artykułu w prywatnych domach, przy wysokim zarobku. Zgłaszać się ul. Zielona Nr. 13 w „Warszawiance”, od 4-6-ej.

MŁODY człowiek z kfiuletnią praktyką biurową i handlową, po wojskowej służ. szuka posady. Oferty sub „Praca”.

PANIENKI z kancją 30 zł. poszukujemy. Lekka skwizycja, wysoki zarobek. Oferty przesyłać: Łódź, skrz. pocz. 297.

POTRZEBNA panienka do 9-letniego dziecka z pomocą w gospodarstwie. Piotrkowska 154, Burastyn.

Nauka i wychowanie

UDZIELE lekcji technologii farbarstwa i chemii. Wiadomość 28 pułk. Strz. Kan. 13 m. 14.

Rozmaite.

TRUSKAWIEC. Do pierwszorzędnego dobrze zaprowadzonego pensjonatu w Truskawcu poszukuję współprac. Oferty do Republiki sub Truskawiec.

PRZERABIAM kapelusze jedwabne, słomkowe, filcowe, 3 zł. Litzbarska, Zielona 6, w podwórzu.

Rada Banku Handlowego w Łodzi Spółka Akc.

zawładania pp. Akcjonariuszów, że dnia 24 kwietnia 1929 r., o godzinie 5-ej po południu, odbędzie się w gmachu Banku w Łodzi, przy Al. Tadeusza Kościuszki Nr. 15

Nadzwyczajne Walne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego.
2. Zatwierdzenie bilansu waloryzacyjnego.
3. Podwyższenie kapitału zakładowego Banku.
4. Ważne wnioski.

Do uczestniczenia w Zebraniu powyższemu mają prawo Akcjonariusze, którzy do dnia 17 kwietnia r. b. złożą swe akcje w kasach Banku Handlowego w Łodzi lub Oddziałów jego w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach, lub też „Commerz- und Privat-Bank” w Berlinie.

Największy wybór Pończoch, Skarpetek, Rękawiczek, Reform. Fig i Trykotaży p. f.

„NAJTANSZY ZAKUP” ŁÓDŹ, ulica Piotrkowska Nr. 82. w podwórzu, na lewo. CENY KONKURENCYJNE.

Uwaga: Przyjmuje się do reperacji wszelkiego rodzaju pończochy.

Doktor Zagunowski

Choroby skórne i moczopłucne Gdańska 42.

Godziny przyjęć od 8.30-10.30, 1-2.45 i 8-9 w.

DOM MODELOWY Herszkowicz, Szlachtus i Breitstein

Piotrkowska 127, Tel. 80-36

Nadeszły najnowsze modele Palt, Kostjumów, Fuler oraz Materiałów
na sezon wiosenny i letni.

Ogłoszenia drobne.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM tanio, metodą łatwą i przyspieszoną lekcji francuskiego. Informacje: Narutowicza Nr. 6 II piętro, front. Rubinstein.

STENOGRAFI systemem Gabelbergera-Polinskiego naucza studentka metoda skrótowa. Zgłaszać się: Zawadzka 22, m. 16. 24

ABSOLWENTKA Sorbony Paryskiej i Ecole de preparation des professeurs de français, rutynowana nauczycielka udzieli lekcji języka francuskiego. Szybkie postępy w bardzo krótkim czasie zapewnione. Dzwonić g. 11-1 tel. 50-43. 24

WYUCZĘ odpowiedniego fachu, związanego z robotami ziemnymi w ciągu 4-5 miesięcy. Po ukończeniu dobrze płatna i samodzielną posadą (500-1000 zł. miesięcznie) zagwarantowana. Od kandydatów wymagane jest wykształcenie co najmniej 4 kl. Zgłoszenia pisemne do Administracji niniejszego pisma pod „Technik”. 24

ANGIELSKIEGO, konwersacji i literatury udzielam. Korespondencje i tłumaczenia w angielskim, niemieckim, francuskim, polskim i rosyjskim załatwiam. Markowicz, Cegielniana 66.

MATEMATYKI udziela studentka. Cegielniana 66, m. 25. Zastać od 2-5 po południu. 24

DYPLOMOWANI nauczyciele specjalności przedmiotów kursu gimnazjalnego udzielają lekcji. Pomoc maturalna. Opracowanie tematów przez rutynowanych polonistów. Braun, Zawadzka Nr. 21. 24

BUCHALTER podatkowiec prowadzi księgi, zestawia bilanse, odrabia zaległości. Nauka 30 lekcji po zł. 1.50. Przejazd 40, m. 18. 24

MATEMATYKI, fizyki udziela student Politechniki, rutynowany pedagog. Oferty sub. „M. 314”. 24

NIEMIECKIEGO udziela rutynowany praktyk z zagranicznym wykształceniem. Specjalność: korespondencja handlowa. Oferty: „Dr. L.” do Administracji. 24

Rozmaite.

2 i 3000 DOLARÓW wypożyczę potrzebującemu pod pewną gwarancję na dobry procent. Zgłoszenia pod „Dolar”. 24

SMOKINGI, cylindry i suknie ślubne nowe wypożyczam. Zawadzka 1, II-gie podwórko, E. Kunce, krawiec. 24

...a jednak wszystkie zalety

nowoczesnego radjoodbiornika posiada tylko

cud techniki oryginalny odbiornik

TELEFUNKEN

Do nabycia jedynie w firmie

Radio Audion, Łódź, Trauguffa 1,
Gm. Grand Hotelu. Tel. 53-71.

Polecamy również idealne odbiorniki najnowszej własnej konstrukcji.

Głośniki i części składowe w wielkim wyborze. Odsprzedawcom rabat.

PROSZĘ o pożyczkę 2.000 złotych na Nr. 1 hipoteki. Zgłoszenia: Warszawska Nr. 21, gospodarz. 24

BEZINTERESOWNIE! Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj: Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna”, skrzynka pocztowa 571. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. 24

SZUKAM współnika szofera z kapitałem 3.500 zł. do kupna taksówki. Oferty pod „3.500”. 27

PRZYBLAKAŁ się pies wilczej rasy i jest do odebrania. Lpowa 25. Rusak. 25

PRACOWNIA sukien damskich i dziecięcych, Gdańska 123, m. 13. Ceny bardzo niskie. 26

JEUNE personne intelligente et agreable fera connaissance d'une monsieur intelligent, digne et noble pour la conversation. Les offres pour „Noblesse”. 24

PRZYBLAKAŁ SIĘ Pies Pudiel strzyżony biały, można odebrać: 28 pułk Strz. Kan. Nr. 41, Miłczarek Józef. 24

DNIA 21 zginął pies Wilk. Odprowadzić za wynagrodzeniem, Zeromskiego Nr. 74. 24

POWAŻNY, inteligentny zapozna samotną niekrępowaną, przystojną, młodą panią, w celu towarzyskim. Oferty proszę sub. „Cel W. M.”. 24

SZUKAM dla siostry mojej osoby starszej (młoda dusza i wyglądem), inteligentnej — człowieka starszego usytuowanego nieskazitelniego charakteru. Oferty: „Majętna”. 24

ZGRABNA, młoda i wysoka brunetkę / celu towarzyskim zamożny oficer rezerwy, lat 28. Łódź, Post-restante dla K. Rene. 24

Garnitury męskie

składowe już nie różnią się od obstalunkowych, gdyż są pierwszorzędne wykończenia z najdroższych Leonhardowskich i Bielskich mater.

z szewiotu nadz. trwałego	od 75,— do 115,—
„ Bielsk. i Leonhard.	„ 120,— „ 175,—
z bostonu gran. i czarn.	„ 135,— „ 185,—
z kamgaru Leonhard. i Bielsk.	„ 160,— „ 220,—
Sportowe w różnych des.	„ 115,— „ 200,—
Smokingowe garn.	„ 180,— „ 250,—
Spodnie szewiot.	„ 17,— „ 32,—
Spodnie kamg.	„ 29,— „ 68,—

Juljusz Rozner, Łódź

Piotrkowska 98 / 180

GABINETY KOSMETYKI LEKARSKIEJ

D-ra MARJI LEWINSONOWEJ

Cegielniana 6, front I-a piętro, tel. 43-63.

Chor. skóry i włosów. Leczenie defektów cery. Specjalne masaż twarzy i ciała. Masaż odżywczy. Usuwanie włosów elektrolizą. Lampa kwarcowa Elektroterapia. Sollux Godz. przyjęć dla pań i panów od 10-8 w Dział chirurgji estetycznej i dział fizykalnej terapii pod kierownictwem chirurga D-ra Z. LEWINSONA w godz. przyj. od 12 — 2

NA BLEDNICĘ, NERWY, CERĘ, APETYT HEMATOGEN-LEK

NIE PSUJE ZĘBÓW

Sprzedam tanio

bo w prywatnym mieszkaniu wszelkie artykuły ROWEROWE oraz surowe części do budowy RAM. Ceny fabryczne
M. SZUREK
Łódź, Kilińskiego 42, front, parter, przy Cegielnianej.

SYMPATYCZNA, skromna, samodzielna panna (izr.) zapozna inteligentnego pana lat 35-40, w celu matrymonialnym. Oferty: „Blondynka”. 24

„ELHA 30” proszona jest o podanie adresu. Odpowiedź skierować do „Republiki” pod „Elha 30”. 24

KAWALER, rzemieślnik na stałej posadzie pozna pannę lub wdówkę średniego wzrostu do lat 23, która posiada swoje mieszkanie. Oferty do Admin. „Republiki” nieanonimowe z fotografią pod „200”. Zwrot zastrzegam słowem honoru. 24

POZNAM inteligentnego, młodego i zamożnego pana. Oferty pod „Przyjaźń”. 24

RELIM proszę o dokładny adres, sub. „Z. B.” 24

ZAMOŻNA intelig. blondyneczka pozna pana; lekarza, adwokata, inżyniera lub inteligentnego kupca (izr.). Oferty sub. „Gena”. 24

Zagubione dokum.

SKRADZIONO książeczkę wojskową roczn. 1905 na imię Ottona Wajdemajera, wyd. w Tomaszowie. 24

ZAWADZKI Walenty, Zgierska Nr. 51 zgubił portfel zawierający: akt oskarżenia oraz książeczkę wojskową, rocznik 1891, wyd. w Włocławku. 24

Poszukuję

samodzielnej buchalterki

izraelskiej, ze znajomością korespondencji, oraz praktyką fachową. Oferty z podaniem warunków pod „Samodzielna buchalterka” skier. do Admin. „Republiki”. 24

Lokal fabryczny

składający się z 6-ciu ubikacji, do wynajęcia. Wiadomość u gospodarza, Lpowa 33, od 2-4. 24

Obrazy

Aksentowicza, Fałata, Filipkiewicza, Hołmana, Markowicza, Wyczółkowskiego i innych okazynie do sprzedania. Wiadomość: Cegielniana 6, m. 8.

POKÓJ frontowy

elegancko i komfortowo, w centrum, do wynajęcia. Informacje: tel. 25-13.

Potrzebny na wyjazd

Majster Tkacki

obeznany z maszyną Jacquarda, rytynkami technicznymi, patronami i mający praktykę z osnowami ze sztucznej jedwabiu. Oferty z odpisami świadectw sub. „M. M. 10” do Admin. „Republiki II.” 27

MATRYMONJALNE

Rewizor ksiąg handlowych w Berlinie, inteligentny młody człowiek, z wyższym wykształceniem (Łódzianin), chwilowo bawiący w Łodzi, pragnie zapoznać inteligentną, młodą, ładną pannę mającą, w celu małż. Tylko poważnie traktujące oferty przyjmie w rachubę pod „Idealność” do Admin. nia. pisma. Dyskrecja zapewniona. 24

Podziękowanie.

Z głębi serca dziękujemy W. P. Adwokatowi H. Finksteinowi, ul. Południowa 2, za obronę w sądzie bez żadnego wynagrodzenia w sprawie eksmisji, która nam groziła zostać bez dachu nad głową — „Bóg zapłać!” Z wielkim szacunkiem Antoni Woźniak z rodzina, ul. Zabiennicza Nr. 21 (przy Nowej Mani) 24

4

parcele

po 10.000 łokci kw. każda w Rudzie Pabjanickiej (5 minut od tramwaju) do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji pod „Parcele w Rudzie”. 24

NA RATY

na dogodnych warunkach Konfekcje damska, męska, dziecięca, Obuwie, Meble, Firanki tiulowe i koronkowe, Swetry, Kapy, Bielizna damska i męska, Jedwabie, Białe towary oraz wszelkie inne przedmioty w zakresie gospodarstwa wchodzące
J. WINOGROD, Kamienna Nr. 12, prawa oficyna, II piętro. 24

UWAGA!

Zajmujący się sprzedażą obligacji państwowych

mogą otrzymać intratne zastępstwo pokrewnego działu za wysoką prowizją. Zgłoszenia pod „Zapewniony dochód zł. 1000” miesięcznie do Biura ogłoszeń Statter, Kraków, Rynek 8.

RABKA

Pensjonat „Bellevue”

Uroczyste słoneczne położenie, w centrum parku zakładowego, nowourządzane pokoje z komfortem, elektryka, piece, balkony, duża tarasa, sala jadalna, kuchnia wykwitna na świeżym maśle. Przyjmuje się także dzieci od 4 lat, które pozostają pod opieką rutynowanych siostr pielęgniarek. Zabawy, gry, gimnastyka. — Zgłoszenia: Zakład Sióstr Pielęgniarek, Podgórze, Józefińska 29, tel. 20-44. Od 5 maja w Zarządzie „Bellevue”, Rabka. Na maj i czerwiec odnajmuje pokoje pojedyncze z użyciem kuchni.

OSOBA z dobrej rodziny, lat średnich, posiadająca obce języki, muzykalna, przyjemnie miejsce do wyreczenia i towarzysztwa pani domu. Oferty dla „E. K.”.

SKŁAD WIN

Telefon 7.84.

Telefon 7-84.

E. SZYKIER, Północna 1

egzystuje od roku 1865

poleca na-nadchodzące święta

Vermouth Cinzano oryginalne	6,50
" Krajowy	3,25
wina Krajowe	od 1,50
miód	2,25

jak również wielki wybór win zagranicznych oraz koniaki, likiery i wódki po cenach konkurencyjnych

Wyprzedaż starych win węgierskich

Wino Rabarbarowe w wyborowym gatunku próbna butelka 0,1 zł. 1.50

1 LUB 2 pokoje do wynajęcia ze wszelkimi wygodami dla małżeństwa u Izraelity, Piotrkowska 112, m. 5.

PRZYJME dwóch panów na mieszkanie. Wład. Wysoka 33, m. 27.

W PODDEBINIE uroczę letnisko, Wila Bella do wynajęcia. Lokale jedno i dwa pokojowe z kuchnią i ładne werandy, wszelkie wygodny, pokoje umeblowane, własny las górzysty, sucha miejscowość, także nadaje się na pensjonat z urządzeniem. Informacje: Piotrkowska 92, m. 85.

MALY pokój przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia. Gdańska 38, m. 3, front, parter.

POKOJ mały umeblowany z oddzielnym wejściem dla 1-2 parów Izraelit. do wynajęcia. Nadaje się także na biuro lub pracownię. Wiadomość: Wschodnia 61, m. 1.

ŁADNY, umeblowany pokój z osobnym wejściem intelig. panu odnajm. Wólczańska 4, m. 14.

DUZY sklep, ładna wystawa, duży pokój, kuchnia, przedpokój, kąpielowy i wygódka do odstepienia. Wiadomość: Rzgowska 21, u p. Kurpka.

ŁADNIE umeblowany pokój dla samotnego pana. Nowocześniejsza 12, m. 6.

PRZY inteligentnej rodzinie jest do wynajęcia pokój z niekrepującym wejściem dla pojedynczej osoby. Szkolna 16, front I piętro. Rabinowicz. 28

Posady

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekulowicza. Warszawa, Żółwia 42. Kursy wycząją listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej stenografji, nauki handlu, prawa, kalfigrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów.

TYLKO

teraz przy trwającej wyprzedaży resztek i jedwabi, Kupisz tanio i Korzystnie.

PATRZ

na ceny w naszym oknie wystawowym i

PODZIWIJAJ

BERNARD DOBRZYŃSKI S-cy
10 PIOTRKOWSKA 10.

ZNANY fachowiec oraz Importer brans POTRZEBNA par do udzielania lekczy kolonjalnej poszukuje posady w po cji na fortepianie i do akompaniowania ważnej firmie. Oferty „Importera”. Oferty - zyciorys, skrzynka pocztowa 24 376, Łódź 1. 24

POSZUKIWANA inteligentna osoba ze średnim wykształceniem do starszych dzieci, obezdana w gospodarstwie. Zgłaszać się między 3 a 5, Kałisz, Cegielińska 113. 26

NIANIA do dwumiesięcznego dziecka potrzebna natychmiast. Traugutta 14, mieszk. 4. 24

BUCHALTER - korespondent, poszukuje posady ewentualnie pomocnika buchaltera. Oferty sub „Od 1 kwietnia”. 28

POTRZEBNA zdolna podręczna do krawieczyzny Piotrkowska 118, m. 34 wózka. Fabryka gлиз „Rekord” Zawadzka 34. 24

MEZCZYZNA lat 25, sumbenny i pracowity, poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty do „Republiki” pod „Pracowity”. 26

AGENCI do sprzedaży narzędzi rolniczych za wysoką prowizją poszukują ni. — Zgłoszenia: Zakłady rolnicze, Lwów, skrytka pocztowa 174. 24

ZDOLNA poszukuje jakiegokolwiek pracy w fabryce lub interesie. Oferty do „Republiki” pod „554”. 28

POTRZEBNY chłopiec do ręcznego wózka. Fabryka gлиз „Rekord” Zawadzka 34. 24

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

DOM nieduży do sprzedania niedrogo przy ulicy Lipowej z wolnym mieszkaniem 2 pokoje. Ulica Traugutta Nr. 7, O. Wagner, godziny 3-6.

MASZYNE do szycia rękawiczek Singera, sprzedam. Konstantynowska 3, poprzeczna oficyna, III piętro, m. 42.

DO SPRZEDANIA plac na ul. Pięknej. Wiadomość, ul. Żółwia 19, m. 7. JEST DO SPRZEDANIA plac 80 na 40 i rezura nadaje się na każdy interes. Chojna, ul. Rzgowska 149, u gospodarza.

DENTYSTYCZNA bormaszyna i kocioł wulkanizacyjny natychmiast tanio do sprzedania. Traugutta 5, m. 2.

PIANINO czarne krzyżowe korzystnie do sprzedania. Wład. Targowa 32, m. 17.

Lokale

POKÓJ z kuchnią z wygodami do oddania. Kilińskiego 43, front, III piętro m. 11. 24

POKÓJ przy rodzinie do wynajęcia dwóm osobom lub bezdzietnemu małżeństwu. Wiadomość: Południowa 15, m. 32, od 1-5 pp. 24

DO WYNAJECIA od zaraz od 1 do 4 pokoi z kuchnią z wszelkimi wygodami przy ul. Aleje Anstadta 5, tel. 68-67. 24

POKÓJ słoneczny umeblowany z telefonem, front, I piętro, do wynajęcia. Bardyni, Zielona 6 23

ODDAM solidnemu panu lub bezdzietnemu małżeństwu dwuokienny pokój frontowy częściowo umeblowany w domu pierwszorzędnym. Telefon 15-81 Narutowicza 44, mieszk. 22. 24

FRONTOWY dwuokienny umeblowany pokój od 1 kwietnia i jednookienny od zaraz z obiadem do wynajęcia. Wólczańska 65, m. 8, od 1 do 3 i 7-9. 24

DO ODDANIA pokój umeblowany jednemu Izraelitce. Cegielińska 54, m. 12. 24

DO WYNAJECIA pokój umeblowany z oddzielnym wejściem. Konstantynowska 75, m. 12. 24

POKÓJ umeblowany, nadający się dla 2 panów (pań), słoneczny, o 2 oknach, z wszelkimi wygodami, z łazienką do dyspozycji, od zaraz do oddania; może być z całodziennym utrzymaniem. Orła 3, m. 5. 24

5 POKOI z kuchnią i wygodami, front I piętro, na lecznicę lub dla doktora do wynajęcia. Dowiedzieć się można Cegielińska 26, m. 18. 24

DO WYNAJECIA różne mieszkania od zaraz. Róg Narutowicza i Zagajnikowej. 30-IV 24

POKÓJ front, dwuokienny, umebl., od lub dwóm panom, ewentualnie młodemu bezdzietnemu małżeństwu. Zawadzka 47, m. 33, tel. 76-57. 24

POKÓJ frontowy ładnie umeblowany wynajmę panu. Piotrkowska 99, II p. m. 2. Zastać od 3-7.

ODSTAPIE pokój z kuchnią pierwsze piętro, przy tramwaju. Ul. Sucha 4, m. 8, dojazd tramwajem 10 i 16, pierwszy przystanek za monopolem przy ul. Rokicińskiej.

MIESZKANIE - 3 pokoje z kuchnią w centrum miasta, zamienić na dwa, ewentualnie pokój z kuchnią. Dzwonić tel. 55-74 od 3 do 4.

FRONTOWY pokój, ewentualnie 2 pokoje do wynajęcia. Zawadzka 8, m. 5.

SŁONECZNA, subtelna, nieprzedziwna, lat 37, Czy znajdzie przyjaciela?... Of. sub „Wartość życia”.

SKLEP spożywczy dobrze prosperujący do oddania. Wiadomość na miejscu. Abramowskiego 26.

SALA fabryczna na parterze, ca 100 metr. kw. lub schet poszukiw. Oferty pod „P. W.” do adm. „Republiki”

LOKAL dwupokojowy z kuchnią i wszystkimi wygodami, dwa wejścia, na pierwszym piętrze w centrum miasta do wynajęcia Oferty sub „Nr. 6445”. 26

LOKAL fabryczny 160 kw. metr. z napęd. elektrycznym do wydzierżawienia. Gdańska 108. 26

POKÓJ z oddzielnym wejściem dla pana. Południowa 4, lewa oficyna, m. 13.

POKÓJ bardzo ładny, umeblowany, front, II piętro, z wszelkimi wygodami oddam od zaraz. Żeromskiego 15, m. 3, telef. 13-39.

DO WYNAJECIA 1 lub 2 pokoje frontowe na I piętrze z niekrepującym wejściem. Narutowicza 49, m. 4.

LEKARZOWI - ginekologowi wynajmę komfortowe mieszkanie w Cieszkowicza na sezon letni. Oferty sub: „Właściciel Dworku” do Towarzystwa Reklam Miedzynarodowej, Warszawa, Marszałkowska 124.

PRZYJME dwóch panów Izraelitów, na mieszkanie. Warunki dogodne. Wiadomość u dozorczy. Pomorska 50.

Od ZARAZ do wynajęcia duży frontowy słoneczny, przyswoicie umeblowany pokój, najchętniej bezdzietnemu małżeństwu lub jednemu albo dwóm panom. Południowa 7, front, III p. m. 6.

W NOWOCZESNYM domu od 1-go kwietnia jest pokój do wynajęcia. Wschodnia 76, m. 6.

POKÓJ frontowy duży słoneczny z meblami lub bez dla samotnego pana do wynajęcia. Piotrkowska 200, mieszkanie 5. Godziny od 2.30-5 i 8-9 wieczór.

POKÓJ do wynajęcia z niekrepującym wejściem. Zawadzka 33, front, II p. m. 8. Informacji udzielić od 2-6.

POKÓJ do wynajęcia umeblowany z niekrepującym wejściem. Wiadomość w administracji.

POKÓJ dla nauczycielki francuskiego potrzebny w śródmieściu. Wiadom. Al. Kościuszki 3, m. 1.

POKÓJ umeblowany, słoneczny, elektryczność, łazienka, odnajmę jednemu lub dwóm panom, ewentualnie młodemu bezdzietnemu małżeństwu. Zawadzka 36, m. 9, II piętro, front.

Płótna popeliny bielezna stołowa

Bielizna męska i damska krawaty laski

Magazyn Jarosławski

ul. Piotrkowska 19

Tel. 29-61.

Dziś otwarte od g 1-6 p.p.

Laureafka

moskiewskiego-konserwatorium udziela lekcji gry fortepianowej.

Wschodnia 72

Na raty i za gotówkę

Cała Łódź wie, że najlepiej kupuje się meble tylko w Zakładzie tapicerskim B-ci Gabałów Nawrot Nr. 8, otomany, tapczany fotole, krzesła, kredensy, garderoby stoły oraz przyjmujemy wszelkie zamówienia, wykonanie solidne.

POTRZEBNI wykwalifikowani na wyjazd maszynista na żakard, maszynistki do rękawiczek wełnianych i na sankowa trzynastke. Oferty i warunki: Częstochowa, Kościuszki 23. Feliks Kowalski.

POTRZEBNI gońcy z własnymi rowerami. Zgłoszenia z podaniem adresu i żądaniem wynagrodzenia sub „Rower”

POSZUKUJE się podręcznego szewca do warsztatu. Zgłosić się: Fabryka pantofli domowych „Sport”, ul. Prez. Narutowicza 18.

POTRZEBNY chłopak z porządnej rodziny za dobrem wynagrodzeniem. Cegielińska 33, cukiernia.

UCZNIĄ IZR. poszukuje pierwszorzędnym techniki dentystyczny. A. Waldbaum, Piotrkowska 58.

ENERGICZNY młodzieniec z 6-cio kl. wykształceniem, zna dobrze buchalterję, szuka jakiegokolwiek pracy. Zgłoszenia pod „M. D.”

MŁODY człowiek, kawaler z dobrą prezencją i pierwszorzędnymi referencjami poszukiwany do akwizycji. Stała pensja i szybki awans zapewniony. Oferty sub B. H. do administracji „Republiki”. 24

INTELENTNA panna zamie się go spodarstwem, lub dziećmi. Oferty „Z. M.” do „Republiki”.

POSZUKUJE inteligentnej freblanki do dwóch dziewczynek lat 5-6 i 7-miu na wyjazd do Sosnowca. Dowiedzieć się Konstantynowska 30, m. 35 od godz 3-5 popoł.

POTRZEBNA manicurzystka do zakładu fryzjerskiego. Cegielińska 10. Młociak. Na stałe.

Nauka i wychowanie

STUDENT wyższego semestru udziela lekcji i korepetycji. Starszym i zapóźnionym metodą skróconą. Przygotowuje do egzaminów. Polskiego szybko wyczuca. Gdańska 23, m. 2, front, I piętro. 24

UCZEŃ gimn. Społecznego udziela lekcji. Specjalność: polski, Łacina, matematyka. Zakres 5-ciu klas. Narutowicza 21, m. 22. 24

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, II teratura, konwersacja korepetycja handlowa, korespondencja. Pomorska 22, front, I p., m. 4 od 1-3 do poł. 24

W CIĄGU miesiąca i pod gwarancją wykluczając absolutnie wszelkie ryzyko, wyczuca na samodzielnego buchaltera, - bilansiste, - rzeczoznawcy z wyższym wykształceniem i kontrol. syndykatu przemysł. System nauki polega na praktycznym wykonywaniu przez kandydata wszelkich czynności buchalteryjnych zupełnie jak w przedsiębiorstwach. - Kończącym świadectwa. Bliższych informacji 7-9 w. Piotrkowska 183, I p. 24

Rozmaite.

ZYCIE pólowej! Dzielę cennych, pożytecznych książek tylko pięć złotych. Doktor Müller: „Najnowszy lekarz do mowy”. Doktor Braun: „Samogwałt mężczyzny - kobiet”. Doktor Gelsen: „Hygiena młodych miśleczy”. Doktor Surlbet: „Sekretne sposoby małżeńskie”. Doktor Korabiewicz: „Choroby weneryczne, uleczalność syfilisu”. Jeszcze pięć innych ciekawych, pożytecznych książek tylko pięć złotych. Wysyłamy za gotówkę, lub zaliczką pocztową. Na wydatki zaliczyć jeden złoty 50 gr. (można w znaczkach pocztowych). Warszawa, Rodziczka „Swit”, Nowowiejska 37. 64.

Od 24.3. do 10.4.

Od 24.3. do 10.4.

Gratis

oryginalny aparat Gillette do golenia wraz z oryginalnym nożykiem wartości zł. 4. (cena fabryczna)

Gillette

otrzyma każdy kupujący przy zakupie towaru **OD 10 ZŁ.**

PERFUMERJA

L. DZIWIŃSKI

TEL. 28-29

PIOTRKOWSKA 35.

TEL. 28-29

10,000 PALT

na włosną i lato otrzymałem i sprzedaje po cenach dotąd w Łodzi nienotowanych.

KAPELUSZE ost modele: Scott, Habig, Borsalino, Hüchel i „N. D”
DZIAŁ KRAWIECKI pod kier. wytraw. sił fachowych. Bogaty wybór materiałów bielskich i angielskich.

OBUWIE

Pierwszorzędnych firm krajowych i zagran.

Krawaty Nicky

Bielizna Wiedeńska

Przyjmuje wekale kupieckie od Zł. 100.—

Henryk PFEFFER, Piotrkowska 111.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

RADJO-odbiornik czterolampowy, nowej konstrukcji sprzedam tanio z powodu choroby. Sierakowskiego 68, Błęski. 24

OKAZYJNIE do sprzedania kredens i zegar szalkowy, także do odstąpienia pokój z kuchnią. Wiadomość Zgierska 72, A. Piurkowski. 24

BIŻUTERIA, zegarki na raty, ceny go tówkowe „Preciosa”, Piotrkowska 123 w podwórzu.

BIŻUTERIE kupuje. Pełna wartość płacę. Solidne traktowanie „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu.

WYKWINTNA bielizna damska, meska, pończochy, skarpetki, gawuszciki, trykotaże I i II gatunku poleca firma „Bon - Ton”, Zielona 6. Uwaga! przyjmuje się wszelkie reperatury jedwabnych pończoch. Ceny konkurencyjne. 30

SPRZEDAM dom z piekarnią w Częstochowie, w pełnym ruchu w bardzo dobrym punkcie. Piekarnia b. duża, na dająca się nie tylko na mechanizację, ale także na stowarzyszenie piekarzy. Cena 90 tysięcy złotych. Wiadomość: Częstochowa, Mała 26. 24

TAKSÓWKA Ford odkryta z licznikiem i koncesją w bardzo dobrym stanie sprzedam. Wiadomość: Gdańska 130, u portjera. 24

DOM frontowy, 11 mieszkań do sprzedania. Sporna 13, u gospodarza. 25

ŁÓŻKO debowe z materacem i łóżko nielowane, łóżko klubowe, otomane, leżankę, lampę elektryczną, zegar, taborety pluszowe sprzedam tanio. Główna 55, m. 46, prawa oficyna, parter.

Co chcieliśmy Wam powiedzieć!

Mousseline wełniane, Etaminy, Crefony i Crepony nadeszły.

Wybór nasz, troskliwie uskuteczony u pierwszorzędnych fabrykantów, gwarantuje 2e

Offerujemy Wam najnowsze i najmodniejsze materiały wiosenne i letnie,

Równocześnie nadszedł wielki transport materiałów wełnianych na palta, suknie i Kostjomy.

E. Wistehube
148 PIOTRKOWSKA 148

2 STORY ręcznej roboty fiolet okazji! sprzedam. Gdańska 43, m. 5.

SPRZEDAM tanio kredens debowy, łóżka nyklowe, szafę, otomane, 6 krzesel i umywalkę z lustrem. Krucza 4, m. 18.

ZAWIADOMIENIE. Znajduje się do sprzedania pianino i fortepian krzyżowe lub też do wynajęcia. Ul. Zamenhoła 16, m. 9, front, pierwsze piętro.

KAPELUSZE męskie i damskie w wielkim wyborze na nadchodzące święta poleca firma S. Perder, Łódź, Zgierska 20. Ceny bardzo przystępne. Uwaga: Tamże fasonowanie kapeluszy. Wykonanie solidne.

OKAZJA! Eleganckie story, kapa, ręczne fiolet, do sprzedania. Kon. Nowomiejska 4, prawa oficyna, ostatnie wejście.

SPRZEDAM budkę węglową z mieszkanem i meblami. Wiadomość ulica Krzywa 4 (Przy nowej remizie tramwajowej).

SAMOCHÓD - taksówka, 6-cio osobowa landoleta, prawie nowa, z licznikiem i koncesją, ładny, mocny, wygodny i ekonomiczny wóz sprzedam okazynie niedrogo przedstawicielstwo „Opel”, ul. Piotrkowska 112, tel. 50-40

URZĄDZENIE sklepu spożywczego na tychniast tanio do sprzedania. Lipowa 40, w sklepie. 24

ZAKŁAD tapicerski posiada gotowe otomany, tapczany kozetki, materace, krzesła i stoły w dużym wyborze. Robota solidna, tanio i na dogodnych warunkach. A. Brzeziński, Zielona 39, w podwórzu. Dojazd tramwajem 17. 26

PIANINO firmy Webers, Berlin, krzyżowe tanio sprzedam (zł. 1600). Główna 47, front, m. 11.

BRYCZKA jednokonna, używana kupię. Wiadomość: Lipowa 10, m. 3. 28

OKAZYJNIE sprzedam 30 kóder wawowych po 15 zł., palta letnie damskie po 20 zł., prase do kopjowania, zegary otomane, stoły, trema, umywalkę, gumowce dla dzieci po 3 zł. para, kapelusze damskie po 4 zł., smokingowy garnitur. Cegielniana 111. Stapor.

TAKSÓWKI. „Ford” karetka dwudrzwiowa oraz „Morris” landoleta, modele 1928 r. na chodzie w dobrym stanie, okazynie do sprzedania. Wiadomość: ul. Piotrkowska 132, J. Seroczyński.

PIERWSZORZĘDNY zakład fryzjerski damsko - męski, składający się z 2-ch ubikacji, dobrze prosperujący, w centrum miasta do sprzedania z powodu wyjazdu. Oferty do adm. pod „Fryzjer”

Magazyn wykwiutnego obuwia **J. Kowalczyk**

Cegielniana 25, tel. 59-22.

Poleca na święta bogaty wybór obuwia najnowszych fasonów

Własny wyrób. Solidne wykonanie. Ceny umiarkowane. 28

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-44.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki”

ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odnośnieniem 9.00 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 10 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.) W TEKSCIE: 40 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.) Zarecz i zaślub. ogłoszenia 10 zł. miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejszcze o 50 proc. zagraniczne 100 proc. Drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 12 groszy. Numeryczne zł. 1.20, poszuk. pracy 10 groszy.

Karuzela.

Hulaj dusza bez kontusza!
Folguj chęć, gdy cię nęci!
Karuzela wkrąg się rusza,
A Ignacy korba kręci.

Mkną posłowie jak komeły!
Rzeczywistość z oczu znika!...
Każdy dąży do swej mety,
Każdy swego ma „konka”...

Katarynka różnie sztajerka,
Przeslewając trel na wletrze,
A Ignacy okłem zerka,
To ukradkiem iż obetrze...

I tak cały tabun wali
Lotem orła czy sokoła,
Śniąc, że jedzie coraz dalej,
A tymczasem — mknie... dokoła.

W. Drozdowski.

Wielki pisarz oskarżony o kradzież. Wszystkie utwory André Maurois są przekładem i przeróbką z powieści angielskich?! Niezwykły skandal w świecie literackim Francji.

Świat literacki i artystyczny Paryża przeżywa obecnie sensację, jakiej nie miał już dawno, a właściwie — biorąc pod uwagę okoliczności wyjątkowe — nie miał nigdy.

Opinia zdecydowała już oddawna, że André Maurois jest jednym z najsubtelniejszych pisarzy doby obecnej, że od czasu Anatola France'a nie było takiej finezji stylu, takiej głębokości uczucia i tak doskonałej, a zarazem delikatnej ironji, którą Maurois umie operować znakomicie. Maurois jest pisarzem cenionym. Nie znać jego dzieł — znaczyło przynajmniej się do obskurantyzmu. Nazwisko jego nie schodziło z łamów pism literackich, a nawet prasy codziennej. Mówiono o nim, pisano, a nawet krzyżowano. Dzieła jego, tłumaczone na wszystkie języki, rozchodzili się w nieprawdopodobnej ilości egzemplarzy.

I nagle — grom z jasnego nieba. W czasopiśmie „Mercur de France” ukazał się artykuł znanego krytyka literackiego Durlanta, dowodzący, że André Maurois, właściwie Emil Herzog, jest... zwykłym plagiatorem i fabrykantem książek, a nie utalentowanym pisarzem. Kiedyś, gdy chodził do szkoły, miał widać dobrego profesora retoryki i zapamiętał dokładnie jego nauki: ścisnąć, skondensować i zakończyć jak uderzeniem pięścią!

I oto według tej recepty przygotowane utwory, przekłada prosto, tłumaczy z angielskiego na francuski. Nie napisał niczego oryginalnego i własnego. Wszystko kradzione, umiejętnie wprowadzając, ale kradzione.

Dowody? Proszę bardzo! Durlant był na to przygotowany. „Ariel” wyjęty jest żywcem z biografii Schelleya, pisanej przez d-ra Dowdon. Dowdona nikt prawie we Francji nie zna — „Ariel” Maurois był przyjęty z radością. Jeszcze mniej znany jest we Francji „Vie de Disraeli” (Lord Beaconsfield) i z sześciu tomów Buchle'a Maureis streszcza jeden tom. Znow entuzjazm w kołach literackich i przepowiednie, że za lat 10 Maurois otrzyma palmy akademickie. Następuje więc dalsza kradzież. Z „Życia i powieści” Oskara Wilde'a pożyczka Maurois 30 stron.

Auriant już nie mówi, lecz woła! André Maurois jego zdaniem to nie plagiator. To zbyt skromne określenie. To rabuś, okradający autorów angielskich. Twórca galerii fałszów, których

oryginały znajdują się w Londynie, handlarz literaturą, ustrojony w piórka ukradzione Schelleya, dr. Dowdon, Disraeliemu i Buckle, Oskarowi Wilde i wielu, wielu innym.

Paryż począł sobie przecierać oczy. Czyżby to było możliwe. Maurois? W świecie literackim zawrzało jak w ulu... Co odpowie ulubiony pisarz?

W następnym numerze „Mercur de France” André Maurois rzeczywiście odpowiedział. Krótko i dobitnie. Obronił się fachowo, stwierdził, że wpływy nie można nazwać plagiatem, że wpływy te, o ile są w istocie, ujmą mu nie przynoszą, gdyż — największym dobrodziejstwem pisarza jest, umieć wpływy geniuszy wykorzystać. Obrona kończy się słowami: Jeśli namiętność unosi mego przeciwnika ponad oczywistość, to pomyślę tylko, że życie jest za krótkie, aby być matem!

Auriant nie dał jednak za wygraną. Napisał replikę, mocną, druzgocącą. Co pisał? Można by przytoczyć tu słowa „nieśmiertelne” pana Jowialskiego:

„Znaćcie te bajeczki? Znamy. No to posłuchajcie!”

Wpływ jest czemś innym, aniżeli zwykła kradzież. A tu jest wszak streszczenie. Nie innego, tylko streszczenie „ściśnięte, skondensowane i zakończone jak uderzeniem pięścią”.

I koniec? Nie! Na arenę wystąpili literaci. W obronie i przeciwko Maurois. Rozpoczęła się prawdziwa batalia. Claud Anet w „Le Journal litteraire” przed kilku dniami pisze:

— Czy plagiat? To już sąd fachowców. Ale ogólnie mówiąc, wszystko właściwie polega na wypowiedzeniu. Czy „Filet mignon a la Rossini” jest z tego samego wolu, co żyłasta pieczeń początkującej kucharki? Tak. Więc

cóż? „C'est la sauce qui fait le poisson”. Już za czasów antycznej Hellady zarzucano największym pisarzom plagiat, bo niema nic nowego pod słońcem, jedynie każda epoka ma właściwą sobie atmosferę duchową.

Trudno jednak przypuścić, że Maurois był w istocie plagiatorem. Kto zna jego „Dialogues sur le Commandement” nie prędko zapomni, jak odbyła się wizyta generała Joffre'a u French'a, który, utraciłszy wiarę w zwycięstwo, odmówił współdziałania w dalszej walce z Niemcami.

„Wpływu bezpośredniego, jaki wywiera ciało na myśl, nie da się zaprzeczyć” — mówi w tym dziele Maurois. — Generalowie angielscy stali nieruchomi, nieufni. A Joffre, zdenerwowany, roznamiętniony, jękał się ze wzruszenia tak dalece, że nikt nie rozumiał, co on mówi. To zresztą nie było potrzebne. Namiętność drgająca z jego ciała, podziałała na ich myśli. I wreszcie French, wbrew oczywistej swej woli, uniesiony gorączką, bijącym z ciała Joffre'a, rzekł: „Zrobie, co będę mógł”.

Czy gorący odtwórca tej sceny, która porывa najbardziej obojętnego widza, najbardziej nieczułego człowieka — może być banalnym plagiatorem bez odrobiny natchnienia? — zapytuje Claude Anet.

Ścierają się myśli i poglądy. Niebawem wyjaśni się wszystko, bo już powołano, na prośbę Maurois, komisję. A Paryż? a czytelnicy?

Paryż potrafił być złośliwym. Żółć ludzka musi mieć ciągle nowy odpływ. Paryż śmieje się więc z cudzego przypadku, niebaczny, że przypadek ten dotknął jego, najulubieńszego zresztą pisarza.

E.

Armat do wróbla.

Największy i najpotężniejszy pancernik angielski „Nelson” zajęty był w ubiegły wtorek dn. 12 bm. strzelaniem do wróbla z najgrubszych swych dział 40-cen timetrowych.

To jest niewątpliwie ciekawe, ale ciekawsze jest, że flota angielska to strzelanie do wróbla praktykuje już od lat 50, najcięższe zaś, że wróble najwidoczniej sobie z tego nic nie robią, wychodząc z przekonania, że łatwiej trafić do

wyspy, niż do wróbla i żyją sobie dalej na tem samym miejscu.

Bo chodzi tutaj o wysepkę u wybrzeża Małty, zamieszkałą wyłącznie przez ptaki, a przedewszystkiem przez wróble. Podczas strzelania z „Nelsona” krążyły nad wysepką aeroplany, a w pobliżu na morzu uwijały się kontrtorpedowce i torpedowce, aby ustrzec przed niebezpieczeństwem przypadkowych jakichś rybaków, któreby mogły być uszkodzone.

Jefim Zozula.

Kabaret „Zielona Papuga”.

Poniższe notatki o Janie Carminie pochodzą z pamiętnika jakiegoś nieznanego aktorzy kabaretowego. W miarę możliwości postaram się uzupełnić braki i rozjaśnić tę gmatwaninę.

„Jan Carmin jest najlepszym imitator-em, jaki był kiedykolwiek na scenie kabaretowej. Niezwykły talent! Ten idjota niepotrzebnie przyklepił się do naszej szmery! Gdy imituje Szalajpina, publiczność ryczy ze śmiechu. Ale co on umie za scena...”

Zdanie nie jest skończone, dopiero o trzy stronicie dalej znajdujemy wyjaśnienie.

„Siedzieliśmy w garderobie Grekowa, ja, Tolmasow, Kłjaszeczka, Carmin i jeszcze kilka osób. Rozmawialiśmy o Pawle Iwanowiczu, który wczoraj wyjechał z Moskwy. Ktoś rzekł:

— Carmin, zrób - no Pawła Iwanowicza!...

Carmin „zrobił”. Oczywiście, policzki — wszystko się zmieniło, ciało skurczyło się, z wargami i nosem stał się cud, — był to prawdziwy, najprawdziwszy Paweł Iwanowicz, którego wczoraj odprawialiśmy na dworzec. Kłjaszeczka, ta historyczna koza dostała ataku śmiechu!”

W następnych notatkach, w których Jan Carmin nie odgrywa żadnej roli, ukazują się nam postacie samego autora. Mały aktorzyzna, konwencjonalny typ, pospolite intrygi, zaliczki, próby zaślągnięcia pożyczek, kobiety...

„Ten idjota jest nieobliczalny! Carmin zostaje w „Zielonej Papudze”. Podpisał kontrakt na dwa miesiące. Sądzę, że nasz stary ma z tego jakieś prywatne korzyści. Gdy go gdzieś zapraszają, załbiera zawsze ze sobą Carmin'a. To zabawne! A co ma z tego Carmin?”

„Wielka nowość. Zaangażowaliśmy żeński chór. Mam wrażenie, że Carmin'o wi wpadła w oko jedna z chórzystek. Ale ta dziewczyna ma fizjognomię!... Oczywiście, wystarczy abym obok niej przeszedł, a już mnie oczkuje. Trzeba będzie...”

„Carmin już ją zna. Przynosi jej czekoladę, kwiaty. Lecz ona patrzy tylko na mnie”.

„Wszystko zrobione! Jaką ona ma białą skórę! No, tak, gdy się tak wygląda jak ja...”

Następuje szczegółowy opis własnego wyglądu.

„Przychodzi do mnie co wieczór. Robi to bardzo zręcznie. Nikt tego nie spostrzega. Ta kobieta jest szalona. A Carmin ciągle — kwiaty... Idjota!...”

„Wczoraj uderzyłem ją w pysk. Bezczała. Ale dzisiaj znowu przyszła.”

„Carmin podpisał kontrakt na pół roku. Stary spoufala się z nim coraz bardziej. W kawiarni mówiono, że stary bierze go na wspólnika. Dobrze, że wiem o tem. Dziś wieczorem posię Nadję do wszystkich djabłów. Przecież nie dopuszczę do tego, żebym przez nią stracił posadę w „Zielonej Papudze”.

„Myślałem, że już więcej nie przyjdzie, ale przyszła. Carmin oświadczył się o jej rękę. Nie chciałem wierzyć, ale przysięgła. Opowiadał jej o swem życiu. Jest nawpół włochem, nawpół francuzem, urodził się w Paryżu. Obecnie jednak zamierza zostać na stałe w Rosji, gdzie zostanie współwłaścicielem teatru”

„Wyjdź za niego! — powiadam do niej.

Ona się zastanawia. Krzyczę na nią, żeby już sobie poszła, a ona rzuca mi się na szyję. Całusa... i wogóle... Ale postanowiłem już skończyć”

Następują rozważania na temat filozofii życia autora pamiętnika. Wszystkie

Kącik dla pań.

Kłopoty wiosenne.

Wiosna, która zaczynała już być legendą, stała się rzeczywistością. Dotąd panująca tylko w wystawach sklepowych i na głowach pięknych pań — wtargnęła w życie nietylko w postaci „słońca i pogody”.

Razem z radością i słońcem wślizgnął się do serc kobiecych niepokój...

Co postanowić w tajemnicy przed przyjaciółkami? Jak się ubrać? Kostjum, czy komplet? Ciemny, czy jasny? Welna, czy jedwab? A coż dopiero, jeśli troski tak wielkiej miary, powiększa jeszcze ta największa — brak odpowiednich finansów? Wtedy wybór jest stokrotnie trudniejszy, bowiem musi on odpowiadać wielu trudnym warunkom.

Musi być modny, praktyczny, niedrogi, służyć do wszelkich okazji — en tous cas.

Otoż, żeby dopomóc tym zatroskanym paniom, które nie mają czasu, czy możliwości na oglądanie żurnali mód, postaramy się dać pokrótce ogólny rzut na „wiosnę w garderobie pięknej pani”.

Bo czas już najwyższy, żeby swoje decyzje i chęci w tym względzie skonkretyzować.

A więc: żadnych rewelacyjnych zmian! Skromność i prostota stanowią istotę szuku i elegancji. Na przedpołudnie — kostjum angielski z jasnymi bluzkami (nie białymi), których nie nosi się więcej na zewnątrz spódnicy. Następnie — „trois pieces” — komplet: spódnica, jumper i żakiet, zamalant dotychczasowego płaszcza. Główną odmianą jest kombinacja materjałów i kolorów. Zarówno welny, jak i jedwabie wszelakich gatunków, częstokroć kombinowane razem. Specjalnie wyróżniane są welniane georgetty i etaminy i materje trykotowe. Chętnie noszone będzie jumper, wiązany ręcznie.

Linja tych kostjumów, czy sukien, jest bardzo prosta i niewiele różni się od przeszłorocznej. Tylko spódnica jest dłuższa i sięga mniej — więcej 10 cm. poniżej kolan.

Inaczej się to przedstawia w sukniach popołudniowych i wieczorowych. Te akcentują specjalnie podniesienia się talii i opuszczenie tyłu sukni ku dołowi. W popołudniowych — będzie tylko tendencja zaznaczona, w wieczorowych — jak zimą, wyraźne jakby — trenki.

Suknia popołudniowa częstokroć ma formę „princesse”, t. j. bez paska, lekko wcięta, oplekająca się na biodrach. Guziki, klamra i jasne ubranie przy szyi stanowią jej ulepszenie. Wysockie, po łokcie sięgające rekawiczki są niemal obowiązkującym dopełnieniem.

Płaszcz jest dziś na dalszym planie. Tylko jako deszczowe, albo podrózne okrycie, zachował on swoje znaczenie, ale przeważają żakiety, które też i do eleganckich sukien popołudniowych noszone będą. (Tak zw. „Bridge — jacket”). Nawet do sukien wieczorowych widzimy żakietki krótkie z fany, koronek i brokatu, albo dłuższe, trzyćwiertlowe, obramowane futrem, i będące wielką konkurencją dla płaszczy wieczorowych.

H. Z.

kobiety są prostytutkami, a mężczyźni — idjotami. Najważniejsze to pieniądze.

„Pogodziłem się z Nadją. Ona wyjdzie za Carmin'a i zostanie moją kochanką. Aż do ślubu ograniczymy nasze spotkania. Obchodzę się z nią teraz łagodnie. Bądź - co - bądź — pani dyrektorka...”

„Nadja chce zostać aktorką. W chórze już nie śpiewa. Carmin udziela jej lekcji. No, zobaczymy...”

„W teatrze mówią już o otwarciu o Nadji i Carminie. O mnie, dzięki Bogu, nikt jeszcze nie wie...”

„W dalszym ciągu następuje szczegółowe wylczenie i cyniczny opis kobiet, które utrzymywały stosunki z autorem pamiętnika. Do tego dołączone są bezwstydnymi rysunki. Wspomina się tam również o nazwisku znanej artystki dramatycznej.

„Nadja opiera mi się pod pewnym względem... nie mogę prosto dłużej... Najchętniej dałbym jej znowu po pysku, ale to mogłoby przecieżyć... Każę dziś powiedzieć, że mnie niema...”

„Ona teraz nosi tylko jedwabne pończochy. Za pieniądze Carmin'a. Nóżki ma przecieżyć wcale niebrzydkie...”

„Carmin nie jest ani zazdrosny, ani podeirzliwy. Nadja wychodzi, dokąd jej

Człowiek, który strzela, jest jak kocioł, który eksploduje, jak piorun, który uderza, jak lawina, która się stacza i zasypuje. Monokl w oku prokuratora chroni go przed chorobą litości

Przedwcześnie zmarły publicysta niemiecki, Sling, zostawił całą serię kapitalnych obrazków sądowych, które wyszły obecnie w wydaniu książkowym. Oto wyjątek z jego książki.

Przepowiedzieć chwilę, kiedy człowiek zabije jest tak samo trudno, jak przewidzieć moment, kiedy piorun trzaśnie. Ale warunki, w jakich przyroda za czyną się wściekać na człowieka łatwiej dadzą się określić, niż gwałtowny wybuch części przyrody, zwanej człowiekiem. W celu wyjaśnienia „wykroczeń” natury wynaleziono cały szereg różnych środków jak npr. różne instrumenty. Dla wyjaśnienia przyczyn eksplozji człowieka stosuje się psychologię.

Przeciw gwałtom i samowoli natury ludzkość wynajduje różnego rodzaju środki ochronne j. np. piorunochron, pas ratunkowy. Aby obronić się przed człowiekiem, człowiek wynalazł prawo karne.

Człowiek przypuszcza, że zgłębiwszy tajemnice natury, opanuje ją całkowicie. Ale w stosunku do niebezpiecznych ludzi człowiek jako środek ochrony stosuje karę.

W okresie wczesnej młodości rodu ludzkiego człowiek jako broni przeciwko szkodnikom używał dwóch pojęć: odwetu i pojednania. Wiemy, że okres wczesnej młodości rodu ludzkiego jeszcze nie minął, jakkolwiek w jego włosach znaleźć już można srebrne niteczki. Był to najwspanialszy moment, gdy ludzkość doszła do wniosku, że człowiek może się poprawić i że można go wychować. Niektórzy sądzą, że odstraszanie jest również środkiem wychowawczym i dlatego karze się ludzi nie tylko w celach odwetowych, lecz przede wszystkim w celach wychowawczych.

Garnki, który eksploduje, posyła się do blacharza, człowieka — do więzienia. Przez małą chwilę przypuszczano, że człowiek może wykorzystać pobyt w więzieniu, by się poprawić. Doświadczenie jednak nauczyło, że człowiek w więzieniu nietylko się nie poprawia, lecz wraca stamtąd bardziej jeszcze zepsuty. Wracając do porównania z garnkiem, można powiedzieć, że więzienie wywiera taki skutek, jak gdyby garnka owego nie wysyłano do blacharza, lecz rozdeptywano go jeszcze nogami i wyrzucano na śmietnik.

Świadomość o bezcelowości stosowania kar opanowała umysły ludzkie

niemal jednocześnie z inną świadomością, a mianowicie, że człowiek eksplodujący jest niewinny.

Dziedziczność, środowisko, niedza, ślepa ręka losu, nazbyt ciepła noc lub kłiszek koniaku — wszystko to może być powodem eksplozji człowieka, na wszystko mamy wyjaśnienia dzięki nieustrudzonej pracy naszych psychologów i psychiatrów. Bezcelowość kary (w sensie poprawy) i niewinność człowieka — ta 6-ta 21.3 — ożpalnng ka, powinny właściwie stanowić dostateczny powód do zniszczenia kodeksu karnego, ale nie czynimy tego, gdyż pozostaje jeszcze jeden cel kary: odstraszanie.

I oto karzemy niewinnych, by winnych odstrzążyć od eksplozji. Przykro jest nam (innym) żyć w pobliżu eksplodujących niewinnych ludzi, dlatego też każemy im za nas umierać lub przebywać za nas w murach więziennych.

Ponadto taki mamy ustrój wewnętrzny, że to „umieranie za nas” przyjmujemy całkiem obojętnie.

Gdy ktoś podnosi nam chusteczkę z podłogi, uśmiechamy się doń wdzięcznie i dziękujemy. Tym, którzy za nas umierają, ani nie dziękujemy, ani się do nich nie uśmiechamy. Przeciwnie, robimy groźną jeszcze minę. Nie było jeszcze wypadku, ażeby ktoś rzekł do tego, który za nas umiera:

— Ależ, niech się pan nie tatyguje, ja sam umrę...

Ale czasem coś w nas się targnie... Ogarnia nas litość, a to jest niezbyt miłe... Są wypadki, kiedy litość nie po-

zwala nam nawet porządnie wyspać się w nocy, a tu już działa na człowieka jak nieczyste sumienie, choć przecież to uczucie nieczystym sumieniem nie jest.

Litość jest chorobą. Panowie prokuratorzy stosują z wielkim powodzeniem jako lekarstwo przeciw tej chorobie — monokl. Ponieważ bardzo wielu prokuratorów nosi monokl w oku, należy z tego przypuszczać, że litość stanowi wśród panów prokuratorów chorobę ogromnie rozpowszechnioną.

Ale coż my pozostali mamy czynić, skoro na tego rodzaju radykalną kurację zdobyć się nie możemy?...

Jesteśmy w bardzo złej sytuacji. Na szczęście to zło mija bez poważniejszych skutków. Ażeby świat nie tonął we łzach, przeto Bóg obdarzył nas łaskawie kiepską pamięcią.

Gdy ktoś za nas umiera — najwyżej przesyłamy źle jedną noc — a nazajutrz zrana ptaszęta śpiewają, słońce rzuca swe promienie na pola i łąki, polciagi jada, i zdarzyć się może, że w jednym z przedziałów usiadł naprzeciw nas jakaś młoda dama, obrzucająca nas słodkimi spojrzeniami niebieskawych oczu.

Ach, jak chętnie odpowiedzielibyśmy na to spojrzenie!...

Ale ona znowu wlepiła wzrok w gazetę. Ona czyta sprawozdanie sądowe z wielkiego procesu. Właśnie jest w trakcie „odstraszania się”.

Na litość boska, nie przeszkadzajmy jej!...

Przełożył — JOTER.

Obłęd Marji Orskiej

Genjalna, znana daleko poza granicami swej ojczyzny — artystka berlińskiego teatru Lessinga — Marja Orska, była już oddawna niewolnicą najstraszniejszego nałogu — kokainy i to w jej najgroźniejszej formie: zażywała kokainę jako tabakę. Nałóg ten opanował ją i wyniszczył do tego stopnia, że nieszczęśliwa ofiara chroniła się już kilka razy w mury sanatorium, gdzie przeprowadzała specjalne leczenie, by podleczone nieco wracać na scenę i na nowo wpaść w otchłań tej namiętności.

Obecnie była Orska na gościnnym występach w Teatrze Lessinga w Berlinie, gdzie odnosiła niebawem triumfy scenicz-

ne. Atoż blade widmo kokainizmu wyciągnęło i tu swoje kościste ramiona po nieszczęśliwą. Orska wskutek wyczerpanej pracy i zdenerwowania z tem większą chciwością chłoneła w siebie tę truciznę.

Pewnego wieczoru na scenie doznała wstrząsu nerwowego. Przewieziona do hotelu swego, w kilka dni przesyłała co-kolwiek do siebie — i dalej kontynuowała swe występy. Na scenie po raz wtóry zaskoczyła ją katastrofa, tym razem już stanowcza i nieodwołalna. Marja Orska popadła w omdlenie, z którego obudziła się już — jako chora umysłowo. Lekarze nie przepowiadają jej wyzdrowienia, a nawet i co do życia mają obawy.

się podoba. Zabroniłem jej oddać się Carmin'owi przed ślubem”.

W tem miejscu pamiętnik zawiera rysunki nóg kobiecych i jakieś słowa, wypisane na kilku stroniczkach bez związku. Coś w rodzaju:

— „Londyn... Londyn... Nadja... Nadjeńka... London... Niniejszem donoszę panu... Bądź pan ostrożny... Pan się myli, sądząc... Londyn...”

„Nadja była u mnie. Bezczała. Nie wie co ma począć: czy ma wyjść za niego, czy nie. Nic na to nie odpowiedziałam. Cóż mnie to może obchodzić?... Nie kocham jej, nie jestem jej bratem. Cóż ja wogóle dla niej znaczę. Jeżeli ma ochotę... proszę bardzo. Mnie to wcale nie wzrusza.”

Na stroniczkach pamiętnika ukazują się inna kobieta. Imię Nadji spotyka się coraz rzadziej. Raz wspomina się o tem, że Nadja wyszła za Carmina, ale że tak jak przedtem... poczem następują refleksje na temat męskiej obojętności. Dopiero po dziesięciu stronicach wpływa znowu imię Nadji.

„Nadja zmieniła się. Z dziewczynki powstała kobieta. Ale jest bardziej bezwstydną niż przedtem. Carmin jest w niej zakochany aż po uszy. Ona mi wszystko opowiada... Śmiejemy się razem do rozpuku. Ale ten Carmin jest chyba jakimś niezwykłym człowiekiem”

„Dziwne. Nadja zaczyna mi się po-

dobac. Ile to wszystko musi kosztować — te suknie, jedwabna bielizna, perfumy...”

„Carmin jest oddawna współdyrektorem: zachowuje się względem nas jak starszy kolega. Zawsze uprzejmy i dobry. Cieszy się coraz większym powodzeniem. Co ten człowiek może zrobić ze swą twarzą to prosto nieprawdopodobne!...”

„Zostałem reżyserem w „Zielonej Papudze” dzięki protekcji Nadji”.

„Tego jeszcze brakowało! Nadja jest w odmiennym stanie. Ogromnie rozpacza. To dziecko jest moje. Jeżeli Carmin dowie się o tem wybuchnie straszna awantura”.

„Muszę opuścić „Zieloną Papudę”... Carmin wszystko wie, on już dawno wszystko wiedział. Nadja była u mnie i wszystko mi powiedziała. Nigdy nie widziałam kobiety tak głośno beczącej. Błagała mnie, żebym nikomu nie mówił o tem, że to dziecko jest odemnie. To ci historia!

— On mnie zabije, gdy się dowie! — ryczała.

Napewno nie powiem. Wszak to leży również w moim interesie...

Wogóle nie pojmuję, jak mogłem tak długo obcować z tą niewiastą. A Carmin jest w niej zakochany do nieprzytomności! Ależ proszę bardzo!... Bierz ją!... Nie jestem zazdrosny...”

Z dalszego ciągu pamiętnika wynika, że autor przebywał trzy lata poza Moskwą i że dopiero w trzy miesiące po jego powrocie nastąpiło spotkanie z Nadją.

„Przypadkowo spotkałem Nadję u Kljaszeckiej. Nie poznałem jej. Odprowadziłem ją do domu i po drodze wszystko mi powiedziała.

Carmin, ten intrygant, wiedział, że dziecko nie jest jego, lecz milczał o tem przez cały rok. Kochał to dziecko, bał się niem, lecz co w duchu myślał, dja bli wiedzą. Gdy pewnego dnia powiedział Nadji, że wie o wszystkim, o-gromnie ją przeraził. To była okropna scena. Początkowo uczynił ruch, jakgdyby chciał ją wypędzić z domu lecz nagle wpadł do swego pokoju i zamknął drzwi na klucz...”

Dalsze notatki są ogromnie niejasne, całe stroniczki wypisane jakimiś hieroglifami, wśród których odczytać można jedno wyraźnie napisane zdanie:

— Boże, pomóż!...”

Z wielkim wysiłkiem udało mi się ustalić następującą kolejność faktów:

Carmin zamknął się w pokoju. Nadja była zrozpaczona. Wreszcie zapukała do drzwi pokoju Carmin'a. Wpuścił ją do pokoju. Prosiła o przebaczenie, płakała, padła przed nim na kolana. Carmin milczał, leżąc na kanapie. Nie powiedział ani jednego złego słowa, przeciwnie, wzrokiem pieścił sploty jej włosów. Mimo to nie wyrzekł ani słowa.

Trwało to dwa dni.

ILZA MOLZAHN.

Wiosenne spotkanie.

Niech się pan nie gniewa, wszak jest wiosna i żółty pyłek moich kwiatów wygląda bardzo ładnie na rękawie pańskiego palta. Nie rozumiem poprostu, jak można się tak gniewać, jak można z taką złością strzepywać z zakurzonego rękawa zimowego palta żółty pyłek moich kwiatów, podczas gdy obdarzam pana tak słodkimi spojrzeniami z poza krótkiego welonu.

A przecież nie uśmiecham się do pana dlatego, że jest pan przystojnym, eleganckim młodzieńcem, który mógłby mnie zainteresować.

— Nie! — przecież pan sam wie najlepiej jak pan wygląda: jest pan niski, tegi, ma pan czerwone, obwisłe wargi i krzaczaste brwi, które ściągają się teraz gniewnie tylko z tej błahszej przyczyny, że przechodząc obok pana na ulicy, potrąciłam moimi mimozami rękaw pańskiego palta.

Ach, co za zbrodnię popełniłam!...

Zatrzymał się pan wskutek tego na ulicy, tamując ruch uliczny, i poczył pan zdmuchiwać żółty pył z rękawa, a kolorowy wąż kobiet w różnobarwnych toaletach obchodzi pana łukiem, dzieci z balonikami wpadają na pana, a ja ciągle jeszcze stoję przy latarni, gdzie musnęłam pana kielichami kwiatów.

Bawi mnie ten widok, gdy stara się pan strząsnąć z rękawa niewinny pyłek moich żółtych kwiatów. Ciekawa jestem kiedy wyczerpie się pańska cierpliwość!...

Ale bądź pan spokojny, ten żółty znak wiosenny nie zniknie tak prędko z pańskiego rękawa!...

Mogę się założyć, że gdy pańskie zimowe palto dawno już będzie u handlarza, znak ten jeszcze będzie widoczny, albowiem nie usunie go nawet odkurzacz pańskiej szanownej matelczki!...

Nie, mój panie, znak wiosny nie daje się tak łatwo usunąć jak to się panu zdaje!...

Teraz ruszył pan nareszcie, lecz nie zapomniał się pan odwrócić, by raz jeszcze spojrzeć pogardliwie na moje odsłonięte kolanka.

Nowe jedwabne pończozki, proszę pana, dziś zrana poraz pierwszy włożone!...

Czy to panu przeszkadza?... Naprawdę?... Czy nie podoba się panu moja lekka sukienka? Co za kwaśna mina!...

A tak bardzobym chciała, żeby pan zapomniał o tem przykrem dla pana spotkaniu i wrócił do domu w lepszym humorze!

Jestem dziś taka dobra, tak wesola, że chętnie przytulilibym do siebie wszystkich ludzi i odpędziłabym z ich czoła natrętne, zimowe myśli!...

Zmień pan tę minę!... Uśmiechnij się pan do słońca, do wiosny!...

Albo zainkuj mi pan szybko z oczu, bo jeżeli się rozłoszczę to jeszcze obysypę pańską twarz cudownym, pachnącym pudrem moich przedziwnych kwiatów!...

Tłum. — B. F.

Nadja chciała popełnić samobójstwo. Najokropniejsze były noce, gdy leżała w sypialni z dzieckiem, a on sam w swym pokoju.

Wreszcie Carmin wstał bledy i zmęczony. Powiedział, że jej wybacza, że ją kocha i że obce dziecko bierze za swoje.

W tej chwili stało się coś dziwnego. Carmin upodobił się do dziecka.

Dziecko miało górną wargę podniesioną. Carmin otrzymał niespostrzeżenie dla wszystkich prócz Nadji, taką samą wargę. Jego oczy, policzki były takie same jak dziecka.

Dopiero zasypiając w łóżku Jan Carmin odpędzał z twarzy rysy obcego dziecka. Budząc się, lecz mając jeszcze przymknięte oczy, upodabniał się już do dziecka.

Znajomi, którzy widzieli dziecko, nie mogli powstrzymać się od okrzyku:

— Ach, jaki podobny!...

— Wykapany Jan Carmin!...

Ostatnie notatki w pamiętniku:

„Wczoraj byłem za kulisami „Zielonej papugi”. Sledziłem w garderobie Grotowa i widziałem Carmina (on mnie nie widział). Psiakrew!... On wygląda zupełnie jak moje dziecko!!!

„Nie zostanę w Moskwie. Uciec! Uciec! Dzięki Bogu mam już bilet w kieszeni. Jak mi ciężko, jak strasznie ciężko!...”

Tłumaczył — B. F.

Wręcz odwrotnie, niż w Europie dzieje się wszystko w cudownym kraju Wschodzącego Słońca Japończycy kochają bez wstydu i umierają bez strachu.

Borys Pilniak jeden z najwybitniejszych współczesnych pisarzy rosyjskich odbył niedawno podróż po Japonii, gdzie przyjmowany był nader uroczysto przez najznakomitszych pisarzy i poetów japońskich. Owocem tej podróży jest piękna książeczka o życiu japończyków, z której wyjmujemy najciekawsze wyjątki.

Przeżycia min. Pafka.

W podręcznikach geologicznych jest powiedziane, że archipelag japoński składa się z dwóch wzajemnie przecinających się łańcuchów, z których jeden ciągnie się od dna oceanu, a drugi z wysp Kurylskich, przyczem nie jest wykluczona możliwość, że w razie jednoczesnego wybuchu obydwóch łańcuchów wulkanicznych, *cała Japonia z ogromnym hukem (a właściwie w zupełnej ciszy)* zniknie z powierzchni ziemi, wpadając do morza, gdzie powstaną nowe wyspy.

Powiedziałem — „w zupełnej ciszy” minister Patek, który opowiadał mi o trzęsieniu ziemi 1923-go roku, przeżytem w Jokohamie, mówił, że *wcale nie słyszał huku, taki on był wielki* i gdy rozmawiał ze swym lokajem, widział, że wargi lokaja poruszają się jak na ekranie.

W czasie trzęsienia ziemi, trwającego piętnaście minut, na jednym z placów Tokio zmarło, spaliło się i zadusiło w dymie — *czterdzieści tysięcy osób*.

Minister Patek opowiadał mi, że najstraszniejsze w pewnym momencie było to, iż on, człowiek, minister, idący ze swym lokajem, poczuł nagle, że traci swą wolę: nikt inny tylko *pani ziemia — rzuciła go do góry, cisnęła o ścianę i ochnęła ku drugiej ścianie*.

Zorganizowana śmierć.

Minister Patek opowiadał mi dalej, że pierwszym „ruchem” japończyków w chwili trzęsienia ziemi było — *nie ruszać się*. W Jokohamie runęły tamy, woda z mórz rozlała się po ziemi, nalała cystern płonęła na wodzie i był taki huk, że dla ludzkiego ucha zamienił się prosto w ciszę. Minister Patek zgubił swego lokaja. Nastąpiła noc. *Minister Patek znalazł się w jednym z parków aż po pas w wodzie*. Tam spotkał — nie pamiętam — angielskiego czy też niemieckiego posła: życie jest tylko życiem i *stojąc po pas w wodzie posel i minister wszczęli rozmowę na temat nieszczęśliwego wypadku*.

Owej nocy wśród płomieni i brnąc w wodzie aż po szyję chodzili ludzie z palerowami latarkami, wykrzykując:

— *Ludzie! Kto wie coś o takim a takim, pracującym tu a tu i noszącym takie a takie imię?!...*

W ten sposób jedni szukali drugich, dzieci — ojców, ojcowie dzieci.

Przy ministrze Patku ktoś znalazł swą córkę. Nie rzucił się na siebie z okrzykiem radości — nie — lecz złożyli sobie nawzajem głęboki ukłon, bez uścisku rąk.

Pierwszym „ruchem” japończyków w czasie trzęsienia ziemi było „nie ruszać się”, rozjeżdżać się, *postanowić, zorganizować nerwy*.

Owe czterdzieści tysięcy osób, które zginęły na placu w Tokio, zginęły w ten sposób: *dokola płonęły całe dzielnice, ludzie zamieniali się w zwęglone trupy. Nigdzie nie można było uciec. Gdy po pożarach zaczęto szukać trupów spostrzeżono, że zwęglanie ciał odbyło się w najzupełniejszym porządku, ludzie umierali szpalerami — pod trupami znaleziono żywe dzieci. Dorosli umierali z zachowaniem najsurowszej dyscypliny, umierali bez paniki i padając na ziemię, węglem swych ciał rato-*

wali dzieci. Ludzie umierali stojąc, nie próbując nawet uciekać.

Wszystko odwrotnie!

Japonia, jej mieszkańcy i obyczaje stanowią zupełną odwrotność tego, co uchodzi za niewzruszone zasady w Europie.

W Japonii samobójstwo jest równoznaczne z osiągnięciem wielkiego zaszczytu, podczas gdy w Europie uchodzi za kompromitację. W Europie kobieta, przynajmniej pod względem ideałów — przoduje, w Japonii znajduje się w tyle. W Europie mówi się w ten sposób: „pan Piotr Pałczyński, mister Stefan Green, w Japonii natomiast najpierw wymienia się nazwisko, potem imię, i w końcu dopiero dodaje się słówko „san”.

Gest, który w Europie oznacza „odejść ode mnie”, w Japonii znaczy: — „zbliz się do mnie”.

W Europie pisze się z lewej strony na prawo liniami poziomymi, w Japonii pisze się z prawej strony na lewo liniami pionowymi. W Europie w wypadkach przykrych i niebezpiecznych twarz staje się ponura i poważna, w Japonii natomiast w podobnych wypadkach ludzie się śmieją i mają wesołe miny.

Gdy Europejczyk chce się nad czemś zastanowić i skupić, twarz jego nabiera mądrego wyglądu jest zamyślona — gdy japończyk chce się nad czemś zastanowić, Europejczyk ma wrażenie,

że twarz japończyka staje się wręcz idyotyczna.

O nastroju Europejczyka można wnioskować z jego twarzy — twarz japończyka nic nie wyraża, o nastroju japończyka można wnioskować z *ruchoń jego rąk*. — ręce Europejczyka nic nie mówią.

Wszystkie te przykłady mają charakter nawiązań anegdotycznych.

Lecz oto przykład pozbawiony zupełnie anegdotycznego charakteru. Psychika Europejczyka dąży do utrwalenia przeszłości, — *psychika narodu japońskiego dąży do utrwalenia przeszłości*. Nigdzie niema tak rozwiniętego kultu przodków, jest to kraj, w którym *rzadza trupy*.

Podstawą moralności i bytu japońskiego jest fakt następujący: Kobieta nigdy nie jest władczynią swej woli. Po przyjściu na świat kobieta japońska jest własnością ojca, potem męża, potem najstarszego syna. Dzieci otaczane są w Japonii najczulszą troskliwością i dlatego też kobietom podczas porodu nie wolno krzyczeć!

W dniu ślubu kobieta japońska otrzynuje w podarunku od rodziców *kawior i nóż*. Kawior jako wzór wielkiej płodności, a nóż na znak bezwzględnej poddania się woli męża, od którego może być tylko *jeden rodzaj ucieczki — w zaświaty przy pomocy właśnie tego noża*.

W czasie ciąży kobieta sama odprawia swego męża do „Joshiwary”

czyli do dzielnicy domów publicznych, które różnią się bardzo od podobnych „instytucji” europejskich“.

Legalne kochanki.

Gdy kobieta nie może mieć dzieci, wówczas albo musi się rozwieść z mężem, albo też obowiązkiem jej jest *dość czenie mężowi nalożnicy*. Tego rodzaju „prawomocne kochanki” spotyka się dziś jeszcze w domach najsłynniejszych dyplomatów i działaczy japońskich.

To nieprawda, że w języku japońskim niema słowa „miłość”. Przeciwnie słowo to istnieje w całym szeregu różnych warjantów.

Tak samo wymysłem Europejczyka jest nonsens o terminowych małżeństwach: japończycy nic o tem nie wiedzą. Tam małżeństwa trwają tak długo jak u nas.

Lecz prawdą jest, że *naród japoński nie wstydził się obnażonego ciała*. W Ikahe, gdzie istnieją źródła siarczane, siedziałem w basenie z wodą mineralną — przyszły dwie Japonki, rozebrały się i włożyły do mnie. Pewnego razu usłyszałem pisk, właściwy tylko Europejkom — poszedłem sprawdzić, co się stało i skonstatowałem, że *do wanny, w której kąpała się moja żona, chcieli wejść jacyś mężczyźni*.

Mimo to moralność japończyków mogłaby być wzorem dla nas, Europejczyków.

BORYS PILNIAK.

Czy znacie swoich czytelników?

Na to pytanie odpowiedzieć mają wybitni pisarze niemieccy.

Radzimy zachować ściśle incognito.

Czasopismo berlińskie „Die literarische Welt” zwróciło się ostatnio z apelem do wszystkich pisarzy niemieckich, proponując urządzenie ankiety na temat: „Czy znacie swoich czytelników i jakie mieliście z nimi przeżycia?”

Ankieta wywołała w kręgach literackich wielkie zainteresowanie. Odpowiedzi nadeszło mnóstwo i w wielu wypadkach były one bardzo oryginalne, dające wszechstronne pojęcie o stosunku społecznego człowieka do książki i jej autora.

„Litterarische Welt” zamieszcza pierwszą serię odpowiedzi, nadesłanych przez Jakóba Wassermanna, Hermana Bahra, Klause, Manna, Waltera von Molo, Rafała Schermanna, Hedriga Mahlera i Waldemara Bouselsa.

Przytaczamy z nich dwie najciekawsze odpowiedzi, doskonale ilustrujące zagadnienie, poruszone przez czasopismo literackie.

HERMAN BAHR.

— W życiu prywatnym nigdy nie występowałem jako pisarz i poeta. Nie interesowałem się tym, nie interesowało mnie bowiem, czy zmieni to stosunek ludzi do mej osoby. Jeden jedyny raz tylko zrobiłem inaczej — i otrzymałem wówczas nauczkę, której nie zapomnę do końca życia.

— Wyszedłem wówczas od mego wydawcy. Spieszyłem się bardzo, to też wsiałem do auta-dorożki, która stała w pobliżu. Wsiadając, zauważyłem, że szofer czyta pilnie jakąś książkę. Spojrzałem na tytuł. Było to moje dzieło „Maj”.

Zadowolony jakoś byłem z tego widoku. Chciałem sprawić przyjemność szoferowi i dlatego, trzymając się jeszcze jedną nogą na stopniu, powiedziałem mu, że książka, którą tak pilnie czyta, jest napisana przeze mnie.

Szofer przyrzekł mi się uważnie. Od stóp do głowy. I uśmiechając się ironicznie, odparł:

— Tak każdy może powiedzieć. Ale mnie nabrać nie jest łatwo. Jak pan się nie wstydzi? Chce się pan przyznać do autorstwa tak pięknej książki? Pan byłby do czegoś podobnego zdolny? Przecież poznać po panu, że nie napisał pan w życiu ani jednej książki. Pan jest Hermanem Bahrem? Ha, ha, ha!

Czytelnik i bardzo uważny czytelnik, gdyż polykający niemal treść mej książki, patrząc na mnie, nie mógł ani na chwilę przypuścić, że mógłbym być rzeczywiście jej autorem.

JAKÓB WASSERMANN.

Przed laty otrzymałem z małego miasteczka około Monachium list od pewnej wielbicielki mego talentu. Nie szczędziła w nim komplementów dla mnie, interesowała się żywo moją działalnością literacką i t. d.

Nie wiem, co skłoniło mnie do odpisania jej wówczas, ale w krótkim czasie zainteresowałem się tak bardzo jej faktycznie oryginalnymi poglądami, że nawiązała się między nami korespondencja bardzo przyjacielska i towarzyska.

O stosunkach rodzinnych nie mi nie pisała, jak również nie opisała mi nigdy swego wyglądu. Ale wyobrażałem ją sobie dokładnie: smukła, młoda dziewczyna, o zdrowej cerze, jasnych, krótko ściętych włosach, wesoła. Wychowana najprawdopodobniej bardzo surowo, tęskniła do życia wielkiego świata — przeżywała życie bohaterów mych powieści.

W listach swych ciągle, od niechcenia jakgdyby, dodawała, że chętnie poznałaby życie wtelkomiejskie, pytała mnie mochoodem o miłość, i czyniła lekkie aluzje do mej osoby.

Bawiło mnie to niewymownie. Pewnego dnia napisałem, że chciałem ją koniecznie poznać i dlatego odważyłem się nawet na odhycie uciążliwej podróży. Odpisała mi jednakże, że nie mogłaby

mnie z pewnych względów przyjąć. Dla czego? To bardzo skomplikowane.

Domyśliłem się, że w tak zapadłym miasteczku przyjazd obcego mężczyzny wywołałby niepożądane rozmowy i plotki. Zrezygnowałem z jazdy. Ale posłałem swoją fotografię, prosząc odwrotną pocztą o jej podobiznę.

W ciągu miesiąca nie miałem odpowiedzi. Pewnego dnia posłaniec przyniósł mi list. Jedna pani prosiła, bym ją odwiedził. O kilka ulic ode mnie. 15 minut drogi. Podpis zawierał nazwisko mej prowincjonalnej wielbicielki. Pospieszyłem oczywiście natychmiast.

Tak wyglądała faktycznie, jak myślałem. Smukła blondynka, śliczna, wesoła. Z uśmiechem przywitała się ze mną.

— Przyjechałam na studia. Chętnie spędzę czas w pańskim towarzystwie. Ale uprzedzam, proszę ze mną nie mówić o literaturze. Przyznam się, że nie czytałam ani jednej pańskiej książki.

— Jaki? Przecież... — wyjąkałem ze zdumieniem.

— To nie ja proszę pana. To moja matka była wielbicielką pańskiego talentu. Ale, gdy ujrzała pańska fotografie, wyrzuciła wszystkie pańskie książki do lamusa. Zainteresowało mnie to, wzięłam sobie wzgardzoną fotografię i postanowiłam pana poznać, gdy przyjadę na studia. Ale tylko dlatego, by... by nie czuć się tak obcą w wielkim mieście...

Oto właśnie stosunek czytelnika do książek i ich autora. Nie podobala się moja twarz, moja powierzchowność — osobie poważnej, inteligentnej, zachwycającej się memi dziełami i to wystarczyło, by utwory moje powędrowały na strych wzgardzone, zapomniane.

St. K.

Zdemaskowane kłamstwo Europy.

Kabaretowa „bujda na resorach”. — Każdy naród ma swoją knajpę. —
Bajka z 1001 nocy. — Serpentina na gorąco.

Prawdziwy charleston murzynów ma wyraźny cel erotyczny.

Paryż, w marcu. — wielka wytwórnia wrażeń — miasto, do którego pielgrzymują setki tysięcy cudzoziemców w poszukiwaniu „nowych dreszczów i dreszczyków” — świadome swej roli dostarcza „spragnionym i laknącym” wszelkiego gatunku uciech i emocji w niezliczonych na ten cel stworzonych lokalach. Lokale te, to wytwórnie wrażeń na eksport. Głównym ich gładem jest Montmartre. Mają one za zadanie fabrykowanie emocji albo o charakterze „paryskim” albo o charakterze niesamowitym i egzotycznym. Charakter paryski znaczy to w utartem pojęciu: mniej lub więcej rozehrane kobiecy, pikantne piosenki, wszelkie gatunki kokot i kokotek, apasze i tym podobne „specialite's de la maison”.

Lokale o charakterze niesamowitym lub egzotycznym mają dla swych gości szereg szablonych niespodzianek i sensacji, zależnych od typu lokalu.

A wszystko razem jest to poprostu, mówiąc po polsku „bujda na resorach i nabijanie gości w butelkę”. Egzotyzm jest sztuczny; niesamowitość banalna i djabełnie mało postępową, zostająca grubo w tyle za rozwojem techniki a tem samem wyobraźni ludzkiej; apasze są podrabiani; nagość nudna a prawdziwa piosenka paryska dawno już wyemigrowała z Montmartre w bardziej intymne okolice i dzielnice Paryża.

Nie o tej też egzotyczności Paryża chcę mówić. To jest egzotyczność „na wynos” dla cudzoziemców. Chcę mówić o lokalach naprawdę egzotycznych, bo egzotycznych dla paryżanina.

Wspomnieć tu trzeba przede wszystkim o restauracjach. Niema takiego narodu chyba na kuli ziemskiej, który nie miałby swojej ekspozytury w Paryżu w postaci — knajpy. Mniejsze czy większe kolonje, białe czy kolorowe, wszystkie mają swoje ośrodki w postaci restauracyjnego lokalu, którego zadaniem jest przypomnienie emigrantom ich dalekiego kraju ojczyzny drogą najpewniejszą — przez przewód pokarmowy. Tak zwane gadanie przez żołądek do serca.

A więc Paryż ma restauracje chińskie i japońskie, arabskie i tureckie, wio-

skie i węgierskie, niemieckie i rosyjskie. Oczywiście nie brak i polskich.

Egzotyczność tych restauracji jest niepodrabiana, jadtospis zawiera przedewszystkiem potrawy narodowe danego kraju, przyrządzane przez importowanego kucharza. Personel lokalu, jego goście i język, który w nim rozbrzmiewa — wszystko jest oryginalne.

Ale są dwa przybytki i świątynie egzotyczne, o których nawet nie wszyscy zasiedziali francuzi wiedzą. Jeden z nich to siedziba muzułmańska, drugi — murzyńska.

W pobliżu ogrodu botanicznego na małym cichym placu o nastrojowej nazwie: Place du puits de l'ermitte przed oczyma zabłąkanego przechodnia zjawia się — bajka.

Duży teren, otoczony tajemniczym białym murem, w którym co kilka metrów widnieją małe, zamaskowane okienka. Mur ten, jego brama i kontury wschodnich zabudowań ożywiają w pamięci wspomnienie bajek wschodnich. Wraże-

nie potęguje wznoszący się dumnie w górę strzelisty minaret. Z za muru wychylają się wierzchołki drzew małych wirydałów z fontannami pośrodku, prowadzących do muzułmańskiego meczetu.

Białe kopuły meczetu ze złotymi półkuleczkami, białe zębata mur, ozdobiony misternie kutem latarniami i szmer ukrytych fontann, tworzą jedyny w swoim rodzaju nastrój.

Meczec muzułmański jest w pewnych godzinach dostępny dla zwiedzających „giaurów” a koloryst jego i melancholija zostawiają niezatarte wrażenie.

A z drugiej strony zabudowań mieści się turecka kawiarnia i restauracja. W małych, barwnych salkach, przy dźwięku niesamowitej i pierwotnej muzyki na wschodnich instrumentach i zawodzącego śpiewu muzułmanie w fezach i turbach oraz ciekawie cudzoziemcy „w cywilu” siedzą przy niskich stołkach okrągłych na niskich kanapach, zasłanych poduszkami, jedzą rachal-lukum i piją turecką kawę.

Oprócz kawy podają tam również herbatę, ale nie widziałem ani jednego europejczyka, który by po spróbowaniu tej herbaty umaczał w niej po raz drugi usta. Jest to gęsty opalizujący płyn o smaku tak niesamowitym, że trudno mi znaleźć porównanie. Tak mniej więcej musi smakować i pachnieć terpentyna — żywica na gorąco.

A teraz przejdźmy na drugi koniec miasta, na ulicę Blomet, i przyjrzyjmy się najegzotyczniejszemu dancinngowi paryskiemu, dancinngowi murzynów. Odbywa się to w małej salce do tańca przy kawiarni murzyńskiej, będącej ogniskiem wszystkich murzynów afrykańskich, mieszkających w Paryżu. Tam, w tej jedynej bodaj w Europie naprawdę murzyńskiej sali można usłyszeć prawdziwą orkiestrę murzyńską a co ważniejsze zobaczyć „prawdziwego charlestona”. Po wyjściu stamtąd człowiek dopiero może sobie powiedzieć: po raz pierwszy w życiu widziałem tańczącego charlestona. Już wiem co to jest charleston.

Wszystko, co nam pokazują na europejskich dancinngach, w musik-halach i kabaretach, estradach i arenach — to błażo, kłamstwo, europejskie wymysły.

Ilekoć zobaczę już teraz białych, tańczących charlestona, wierzgających na lewo i prawo nogami, będą się śmiać do łez. Prawdziwy charleston, którego tańca prawdziwi murzyni i naprawdę, a nie na pokaz, to coś zupełnie innego. Przedewszystkiem technika tego tańca polega na rytmicznym falowaniu całego ciała przy minimalnym udziale nóg, nie odrywających się prawie od podłogi.

Następnie taniec ten ma już nie tylko charakter ale wyraźny cel erotyczny. A wreszcie gdyby jakaś para zatańczyła w ten sposób na dancinngu w Łodzi, natychmiast i słusznie zamknięto by tę parę, gospodarza oraz lokal i na wszelki wypadek co drugiego gościa.

Ale to jest prawdziwy charleston i herbata z terpentyną jest prawdziwie turecka a wszystko to razem jest prawdziwym a niestylizowanym egzotykiem w Paryżu.

Sec.

T. Żeromski.

Teatr bez dekoracji.

Nowy system zastosowano w Pradze czeskiej.

W teatrze Narodowym w Pradze zdemontowano ostatnio nowy system dekoracji i urządzenia sceny. Dekoracje te nie są budowane, lecz rzucone na ekran za pomocą bardzo silnej lampy projekcyjnej.

Pomysł nie jest nowy, ale zastosowanie jego stanowi przełomowa reformę w teatrze, zmniejszyć bowiem może do minimum koszty wystawy dekoracyjnej. Dotychczasowe trudności polegały na tem, iż postacie ludzkie rzucały plamy na ekran. Ustawiono więc lampy projekcyjne skośnie przed sceną, aby światło przez nie rzucone mogło ominąć postacie aktorów i nie dawać ich cieni na dekorację.

Następnym ulepszeniem było wprowadzenie chłodni dla światła białego z lamp projekcyjnych, zbyt silne promie-

nie światła bowiem wywoływałyby szkodliwą ciepłą dla diapozytywów.

Demonstracja wypadła doskonale. Projekcje rzucone na ekran były tak silne i wyraźne że odnosiło się wrażenie, iż ma się przed sobą normalne dekoracje teatralne.

Proszę teraz wyobrazić sobie, jakie doniosłe znaczenie ma ten wynalazek dla teatru. Pod względem technicznym daje on kolosalne możliwości i stwarza ułatwienia. Przygotowanie dekoracji trwać będzie jeden dzień. Ze względów kulturalnych jest to szczególnie ważne, umożliwi bowiem wystawianie sztuk o trudnej inscenizacji ze światowego repertuaru, sztuk, które w normalnych warunkach nigdy nie ujrzały światła kin-kietów.

Osip Dymow.

PSIE ŻYCIE.

W najpiękniejszej okolicy New Yorku w „Riverside - Drive” stał oparty o balustradę na moście młodzieniec w eleganckim kapeluszu pogwizdując z cicha popularną melodję. Zdawało się że czeka na kogoś.

Wdał zachodziło jesienne słońce. Fale rzeczne cicho zdążyły w tamtą stronę. Życie dokoła wydawało się jasne i miłe.

Do eleganckiego pana w szarym kapeluszu podszedł jakiś biednie ubrany mężczyzna o nieogolonej twarzy i wykrzywionych obcasach przy pantoflach.

— Od czterech miesięcy jestem bez pracy... — rzekł nieznajomy. — Pomóż mi pan...

Młodzieniec, do którego zwrócone były te słowa, odwrócił się szybko i zawałał wesóło:

— Czy to ty, Nike?!

Włóczęga podniósł do góry zmęczony wzrok.

— Boże! — krzyknął, — to ty, Joe? Ależ jak ty wyglądasz, widzę, że się zubożyłeś!..

Joe spojrział na swój ubiór zadowolonym wzrokiem i odpowiedział swemu dawnemu towarzyszowi:

— Pół roku temu straciłszy obydwa posadę, Tyś pojechał szukać szczęścia do Filadelfii, ja zostałem sam w New - Yorku. Wydałem ostatnie grosze i zostałem zupełnie bez środków do życia. Następnego dnia około południa głodny i rozgoryczony szwendałem się tutaj nad rzeką. Nie mając więcej siły, siadłem na ławce patrząc na fale rzeczne.

Myślałem o tem, że łatwiej jest przecież utopić się, niż się powiesić, gdyż sznur bądź - co - bądź kosztuje, a woda jest gotowa do usług dla każdego, kto wie-dzie psie życie.

Obok mnie na ławce usiadła jakaś dama. Nie bardzo młoda, ale również niezbyt stara. Była bardzo porządnie ubrana. Unosiła się od niej dusząca woń perfum. Bezmyślnie rysowała coś końcem parasolki na piasku. Przez pewien czas nie mówiłszy do siebie ani słowa. Głód mój się zwiększył od tej drażniącej woi perfum i chciałem już wstać, by pójść dalej, gdy ona zatrzymała mnie nagle, mówiąc:

— Czy podoba się panu ten widok na rzekę? Sądzę, że przyjemniej jest podziwiać cuda natury przy boku swego przyjaciela...

Przytaknąłem jej. Dama ciągnęła dalej:

— Ale cóż zrobić?!.. W naszych czasach bardzo trudno znaleźć wiernego przyjaciela...

— Trzeba szukać — rzekłem, przysuwając się do niej bliżej na ławce.

— Właściwie mam już takiego wiernego przyjaciela, jest nim mój foksterjer. Czeka na mnie właśnie teraz w domu i pewno ogromnie tęskni. Zadziwiający piesek! Czy nie zechciałby pan go zobaczyć?..

Poszedłem zobaczyć tego psa — i w dwa miesiące później zostałem mężem owej damy. No, a teraz mam własne auto, wile w New - Jersey, a za cztery tygodnie wziędzdam z żoną do Egiptu!

To się nazywa — szczęśliwe spotkanie, prawda?..

Nike skinął potakująco głową i zapytał:

— Na której ławce to się stało?

— Na tej, tam pod drzewem — wskazał Joe. — Ale wybac mi, bardzo cię przeproszam, widzę moją żonę, wracającą od krawcowej, muszę do niej pójść — i oddał się szybkim krokiem, rzucając na pożegnanie towarzyszowi szeleszczący banknot.

Po chwili znikł wraz z żoną.

Nike patrzył za oddalającą się szczęśliwą parę małżeńską, usiadł na ławce i postanowił czekać.

Nie czekał długo. Po chwili usłyszał jakiś szmer, obejrzał się i spostrzegł, że przy nim na ławce usiadła jakaś dama, która była nie bardzo młoda i niezbyt stara. Pachniała od niej bardzo perfumami. Z gracją poprawiła sobie swe jasne sploty włosów i poczęła końcem parasolki rysować jakieś figury na piasku.

Wreszcie rzekła:

— Czy podoba się panu ten piękny widok na rzekę?

— Tak odrzekł Nike.

— Sądzę, że o wiele przyjemniej jest podziwiać cuda natury przy boku wiernego przyjaciela, czy zgadza się pan ze mną?..

Nike odpowiedział żywo:

— Łaskawa pani, w naszych czasach bardzo trudno jest znaleźć wiernego przyjaciela...

— Ach, nie — rzekła dama. Ja mam takiego przyjaciela...

— Foksterjera, prawda? — zapytał Nike i przysunął się bliżej.

— Nie, ratlerka. Jakże to jest dziwne zwierzątko!

— Czy mógłbym go obejrzać? zapytał Nike grzecznie.

— Oczywiście — rzekła dama. — Jeżeli pan będzie tak łaskaw. To niedaleko.

Oboje podnieśli się z ławki i poszli do domu nieznajomej damy.

Po upływie roku Nike, odziany według wynogów ostatniej mody stał oparty o balustradę na moście „Riverside - Drive” i pogwizdując cicho, przerzucał w dłoń laskę ze srebrną gałką. Jakąś niedźwie odziany mężczyzna o nieogolonej twarzy podszedł do niego prosząc:

— Pomóż pan z łaski swej człowiekowi, który...

Urwał. Nike rzekł cicho ze zdziwieniem:

— To ty, Joe? Co się z toba stało?..

Joe wzruszył bezsilnie ramionami:

— Żona rozwiodła się ze mną i wszystko przepadło: auto, willa, Egipt... A powiedz mi, w jaki to sposób tyś doszedł do tak wielkiego majątku?

Nike opowiedział o swem spotkaniu na ławce i o udaniu się do mieszkania nieznajomej damy celem obejrzenia pieska.

— Wiem już wszystko! — przerwał mu Joe — Tyś się z nią ożenił, nieszcześliwy głupcze!..

— Nie — odparł Nike. — Ta dama poprosiła mnie do siebie zupełnie w innym celu. Zaprosiła mnie, ażebym mył jej pieska. Czyniłem to początkowo co tydzień. Później polecła mi swym przyjaciółm, a ci znowu swoim. Słowem: dzisiaj mam dwa wielkie zakłady do mycia psów, własne auto, wille i szukam wspólnika. Czy chcesz przystąpić do spółki?..

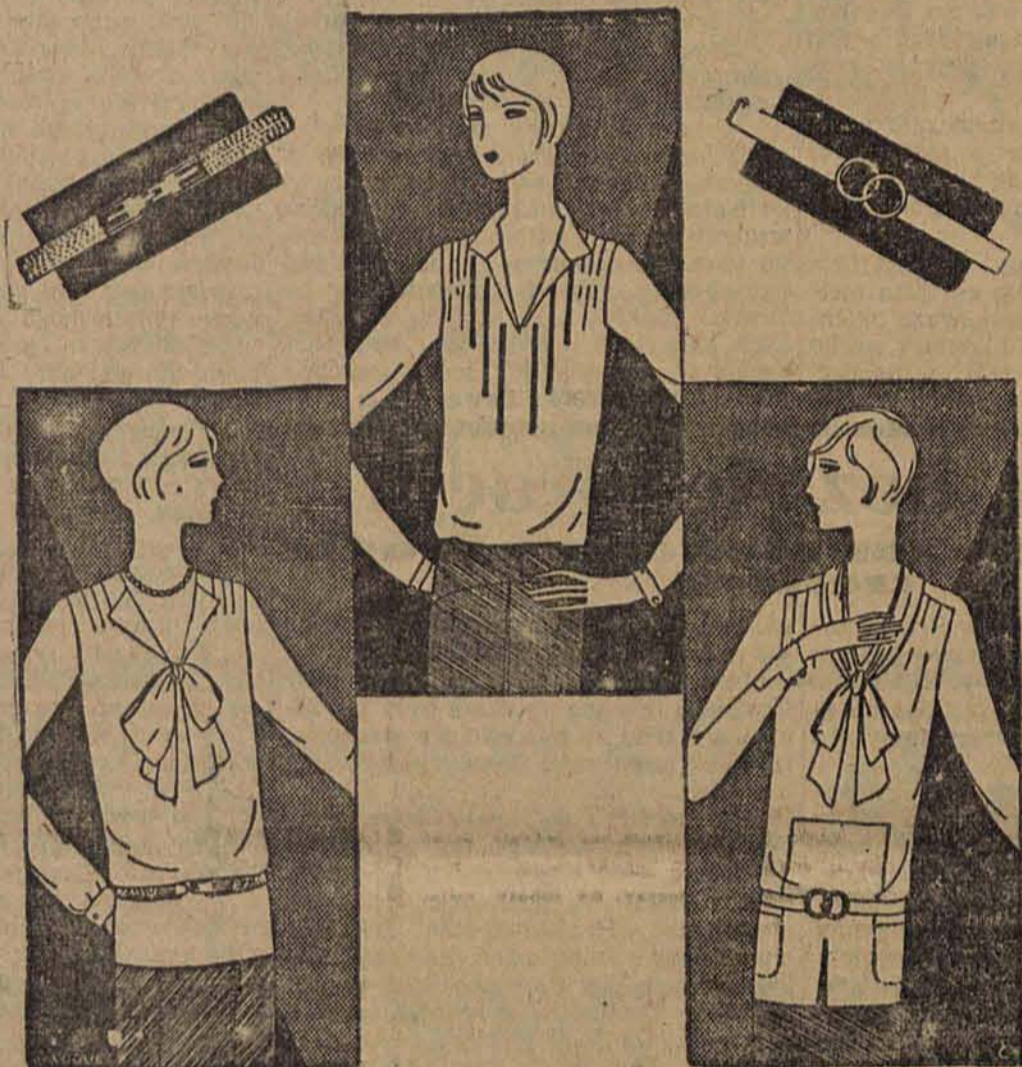
Tłum. B. F.

Bluzeczki są znów modne.

Magazyny paryskie lansują bluzki we wszystkich odmianach, kolorach i formach.

Nowe fasony bielizny dziennej i nocnej. — Ostatnie kreacje kapeluszy wiosennych

Moda dyktuje ciągle nowe formy, nowe linje. A czasem to, co uważaliśmy za zupełnie „passe”, wraca nagle, przez kaprys mody, do łaski, nieznacznie tylko zmienione.

W ciągu ostatnich lat jumper w garderobie eleganckiej pani odgrywał wielką rolę. W bieżącym sezonie przedwiosnia znikł nagle, a powrócił do łaski bluzka, dawno już nie noszona.

Patou, Louiseboulanger, Chernit i inne wielkie magazyny paryskie lansują w nowych kolekcjach przedwiosennych bluzki i bluzeczki, we wszystkich odmianach, kolorach i formach.

Na przedpołudnie nosi się zwykłą bluzeczkę wpuszczaną do sukienki. Jeśli się chce nadać kostjumowi bardziej elegancki wygląd, nosić można na ulicy również bluzeczkę na sukni. Kolor? Biały, jasno - beże, jasno - niebieski i szary. Materiał? Jedwabna pika, batyst i popelina używana na koszule męskie.

Popołudniu nosi się bluzeczki w kolorach, czerwonym, żółtym, niebieskim i zielonym, poza oczywiście białym i czarnym. Robi się je przeważnie z crepe - de - chine lub crepe georgette.

Rycina nasza wskazuje trzy modele, ogonek na bieżący sezon przedwiosnia i

wiosnę. Model pierwszy bez kołnierzyka z wąskim paseczkiem na biodrach. Bardzo efektownie wygląda kokarda z przodu. Model drugi — sportowa bluzeczka. I model trzeci — elegancka bluzka z kołnierzykiem szalowym upiętym z przodu w kokardę. Tuż pod paseczkiem, z boków bluzeczki znajdują się ukryte kieszonki. Wzory paseczków znajdujemy na rycinie u góry.

Prawdziwa elegancja nie ma wyznaczonej godzin i określonego ściśle miejsca. I w domu powinno się wyglądać uroczo. Barchany jedynie w epoce

skrajnego pozytywizmu uchodziły za czynnik umoralniający, dziś nosi się bieliznę jedwabną, układającą się przyjemnie na ciele, a swym wdziękiem przewyższającą najcięższe orzeszki i zakalce życia domowego.

Gdyby w krótkich, lapidarnych słowach chciało się powiedzieć coś o bieliznie modnej, należałoby rzec: „Mało — ale piękna i wytworna”.

Dawniej dobra gospodyni miała wypchane szafy bielizną. Pytano przedewszystkiem ile ma koszul i innych sztuk intymnej bielizny. Im więcej, tem lepiej. Nasze babki i matki wstydziłyby się, gdyby musiały wyznać, że mają tylko kilka garniturów, że „to wszystko” zmieściłoby się w małej torbce na pierowej.

Dzisiaj bielizna jest wyrafinowanie skromna. Odrobina hałtu i mierzka — zresztą żadnego innego przybrania. Jedwabna koszula stała się czemś bardzo powszednim, a batyst i surowy jedwab zupełnie wyrugowały płótno.

Modna bielizna dostosowała się też do mody sukien waskich i krótkich. Po nieważ chodziło o smukłość linii, trzeba było obmyśleć taką bieliznę, by nie zajmowała dużo miejsca. Stąd powstały skombinowane garnitury.

Obecnie, kiedy suknie zaczynają być dłuższe i szersze, a przytem mają formę kloszową, bielizna noszona do tych toalet nieco się zmieniła.

Rycina nasza wskazuje sześć modeli modnej bielizny, dziennej i nocnej.

*

Moda wiosenna wprowadziła w roku bieżącym niezwykle wielką różnorodność w nakryciu głowy. Kapelusiki zmieniły się w swej formie w sposób zasadniczy, zarówno w porównaniu z modelami zimowymi — co jest ostatecznie zrozumiałe — jak i w porównaniu z modelami wiosennymi ubiegłego roku.

Oto pięć ślicznych modeli na naszej rycinie, które służyć mogą wskazaniemi dla naszych pań, jako ostatnie kreacje wielkich magazynów mody.

Model 1: Słonka beże z rypsową wstążką i takim samym obramowaniem ronda.

Model 2: Toczek z kwiatów w kolorach czerwono - brązowym i beże. Do tego o tych samych kolorach szal.

Model 3: Brązowy bankok z rypsową wstążką beże. Do tego kapelusza — odpowiednia krawatka z crepe de chine.

Model 4: Modny czepiec z jasno - czerwonej słonki, podbitwy czerwonym filcem.

Model 5: Kapelusik — chirczyk, z rondami z jasnej panamy i ciemno-brązową filcową główką.

*

Zwrócić pragnę uwagę na niezwykle modne w sezonie bieżącym szale z futra, przeważnie z lisa.

irene

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

NA OGÓLNE ŻĄDANIE

moich Sz. Klijeńców, którzy nie zdążyli zakupić sobie swoją kosmetykę podczas urzędzonego przezemnie w swoim czasie „TANIEGO TYGODNIA” urządzam specjalnie

WIELKĄ WYPRZEDAŻ PRZEDSWIĄTECZNA

Oddnia 20—25 b. m. 50% artykułów obniżyłem od 15%—30%

UWAŻAJ! Każdy kupujący otrzymuje gratis: 1 fl. perfum i kawałek mydła.

Perfumerja **S. BUCHWAJC**, Łódź Riotrkowska 22, tel. 31-43.

NA RATY od 5 zł. **GARDEROBĘ: JEDWABIE,** Damska Męska i Dziecinna **KOŁDRY, TOWARY I OBUWIE** w wielkim wyborze poleca **P. CZERNIŁOWSKI** 72. — Wschodnia — 72. front, I p. Tel. 71-23 72.

LECZNICA
Lekarzy specjalistów przy Górnym Ryuku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramwajów pabjanickich czynna od 10 rano do 7 wiecz. w niedziele i święta do 2 po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektrizacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kawałki krwi, płocidn. wydzielnia itd.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto. Porada 4 zł.

Porada dermatologiczna i wenerologiczna dla chor. skórnych, wenerycznych! **3 ZŁOTE**

Poradnia Wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów

Zawadzka I.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór, Od 11—12 i 2—3 przyjmie lekarz-kobieta W niedziele i święta od 9—2 pp.

Leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.

Badanie krwi wydzielnia na syfilis i tryper Konsultacje z neurologiem i urologiem Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielna poczekalnia dla kobiet.

Porada 3 złote.

Dr. med. S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampa kwarcowa i promieniami Rentgena PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKI.

Wejście Ewangelicka 2, Telefon 29-45. Przyjmuje od 8—2 i od 5—8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów ANDRZEJA 2, TEL. 32-28.

Leczenie lampa kwarcowa, analizy krwi i wydzielnia. Przyjmuje codziennie od 6—8 w w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań Od 1—3 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. Bogusławski

leczy naturalną bezlekarstwową metodą kręgarstwa choroby: nerwowe (niemoc piciowa) przemiany materii (reumatyzm) i kobiece

Przyjmuje od 5 do 8 wiecz. ul. Nawrot 2. I piętro, trzecia brama.

Dr. B. Donchin

Specjalista chorób oczu powrócił do Kraju

przyjmuje codziennie od 10—1 i od 4—7 po poł. w niedziele od 10—1 pp ul. Moniuszki 1. Telefon 9-97

Dr. med.

Lubicz

Cegielniana 43

Tel. 41-32. powrócił

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Naswietlanie lampą kwarcową.

Przyjmuje od 8 do 10 rano od 5—8 w.

Dla pań od 3—5 oddzielna poczek.

Doktor

Wołkowyski

Cegielniana 25

Telefon 26-87

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych

Leczenie lampa kwarcowa.

przyjmuje od godz 8—10, 12—2 i 4—8 w niedz. i święta 9—1

Dr. med.

Niewiażski

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

przeprowadził się na ul. Andrzeja 5

Tel. 59-40

Przyjmuje od 8—10 i od 5—9.

Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. Różaner

Dzielnia 9

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych.

Przym. od 8-10 i 5-8

Leczenie lampa kwarcowa. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dla pań od 3—5 po poł.

Dr. Solowiejczyk

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Piotrkowska 99

TEL. 44-92

przyjmuje od 2—6 po poł. i 8—9 wiecz. w niedziele i święta od 11—1.

Lekarz-dentysta

F. Korowicz

przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294

codziennie od 7-7

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości pp. Właścicieli posesyj przy ul. PIOTRKOWSKIEJ na odcinku od Placu Wolności do ul. Nawrot — ul. Zamenhola, t. j. od Nr. 1 do Nr. 127 oraz od Nr. 2 do Nr. 124 i przy ul. NAWROT na odcinku od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza t. j. od Nr. 1 do Nr. 15 oraz od Nr. 2 do Nr. 16, że w sezonie roku bieżącego t. j. w międzyczasie od dnia 1 lipca 1929 roku do 1 października 1929 roku jazdnie na wyżej wymienionych odcinkach sile otrzymują powierzchnię asfaltową o profilu poprzecznym BEZ RYNSZTOKÓW, obecnie istniejących.

W związku z powyższem wszelkie odprowadzania wód z poszczególnych posesyj będzie mogło być uskuteczniane jedynie przez przyłączenie się do istniejącej miejskiej sieci kanalizacyjnej — Magistrat m. Łodzi wzywa Panów Właścicieli posesyj by roboty, związane z przyłączeniem ich posesyj do miejskiej sieci kanalizacyjnej uskutecznił przed rozpoczęciem robót asfaltowych, t. j. w terminach:

a) do dnia 1-go czerwca 1929 roku na ulicy Piotrkowskiej na odcinku od ulicy 6-go Sierpnia — ul. Traugutta do ul. Zamenhola — ul. Nawrot t. j. od Nr. 65 do Nr. 127 oraz od Nr. 72 do Nr. 124;

b) do dnia 1-go lipca 1929 roku na ul. Piotrkowskiej na odcinku od ul. Cegielnianej do ul. 6-go Sierpnia — ul. Traugutta, t. j. od Nr. 29 do Nr. 63 oraz od Nr. 24 do Nr. 70;

c) do dnia 1-go sierpnia 1929 roku na ul. Piotrkowskiej na odcinku od Placu Wolności do ul. Cegielnianej t. j. od Nr. 1 do Nr. 27 oraz od Nr. 2 do Nr. 32 i na ul. Nawrot na odcinku od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza, t. j. od Nr. 1 do Nr. 15 oraz od Nr. 2 do Nr. 16, gdyż po oznaczonych terminach wszelkie koszty naprawy nowej nawierzchni ulicy, powstałe wskutek przyłączeń posesyj do sieci kanalizacyjnej, ponosić będą PP. Właściciele poszczególnych posesyj, jak również będą ponosić konsekwencje, które wynikną wskutek zabrańienia wypuszczania ścieków domowych do rynsztoków ulicznych.

Blizszych informacji, dotyczących przyłączenia posesyj do miejskiej sieci kanalizacyjnej udziela Wydział Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi.

Łódź, w marcu 1929 roku.

INSTITUT POLYTECHNIQUE

66. Bd. Exelmans — Paris — XVI. pod protektoratem Rządu francuskiego

OTWIERA ODDZIAŁ POLSKI

z wykładami w języku polskim według ułatwionej metody nauczania przez korespondencję.

Przyjmujemy zapisy studentów i studentek na następujące wydziały:

1. ELEKTROTECHNICZNY: sekcja A-montaż, B-technika, C-inżyniera

2. BUDOWLANY: sekcja D-technika, E-inżyniera.

Dyplom, stosownie do obranej specjalności, wydajemy po ukończeniu studiów.

Program i regulamin zapisów wysyłamy bezpłatnie.

OSTRZEGA SIĘ

p. p. palaczy, że ukazały się w sprzedaży liczne bezwartościowe naśladowstwa znanych GILZ

„WENECJA”.

Celem uniknięcia, przy kupnie GILZ szkodliwych dla zdrowia, falsyfikatów, proszę zwracać baczną uwagę na firmę „WENECJA” oraz na inicjały J. W. na etykiecie.

Dr. RAPEPORT

Urolog Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych ul. Przet. Narutowicza 25 (Dzielnia) tel. 44-10 Przyjmuje od 4—8 i 1—2

Dr. W. BALICKA

przeprowadziła się na ul. Sienkiewicza 95 przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2 do 4 i 7—8 codziennie tylko kobiety i dzieci

Dr. med.

J. PIK

ul. Zeromskiego 36 tel. 75-50.

przy Zielon. Ryku Chor. nerwowe i wewnętrzne spec. psycho-nerwice (ataki nerwowe, niemoc piciowa). Przyjmuje od 12—1 5—7 dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med.

HELLER

chor. skórne i weneryczne

Nawrot 2

tel. 79-89

przyjm. do 10 rano i od 4—8

Pla pań spec. od 4—5 w n edz. od 11-2 p.p. dla niezamożnych ceny lecznic

Dr. med.

Sommer

ul. 6-go Sierpnia 1

telefon 40-26

chor. skórne dróg mocz. weneryczne i kobiece.

Przyjmuje od 9 do 12 przed poł. i od 5 do 9

Dr. med.

Dr. Groszlik

Choroby skórne i weneryczne. Instytut Röntgen leczniczy i światło leczniczy.

Lampa kwarcowa Al. Kosciuszki 27-4

Tel. 51-78.

Doktor

Ludwik FALK

Nawrot 7

tel. 28-07 choroby skórne i weneryczne.

Przyjmuje od 10-12

OCZYSZCZAJCIE struny głosowe, **WZMACNIJCIE** głos za pomocą **PASTILLES VALDA,** sprzedawanych wyłącznie w pudełkach z nazwą **VALDA.** We wszystkich aptekach i składach aptecznych.

DR. MED.

Grzegorz Rosenberg

Spec. chor. żołądka, kiszki, wątroby i wewnętrzne

GDANSKA 44, TEL. 24-44, przyjmuje od 11.15 do 12.30 i od 6—8 w niedziele od 11—1.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej

Absolwentki wydziału lekarskiego Uniwersytetu Odeńskiego

Z. SZWALBE

Zielona 17.

Usuwanie wszelkich defektów cery. Masaż, pielęgnacja włosów. Usuwanie łupieżu, Beauté.

Zakład Zoologiczny

JANA HOFSESSA Główna 14

poleca: Świeżo sprowadzone kanarki barczańskie i inne ptaki śpiewające. Rybki słote i ozdobne. Pożywienie dla ryb i ptaków oraz akwarja i klatki metalowe. Ceny b. przystępne.

Dr. med.

Sommer Na 6 miesięcy na raty

ul. 6-go Sierpnia 1 aparaty RADJO

od 3 do 6 lamp. TYLKO polskiego wyrobu.

Cena aparatów: 3 lampowy — 150.—, 4 — 350.—, 5 — 600.—, 5 lamp. opancerzony, 700.—

Polskie Radio inż. Krzyżanowski i S-ka Andrzeja Nr. 4

Dr. med.

Na raty od 5 zł. tygodniowo!

Garderobę męską, damską, Obuwie, bieliznę wszelką, Kołdry, oraz różne towary.

Ceny konkurencyjne. Jedyne najtańsze źródło zakupu

„OMRAT”, Zawadzka 7.

Poszukuje do wynajęcia

lokal fabryczny o powierzchni 200—300 mtr kwadr. Oferty do adm. „Republiki” pod „335”.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Kliję, że z dn. 15 b. m. **rozwiązana została** firma **MORDKIEWICZ I CZAPNIK** przy ul. Piotrkowskiej 117.

Równocześnie komunikuję, że **pod osobistym moim kierunkiem**

ZAKŁAD KRAWIECKI

nadal prowadzony **Piotrkowskiej 109** front, I-sze piętro
będzie przy ul. **Piotrkowskiej 109** telefon 12-56.

Mam nadzieję, że Sz. Kliję obdarzy mnie nadal swym zaufaniem pełnym

A. MORDKIEWICZ, Piotrkowska 109.

REKLAMOWA SPRZEDAŻ

„Bazar Pończosznicy” 6-go Sierpnia 1

WYROBÓW POŃCZOSZNICZYCH
REKAWICZEK, TRYKOTAŻY
oraz wykwintnej damskiej bielizny
(dawn. Benedykta przy Piotrkowskiej)

P. S. Na miejscu przyjmie się pończochy do reperacji

KONKURS

Magistrat m. Łodzi niniejszem ogłasza konkurs nieograniczony na budowę i eksploatację w mieście Łodzi w ciągu lat piętnastu ulicznych słupów reklamowych, wskazujących jednocześnie miejsce przystanków tramwajowych.

Reflektanci na koncesję winni najpóźniej do dnia 16 kwietnia 1929 roku do godziny 12 w południe nadesłać oferty w zalakowanych kopertach do Magistratu m. Łodzi — Wydział Przedsiębiorstw Miejskich, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 28, z podaniem w nich wysokości oferowanego Gminie Miejskiej Łódź czynszu dzierżawnego, jaki oferent zobowiąże się płać Magistratowi m. Łodzi w odsetkach od wpływu brutto osłaganego z eksploatacji słupów, oraz dołączyć projekt słupa reklamowego o wymiarach: 3,2 metr. wysokości i postawą w rencie 46x46 cm.

Warunki przyszłej umowy koncesyjnej obejrzeć można w Magistracie m. Łodzi, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 28, codziennie, prócz dni świątecznych w godzinach od 9-ej rano do 14-ej.

Każdy stawający do konkursu winien złożyć do Główniej Kasy Miejskiej Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, przed dniem 16 kwietnia 1929 roku gotowizną zł. 500.— (złotych pięćset), jako wadium, zwrotne w razie nieutrzymania się przy konkursie danego oferenta — w ciągu dni dziesięciu od zadecydowania przez Magistrat m. Łodzi, czy oferta zostanie przez Magistrat zaakceptowana.

W razie, gdyby oferent, wybrany przez Magistrat, odmówił w terminie, wyznaczonym przez Magistrat, podpisania odnośnej umowy na warunkach, ustalonych przez Wydział Przedsiębiorstw Miejskich Magistratu m. Łodzi z dnia 5 marca 1929 roku co do powierzenia oferentowi koncesji na eksploatację w ciągu 15 lat słupów reklamowych m. Łodzi, to w tym wypadku wadium przepadnie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, niezależnie od wyniku konkursu.

Wiceprezydent: (—) St. Rapalski.

DRABINA

FABRYKA DRABIN

WSZELKIEGO RODZAJU

Łódź, Kil'ńskiego nr. 136

Telefon 77-00.

FILETY

Atelier PRZE. WŁÓD ARTYSTYCZNEGO

HAFTY

Story kapy, serwety

Wykwintna damska bielizna.

Chustki hańbow. w wielkim wyborze. Białe i kolorowe.

**PRZYMIEMY KILKUDZIESIECIU
MALARZY I LAKIERNIKÓW.**

na dogodne warunki i stałą pracę. Zgłoszenia do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 12128.

2 DUŻE FRONTOWE POKOJE na I-em piętrze z wejściem wprost z klatki schodowej w najlepszym punkcie miasta, — na biuro, kancelarię adwokacką lub gabinet lekarski natchmiast do oddania. Oferty do „Republiki” sub „6-3”.

**WYROK
SADU ZRZESZENIOWEGO KUPCÓW
POLSKICH**

handlujących trzodą chlewną, rogaczną drobiem i koźmi.

Sąd Zrzeszeniowy w d. 9 lutego 1929 r., rozpatrując sprawę szkodliwego dla Zrzeszenia działania pp.: Kazimierza Kazonia, Józefa Woskowicza i Józefa Gajskiego,

postanowił

nad ekscypcją p. adwokata Perzyńskiego przejść do porządku dziennego, uważając ją za bezpodstawną i po rozważeniu całej sprawy, oraz zeznaniu świadków, uznać winnymi pp.: Kazonia Kazimierza, Woskowicza Józefa i Gajskiego Józefa szkodliwego dla Zrzeszenia działania i w myśl § 16 p. b) Statutu Zrzeszenia wszystkich ich wykluczyć z liczby członków Zrzeszenia i fakt ten umieszczyć w historii Zrzeszenia.

Motywy niniejszego wyroku ogłosić w ciągu dni czterech. Odpis wyroku z motywami rozesać wszystkim członkom Zrzeszenia i ogłosić we wszystkich pismach Rzeczypospolitej.

Przewodniczący: (—) J. F. Szloch,
Sędziowie: (—) T. Szewern, (—) E. Jarosiński, (—) A. Trzaskowski, (—) P. Głębicki.

Znana pracownia okryć i kostiumów damskich

H. GOLDLUST

Łódź, Cegielniana 6. — Telefon 65-82.

Wykonuje wszelkie zlecenia solidnie i skrupulatnie. Specjalność: roboty futrzane, oraz kostiumy dla konnej jazdy.

Uwaga: modele wiosenno-letnie nadeszły.

**OSŁABIENIE
BLEDNICE,
LECZY**

HEMOGEN
oryginalny tylko
z firmy

KLAWE

MEBLE

Artystycznej roboty SYPIALNIE
STOŁOWE najtaniej sprzedaje

A. Karkut Piotrkowska 44
w oficynie.

Akta sprawy Nr. Z. 30/29 r.
WEZWANIE PUBLICZNE.

Przewodniczący Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości (Dz. U. Nr. 3/28 r. poz. 20) zawiadamia, że firma „Fabryka Pończoch i Wrobów Działyńskich „Emgeko”, mieszcząca się w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 77 wniosła w dniu 18 marca 1929 roku podanie do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie jej odroczenia wypłat i że termin do rozpoznania powyższego podania został wyznaczony na dzień 20 kwietnia 1929 roku na godzinę 12-tą w południe w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Żeromskiego Nr. 115, pokój Nr. 40.

Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę sądową celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wice-Prezes: (—) J. Cichocki.
Sekretarz: (—) J. Cichocki.

UWAGA!

Komunikat.

Wobec ukazujących się niesamowitych ogłoszeń, jednostki zarządzającej tani tydzień przedświąteczny a przeto jako by była „najtańszym źródłem zakupu artykułów perfumeryjnych i kosmetycznych z ustępstwami daleko idących rabatów” a w rzeczywistości otrzymywanych przez kupujących kosztem własnej ich kieszeni, niniejszym wyjaśniamy Sz. P. T. Publiczności, iż

we wszystkich składach aptecznych i perfumerjach otrzymać można po najtańszych cenach

wszelkie i w doborowym gatunku artykuły perfumeryjne i kosmetyczne.

SEKCJA PERFUMERYJNO-KOSMETYCZNA

przy Stow. Właśc. Składów Aptecznych Woj. Łódzkiego
w ŁODZI.

Zawiadamiam Sz. Klijentelę, iż po powrocie z Paryża z najnowszymi modelami wiosenno-letnimi polecam się nadal łaskawej pamięci.

Z poważaniem

L. BEKER

Łódź, Cegielniana 4

Telefon 55-28.

Pierwszorządny

— Zakład Krawiecki Damski. —

SKŁAD WIN I DELIKATESÓW

M. BERMAN

Piotrkowska 53

Telefon 12-35

Telefon 12-35

Na nadchodzące święta

poleca po cenach reklamowych

WINA	oryg. francuskie białe but.	Zł. 560 i 660
	„ „ czerwone „	„ 560 i 660
	„ węgierskie słod. „	„ 550 i 650
	„ „ łagodne „	„ 650 i 750

Vermouth Cinzano oryg.	6,50
Miody stare	4,—
Tokaj krajowy	3,—
Malaga „	3,—
Vermouth „	3,50

oraz wina Reńskie, Mozelskie, Południowe, Palestyńskie Karmel, i inne.

Koniaki, wódki, likiery krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze.

WIELKI WYBÓR. JAJ WIELKANOCNYCH.

Dzień otwarte od 1—6-ej.

NASIONA

warzywne, pastewne i kwiatowe pierwszorządnych firm krajowych i zagranicznych pierwszej jakości do nabycia w składzie aptecznym

B. PILC

Łódź, Plac Reymonta 5/6
(Górny Rynek)

Poszukuje się

na kilkuletnie wydzierżawienie

placu

ogrodzonego, 100 mtr. na 150 mtr. (albo podobny) na cele sportowe. Łaska wa oferty do administracji sub „Akcyjnej”.

Do sprzedania lub wydzierżawienia

DOMEK - LETNISKO, składający się z 3-ch mieszkań wraz z ogrodem warzywnym i owocowym (około 100 drzew). Cena dzierżawna 900 zł., cena sprzedaży 12 tys. zł., także WILLA na PENSJONAT, 8 mieszkań, w tem 4 pokoje z kuchnią i werandami, z 1-morgowym ogrodem warzywnym i owocowym. Cena dzierżawna 2500 złotych. Cena sprzedaży 40 tys. zł. Wład. ul. Kilińskiego 115, w restauracji.

Dr. med. Lajchter stomatolog

Chor. dziąseł, szcęk, podniebienia, języka i t. p.

Konstantynowska № 9, tel. 49-66 od 1 i pół — 5 po poł.

WSZELKI BÓL GŁOWY

ZNAKOMICIE „SOWA”

wyrobu laboratorium przy aptece ST. HAMBURGA I S-ki w Łodzi, Główna 57

LE NARCISSE BLEU de Mury

MEBLE

w olbrzymim wyborze od najskromniejszych do luksusowych znajdziesz tylko

W MAGAZYNIE MEBLI ZJEDNOCZONYCH STOLARZY I TAPICERÓW w Łodzi, Sp. z ogr. odp.

NARUTOWICZA 45, -- tel. 60-02.

STALE NA SKŁADZIE:

kompletne urządzenia mieszkań, jak również pojedyncze meble jako to: urządzenia pokoi sypialnych, stołowych, gabinetów salonów, kuchni, meble klubowe, biurowe i t. p.

Przyjmuje się również wszelkie zamówienia w zakresie wewnętrznej architektury.

Długoletnia gwarancja.

Zarząd.

NA RATY

Wszelką damską garderobę oraz roboty futursane w najwyższym wykonaniu przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów po cenach konkurencyjnych

M. ROZENBERG

Cegielniana 36, TELEF. 63-97
Lawa oficyna, II-gie piętro.

Radjo - Aparat Zł. 160

nowoczesnej konstrukcji, ze wszelkimi akcesorjami na dogodnych warunkach do nabycia.

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE

„ALFA”

wł. M. Ritt

Łódź, ul. Nawrot 1.

Sprzedaj na raty! Dogodne warunki!

Zakład Zoologiczny JANA HOFSESSA

Główna 14

poleca: Świeżo sprowadzone kanarki harceniarskie i inne ptaki śpiewające. Rybki złote i ozdoby. Pożywienie dla ryb i ptaków oraz akwaria i klatki metalowe wszelkie przybory wędkarskie Ceny b. przystępne.

PLACE

przy bocznicie kolejowej Łódź-Kaliska do wydzierżawienia.

Wiadomość: Administr. domów Spół. Akc. L. K. Poznańskiego, Ogrodowa 17

Lecznica „VITA”

Lekarzy-Specjalistów

dla przychodzących chorych. — Gabinet lekarsko-dentystyczny, — Laboratorium bakteriologiczno-chemiczne, Roentgen i gabinet fizykalnej terapii, lampy kwarcowe, „ultra-słońce”, aparat odtuszczający Bergoniego, diatermia, świetlne kąpiele „Solux”, masaż—zastrzyki.

Operacje — Opatrunki.

Wizyty na mieście.

Lecznica czynna od godz. 9 rano do 8 wiecz. w niedziele i święta od godz. 9—2 po poł.

Piotrkowska 45, telefon 47-44.

Upiększajcie na święta wasze pokoje!!!

NA WYPŁATE!!!

Najdogodniejsze warunki. Najtańsze ceny

Firanki od metra i odpasowane okna. Roletowe. Sztangi do okien. Kapy pluszowe, gobelinowe i etaminowe. Narzutki. Koldry watowe. Podpinki do koldr. Ceraty. Patefony. Linoleum. Chodniki. Dywaniki. Wyżymaczki. Maszynki do mięsa. Garnki. Tace. Żelazka i moc innych artykułów poleca

DOM WYPŁAT

Leona Rubaszkina

Kilińskiego 44, tel. 36-48.

P. S. Stałym klientom udzielam kredytu nawet bez wpłaty.

Wspólnik

potrzebny do interesu przemysłowego branży metalowej, dobrze prosperującego dla powiększenia produkcji z kapitałem od 60.000 zł. z pożądaną współpracą techniczną lub handlową. Oferty składać pod „Przemysł” do biura ogłoszeń Fuchsa, Piotrkowska 50.

Sport zimowy - to uciecha

Młodzi i starzy zasilają swe zdrowie pogodnym i czystym powietrzem zimowym, a piękne, barwne i ciepłe ubiory wełniane chronią ich od zaszlebia. Te miękkie i delikatne materje wymagają specjalnie troskliwego obchodzenia się niemi, ażeby nie zniszczyły się za przedko. — Czyścić je poleca się tylko czystym i łagodnym mydłem „Kollontay”, znak ochronny „pralka”, które należy postrugać w płatki i rozpuścić w letniej wodzie. Taki rozcyna mydłany usuwa szybko wszelki brud bez ujemnego wpływu na kolor, a tkanina pozostaje miękka i nie kurczy się. Używać mydła „Kollontay” jest zawsze korzystniej niż jakieś mieszankiny sody, bo co nie szkodzą skórze ludzkiej, to i wełnie szkodzić nie może.

Mydło KOLLONTAY

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927
Zastępca **S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.**

Z najprzedniejszych materiałów

Palta DAMSKIE I MĘSKIE

BURBURY, TRENCH-COATS

Ubrania gotowe

letnie i sportowe

NA RATY DO 1/2 ROKU

poleca

„Odzież Polska”

Łódź,

ul. Piotrkowska 39
I piętro front

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI DAMSKI
M. KARPINSKI, Piotrkowska 43.
Zawiadamia Szan. Klientę, iż nadeszły najnowsze paryskie modele wiosenno-letnie. Zamówienia przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów. Specjalność Palta kreć. Ceny konkurencyjne. Najdogodniejsze warunki.

WIELKI WYBÓR
LAMP Elektrycznych
po cenach niskich
poleca
fabr. lamp i wyrobów z brązu
M. BURAKOWSKI
Piotrkowska 37. Tel. 21-25.
Konsumentom Elektrowni na spłatę ratami miesięcznymi.

REFORMACKIE pigułki ZAKONNIK
znane od 1602 roku.
Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpien wątroby, nadmiernej utyłości, artretyzmu, uderzeń krwi do głowy, usmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym.
Użycie. 1 do 2 pigułek na noc.
Cena pud. zł. 1,35 wyrobu apteki
Karczewski, Tuszyński Warszawa
Trębacka 4, — Zadać w aptekach i składach z „ZAKONNIKIEM”.

BAUME BENGUÉ
wyrobu D-ra Bengué w Paryżu.
Wazechłwiatowej sławy środek, który wywołał liczne nieudolne naśladownictwa, wskazany przy gofcu stawowym (reumatyzm), artretyzmie, podagrze i różnego rodzaju nerwobólach (newralgiach). Sprze daż we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Oryginalne tuby zaopatrzone są w znaczki ochronne N. Reg. Min. Zdr. Pub. 450. 24-3

Cukiernia F. Grycendler
Piotrkowska 62, tel. 14-87.
Poleca na nadchodzące święta „PURYM” wyroby znane ze swej dobroci.

SZKOŁA KOSMETYCZNA Zatwierdzona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
A. RYDEL Cegielniana 19. Telefon 69-92.
Zapisy i informacje codziennie od 10 rano do 8 wiecz.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra MARJI LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front i p., telefon 43-63.

MŁODA PANNA
władająca językami: polskim, niemieckim, francuskim i angielskim poszukuje zajęcia w większym biurze handlowym lub przemysłowym, ewentualnie tylko rano. Oferty pod „Z. S. 8” proszę składać w administracji „Republiki”. 24

Młody technik
poszukiwany dla wykonania mniejszych i średnich projektów urządzeń zdrowotnych: kanalizacje i ogrzewanie centralne, dobry rysownik. Oferty pod „A. O. 931” do administrację „Republiki”. 24

Posiadacze rowerów!
Wasze niemodne lub połamane ramy przerabiam na najnowszy fason francuski oraz odświeżam i nikluje po cenach przystępnych. Wykonanie solidne i szybko L. TALLER, Główna 36 tel. 50-42 lub Baluty, Engla 8 (przy Aleksandrowskiej) Przyjmuje się wszelkie części do spawania na poczekaniu.

OSTATNIE NOWOŚCI!!!
Rollanda, Ossendowskiego, Decobry, Margueritta Ferrere a innych zaprenumerujesz w cenie 1³⁰ zł. miesięcznie TYLKO w CZYTELNI

„Oświata” Łódź, 6-go Sierpnia 34 w podwórzu
Stale wielki wybór pomocy szkolnych.

MATRYMONJALNE POŚREDNICTWO.
poszukuje inteligentnych panów: kupców, urzędników oraz panie właścicielki nieruchomości, interesów handlowych i t. p. z miasta lub prowincji Ścisła dyskrecja. Zgłoszenia przyjmuję codziennie od 4-8 wiecz. Piotrkowska 10, prawa oficyna, II piętro, mieszkanie 18. 24

MOTOCYKLE „NEW IMPERIAL”
w jakości niedoścignionej w cenie bezkonkurencyjnej poleca:
GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO
W. H. BUCKLEY i R. JUNG jr.
Łódź, Wólczańska 151.
Ilustrowane katalogi z cenami na żądanie.

Pamiętajcie MIŁE PANIE !!!
że najładniejsze i najtańsze materjały na sukienki, szlafroczy, pyjamy, dżumpry, kamizelki i różne wełny, fularki, krepony, muślin-de-laine, aksamity, towary bielizniane i podszewkowe są do nabycia u
M. Bryla 58 Piotrkowska 58

DLA REKLAMY
znów wypuściliśmy na
święta 10.000 butli litrowych
Wino Reneta (łagodne) jeden litr zł. 3
Wino á la Tokaj jeden litr zł. 3
Miód (odstały) jeden litr zł. 4
Najstarszy i największy Handel Win, Wódek i Towarów Kolonjalnych
p. i. S. JAWORSKI PIOTRKOWSKA 54 telefon 43-76

„SOIERIES” Piotrkowska 90.
Wielki wybór materjałów angielskich na **PALTA i KOSTJUMY**
Ostatnie 3 dni
TANIEJ WIOSENNEJ SPRZEDAŻY
JEDWABI i WELEN

MEBLE Urządzenia kompletne oraz **MEBLE** pojedyncze poleca po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach najstarsza łódzka firma
I. M. TERKELTAUB egzyst. od 1882 r.
12 NARUTOWICZA 12
w podwórzu tel. 34-18
Wielki wybór Własny wyróbi

ZNISZCZONE OBUWIE

PRZEFARBOWANE BARWNIKIEM

„SKINOL-FARBA“ (DO NABYCIA w 54 kolorach)

NICZEM NIE RÓŻNI SIĘ OD NOWEGO OBUWIA.

WYSTRZEGAĆ SIĘ BEZWARTOŚCIOWYCH NAŚLADOWNICTW!!

ZADAĆ W SKŁADACH APTECZNYCH I FARB.

MEBLE 6 MARKOWICZ i NASIELSKI 6

po najskromniejszych do najwykwintniejszych. Stołowe, sypialnie, pokoje panińskie, gablony męskie, łóżka nikielowe oraz wszelkie pojedyncze sztuki.

Tel. 49-71.

Długoterminowe kredyty.

Tel. 49-71.

Mechaniczna Szlifiernia Szkła i Fabryka Luster p. f.

„SZLIF“ Kilińskiego 77, — tel. 58-37. —

poleca w wielkim wyborze troma, toalety, lustra ściennie stołowe w niklowych i drewnianych oprawkach. Szyby do samochodów i dorożek. Przyjmuje się do grawiowania wszelkie kryształy stołowe i szkiełka dla zegarmistrzów.

Ceny konkurencyjne! Wykonanie pierwszorzędne.

Najlepsze źródło zakupu!

Skład sukna i kortów

p. l.

Rajzbaum i Pozner

Łódź, Piotrkowska 45 (Zielona 1). Tel. 75-05 w podwórzu II piętro.

Poleca na sezon wiosenny i letni w bogatym wyborze materiały na ubiory męskie i damskie najprzedniejszych fabryk krajowych i zagranicznych.

Ceny fabryczne. Dogodne warunki. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

KREM
MYDŁO
PUDER

LADY
cażimi

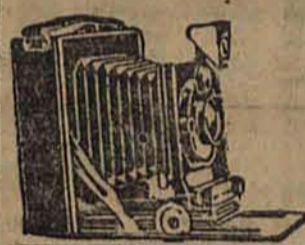
Kosmetyka wytwornej Pani.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863. EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD

KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY

WYPIĆ MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAJA DO DOMU NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOVICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr 4640.

FOTO- i KINO-APARATY

oraz wszelkie przybory poleca na dogodnych warunkach

J. MORGENSTERN, Łódź, Piotrkowska 47 (w podwórzu) tel. 20-68

58.

Skład Sukna i Kortów

J. WEKSLER

Łódź,

Piotrkowska 58, I-e p. front, tel. 9-89.

Poleca na nadchodzący sezon materiały krajowe i zagraniczne pierwszorzędnej jakości na ubiory męskie i damskie po cenach przystępnych.

58.

58.

Dr. med. S. NEUMARK
POWRÓCIŁ.
Choroby skórne i weneryczne, leczenie lampą kwarcową
Montuski 5 tel. 70-50
Przyjmuje od 11-1 od 5-8, panie od 5-6

Dr. med. F. Skusiewicz
Andrzeja 11
Telefon 37-43
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
godz. przyjęć od 9 do 11 i od 5 do 7 1/2, Panie od 5-6

Dr. med. W. Eychner
Choroby kobiece i akuszerja.
Zgierska 11
tel. 34-72.
Przyjmuje w leczn. Piotrk. 294 od 12-2 w domu od 9-9 w.

Doktor R. Sokołowski
okulista
Stenkiewicza 61.
Przyjmuje od 3-5 pp.

Dr. med. Z. Pinczewska
położnictwo i choroby kobiece.
Cegielniana 8
Przyjmuje od 3-4.

Ważne dla wszystkich

Włosna Idzie!! Na wypłatę!!

Najdogodniejsze warunki. Najtańsze ceny!

Eleganckie gotowe płaszcze damskie i męskie. Czysto wełniane materiały na damskie i męskie palta, ubrania, kostiumy i suknie. Sweatry. Kostiumy sweatrowe. Crep-de-chine, tafta, popelina, crepsatin, georgette. Jedwabne malowane szale i chustki. Gotowa męska i damska bielizna. Pończochy. Skarpetki. Parasolki. Biały towar. Materacowe. Purpur. Obrusowa. Ręcznikowe. Sciereczki. Przecieradłowe. Etamina. Opal. Satyna. Zefiry. Torebki. Rękawiczki i moc innych artykułów poleca

DOM WYPŁAT LEONA RUBASZKINA Kilińskiego 44, telefon 36-48.

P. S. Stałym klientom udzielam kredytu nawet bez wpłaty.

DZWOŃ 63-30.

Cała Łódź

DZWOŃ 63-30.

garderobę na święta od-
świeża, pierze, farbuję, przerabia,
nieuje, reperuje oraz sz. ceruje
w „POGOTOWIU KRAWIECKIM
KIERSZA“
ŻEROMSKIEGO (Pańska) nr. 91
UWAGA! (Sklep narotny)
Filię w Łodzi nie posiadamy

Sprzedaż Pasów Ochronnych do mycia okien

PATENTOWANYCH POGOTOWIA RATUNKOWEGO w WARSZAWIE

Przedstawiciel na Łódź i woj.

Łódź, Piotrkowska 69, (w podwórzu) tel. 41-41, 68-85

UWAGA: Stosownie do rozporządzenia P. Wojewody na Łódź i woj. łódzkie z dn. 15 stycznia r. b. mycie ogień bez dostatecznego zabezpieczenia od upadku spełniających tę czynność osób, lub wydających zlecenie mycia jest wzbronione pod karą grzywny do 500 zł. lub aresztu do dni 14, albo oboma karami łącznie.

Ogłoszenie.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) na Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 lipca 1928 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, mięsa oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 761) oraz na uchwałę Magistratu m. Łodzi Nr. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 roku — niniejszem podaje do wiadomości mieszkańcom miasta Łodzi co następuje:

Uchwała Magistratu m. Łodzi Nr. 325 z dnia 23 marca 1929 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

Na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg.

w hurcie:		w detalu:	
mąka żytnia 70%	gr. 50	mąka żytnia 70%	0.80
mąka pszenna 65%	gr. 73	„ pszenka 65%	0.50
		chleb żytni pyłowy 70%	0.43
		chleb razowy	1.10
		bułki	1.10
		1 bułka o wadze min. 4 i pół dkg.	0.05

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, winni żądania lub poblerania cen wyższych od wyznaczonych będą ukarani przez władzę administracyjną i Instancję według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej aresztem do 6 tygodni, lub grzywną do 10.000.— złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl Innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 23 marca 1929 roku.

Wice-prezydent m. Łodzi
(—) ST. RAPALSKI.

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI! NA OGÓLNE ZADANIE

moich Sz. Klientów, którzy nie zdążyli zakupić sobie swoją kosmetykę podczas urzędzonego przezemnie w swoim czasie „TANIEGO TYGODNIA” urządzam specjalnie

WIELKĄ WYPRZEDAŻ PRZEDŚWIĄTECZNA

Od dnia 20—25 b. m. 50% artykułów obniżyłem od 15%—30%

U W A G A! Każdy kupujący otrzymuje gratis: 1 fl. perfum i kawałek mydła.

Perfumerja **S. BUCHWAJC**, Łódź Piotrkowska 22, tel. 31-43.

MEBLE

pg. najnowszych wiedeńskich modeli od najskromniejszych do luksusowych, kompletne urządzenia i pojedyncze meble
Dogodne warunki!!
Długoletnia gwarancja!!

POLECA

WSCHODNIA 66

L. SALAMONOWICZ
TELEFON 34-25

NA RATY

I za gotówkę GARDEROBĘ

mejską, damską, dziecięcą w dużym wyborze poleca
MAGAZYN WARSZAWSKI
KONSTANTYNOWSKA Nr. 12, wł. Z. Najman. Tel. 36-89

Ceny najprzystępniejsze. Pracownia na miejscu. Przyjmujemy zamówienia z własnych materiałów.

Zakład Krawiecki

M. H. Koźmiński, Łódź, Zawadzka Nr. 15

Telefon 65-43.

poleca Szan. Klienteli, najnowsze MODELE WIOSENNO—LETNIE.
Zamówienia przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów.

PIERWSZA MECHANICZNA FABRYKA
M. Gelermana i S-ka
Łódź, Napiórkowskiego 59

MEBLI

posiadająca **SUSZARNIĘ** najnowszej konstrukcji do suszenia drzewa. Fabryka wyrabia najelegantsze meble pg. wiedeńskiej architektury, jakoto: **brzoźowe i orzechowe, Jadalnie, Syplalnie, Gabinetu luksusowe i inne.**

U W A G A: Przyjmujemy wszelkie roboty budowlane. — **DOGODNE WARUNKI!**

URZĘDNIKOM SPECJALNE WARUNKI

NA ŚWIĘTA

POLECAMY
ODBIORNIKI RADIOWE
PO CENACH ZNACZNIE OBNIŻONYCH.

RADIO—SPLENDID

TEL. 59-02. PIOTRKOWSKA 65. TEL. 59-02.

— WEJŚCIE PRZEZ SKLEP OPTYKA —

Underwood

bezkonkurencyjne maszyny do pisania najnowszego modelu poleca wyłączny przedstawiciel

Józef Leżon
Przejazd 4, telefon 223.

NIEBYWAŁA OKAZJA!

DOM MUROWANY

1 piętro z 4-ma placami przy przystanku tramwajowym do sprzedania. Wiad. Biuro „Postęp”, Konstancyńska 10, tel. 68-14.

KURSY KOSMETYCZNE

Dr. Marii Lewinsonowej, Cegielniana 6, front, 1 p.
Informacje i za sy codziennie od 10—8 wiecz.

Lekarz-Dentysta

B. Markus-Nusbaumowa

Piotrkowska 51
tel. 21-23.
Godz. przyjęć 3—7

Fortepiany Pianina Fisharmonje

firmy

August Foerster,
Georgswalde,

są z powodu swego wspaniałego tonu i wykończenia powszechnie lubiane i pożądane.

Wyłączny przedstawiciel:

Karol Koischwitz

Łódź, Piotrkowska 67. Tel. 54-78 i 24-72.

Największy wybór zagranicznych i krajowych pianin na miejscu.

Dogodne warunki spłaty. Ceny umiarkowane. Fachowa obsługa.

Zakład Zegarmistrzowsko-Jubilerski

J. PANKIEWICZA

Piotrkowska 199.

Poleca w dużym wyborze zegarki złote, srebrne szwajcarskich gwarantowanych firm. Zegary stojące, ściennie, biurowe i kuchenne. Orsz biżuterje najnowszych fasonów, obrączki ślubne, plateru, nakrycia stołowe i t. p.
Uwaga: Przy zakładzie własna pracownia przyjmuje wszelkie roboty i reperacje wchodzące w zakres zegarmistrzostwa i jubilerstwa. Wykonanie solidne i punktualne. Na dogodnych warunkach.

RUTYNOWANY

samodzielny korespondent polsko-niemiecki, biegle piszący na maszynie, z wieloletnią praktyką pragnie zmienić posadę. Łaskawe oferty do adm. „Republiki” pod „Beet”.

POKOJ słoneczny, umeblowany z telefonem, 1 piętro, front do wynajęcia. Bardym, Zielona 6.

Dr. med.

St. Bibergal

Moniuszki 11, telefon 63-22.
Choroby skórne i weneryczne elektroterapią.

Przyjmuje od 8—10 i od 5—8 wiecz. W niedzielę od 10—12

KROJU nowocześnie

szycia, modelowania ubrań damskich, dziecięcych i bielizny wyciszają gruntownie, teoretycznie i praktycznie (na materiałach) — systemem zastosowanym w Paryskiej Akademii za wnie dzone przez Ministerstwo Oświaty pierwszorzędne kursy mistrza Paryskiej Akademii, Cechu Warszawskiego Łódzkiego E. Wiśniewskiego, nagrodzonego złotym medalem i dyplomowanym w Paryżu. Kończącym świadectwa szkolne i patenty cechowe z prawami. Program nauki bezpłatnie. Piotrkowska 64, fr.

NA RATY

na dogodnych warunkach
Konfekcję
Damską
Męską
Dzieciną
Obuwie
Bieliznę
Meble

Rowery Franki oraz wszelkie inne przedmioty w zakresie gospodarstwa wchodzące

H. Szmałowicz
Pomorska 5,
m. 21, prawa ofic. 2 wejście, 1 piętro. Przy kupnie zwraca z wata Hawanna, bibułka Abadi Paris. się kosztu tramwaju

Fabryka Luster J. Kukliński Łódź, Zachodnia 22.

poleca po cenach na niższych: Lustra trema tuszety jasne, ciemne w oryginalnych ramach oraz lustra wiszące. Odnowienie i poprawianie luster z odesłaniem do domu.
Meble pojedyncze i całkowite urządzenia nowoczesnych stylów
Sprzedaż na raty i za gotówkę.

Telefon 78-11.

Palacza

poszukuje Boryszowska Manufaktura do parowych kotłów. Zgłosić się zaraz, ul. Borysza 29, telef. 19-74. 24

Dr. med.

Ignacy Margolis

specjalista chorób oczu

Al. Kościuszki 13, tel. 65-17.

Przyjmuje codziennie od 12—2 i od 7—8 w niedziele od 1—2

Niemiecki Korespondent

ze znajomością polskiego i rosyjskiego. Bilansista (były rewizor ksiąg handlowych w Berlinie) poszukuje stałego lub godz. zajęcia za skromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty pod „Berlin” do Admin. nin. pisma. 24

GILZY

„REKORD” i „LUNA”
Zawadzka 34.